

СВЕ МАЊЕ НАДЕ ЗА ОПСТАНАК
ЛИСТА „СВЕТЛОСТ“

РАДНИЦИ ВОЈНЕ СА ОВЕРЕНИМ КЊИЖИЦАМА

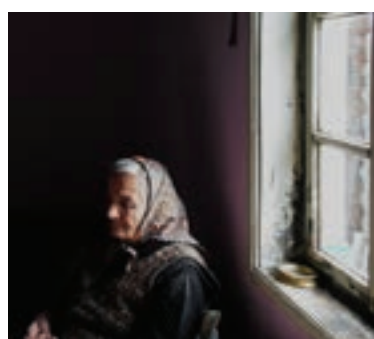
Мир на одређено време

Ликвидација куца
на врата

— страна 8.

НАВАЛА ЗАХТЕВА ЗА
ДОДЕЛУ ТУЂЕ НЕГЕ

Примамљив додатак
на пензију

— страна 11.

УСПЕХ ОСНОВАЦА И
ГИМНАЗИЈАЛАЦА

Где се дедоше све
оне петице

— страна 14.

• **SMALLVILLE** •
KRAГУЈЕВАЦ
034 352 641
www.smallville.rs

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО
ИНАТОКО ДВОРИШТЕ - ПЕДРАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

ВОДА ЈЕ
ДРАГОЦЕНА

ТРОШИТЕ ЈЕ
РАЦИОНАЛНО

Reciklaža kertridža i tonera

dobar kertridž
mir u kući
Karadordeva 51, www.refillm.com
Тел: (034) 33 77 98 (034) 34 03 03 (064) 287 64 60

auto centar
BAKI
VULKANSKI
gradeže svih vrsta guma
AUTO SERVIS
mehaničarske usluge
KOSILAZA TRAPA
+ zamena delova trapa
MOTORNOI PRUGOLJIB
+ osiguranje vozila
AUTO INOVI
+ njihova ugradnja
www.bakido.com
tel: (034) 324-001 ; 310-297

Карикатура: Горан Миленковић

ДРУГА СТРАНА

Кандидати

Пише Драган Рајичић

„Бој не бије свијетло оружје већ фуснота у јунака!“ У овој мало прекомпонованој старој мудрости садржан је тренутни епилог приче о нашој одбрани Косова. Такав развој догађаја, захваљујући вештом фуснотирању Борка и Бориса, ваљда ће нам омогућити да овог уторка добијемо напакон и тај статус Кандидата за улазак у ЕУ. То би, нема сумње, за нас био корак у добром правцу, након оних силних километара које смо превалили ходајући унатрашке или у празно.

Шта је стварно у овим последњим фуснотама и уопште у папирима које је „наша страна“, састављена од Борка и Бориса, договарала са „супротном страном“, знају вероватно само њих двојица и евентуално Господ Бог - ако је и он успео да ту нешто привири и разабере. Главномандујући овог двојца, Борис Премилостиви, још на почетку целе приче владу и парламент је такође гурнуо у фусноту да га не ометају у вођењу државних послова које је од тих институција пребацио у свој кабинет.

Али, није важно шта је у папирима и фуснотама, важно је да је наш двојац без кормилара, пардон, без институција, политиком фуснота на Косову још једном одбранио оно што се одбранили не може. Једноставно, наше Косово смо толико добро изгубили под НАТО бомбама да више и немамо где да се за њега боримо сем по фуснотама. Отуда су све примедбе „љуте патриотске опозиције“ у коју су се, сад већ и испред Шешељевих радикала, сместили чудесни легалиста Коштуница и новообликовани Веља Илић, о томе да су договори нашег двојца супротни уставу тачне, али дубоко неморалне. И њих двојицу, баш као и све нас пунолетне и војно способне Србе, устав је и у време бомбардовања обавезивао, а обавезује нас и данас, да узмемо оружје у руке и да за Косово сви изгинемо, пошто је НАТО непријатељ од нас много јачи. Ако се већ нису латили оружја и ако су таквим нечињењем и сами газили годинама по уставу и то са позиције власти, онда би било поштено да и ове садашње мученике са власти пусте да нашу тужну косовску причу фуснотирањем приведу, надам се мирном. крају. Да у мени чучи онолико патриотизма колико се наталожило по корпулентним Илићима, Коштуницама и радикалима, а да нам душмани поотимаше толике територије, мене би било убитачно срамота да и на следећим изборима изађем жив пред своје бираче. - Види га, овај још нешто млати за говорницом - чудно би се народ - а рођени устав му изричито наређује да погине за отаџбину!

Ако ми и нисмо у стању да скапирамо шта је стварно уденуто по Борко-Борисовим папирима и фуснотама, наши евроатлански супервизори свакако јесу. Да ту није тако добро одбрањено оно што се одбранили не може, зелено светло за добијање статуса Кандидата не бисмо добили пре него што изумremo, а онда би нам био постављен и услов о забрани реинкарнације. Питање је само да ли од тог изумирања можемо да побегнемо и у овако добром статусном развоју догађаја. Нама је наталитет у константном паду јер су искуства са онима који последњих деценија брину о нама толико тешка да више нема свако петљу да се роди у Србији!

Они који тренутно брину о нама, добијањем статуса Кандидата, ако смо га у уторак добили, могу, међутим, мало да да'ну душом и да са дозом релаксације изађу пред своје бираче. Они су направили корак у добром правцу, али ми смо и даље у живом блау у које су нас довели заједно сви они који опет траже наше гласове. Зато је можда добро да сад мирно пратимо даљи развој догађаја јер је све извесније да се изборима ми одатле ископрцати не можемо, а они који брину о нама могли би додатно да нам се попну на главу!

АНКЕТА ДА ЛИ СТЕ СТЕКЛИ УСЛОВ ЗА НИЖУ ЦЕНУ СТРУЈЕ КОЈУ СТЕ ПОТРОШИЛИ У ФЕБРУАРУ?

М. Ињаишевић

Милованка Секулић,
правник:
- Јадан овај народ на шта се пали.

Миладин Мачужић,
пензионер:
- Јефтин мамац!

Ружа Банковић,
пензионер:
- Мало користим електричну енергију, на минимуму сам одавно.

Љиљана Крстић,
социјални радник:
- Трошим минимално, одавно.

Радивоје Радосављевић,
пензионер:
- Захваљујући мојој супрузи Славици и њеној упорности уштедели смо 270 килвата.

Бранка Ристић,
координатор Клуба младих:
- Колико се ја трудим, требало би да је мања потрошња.

Милинко Ивановић,
пензионер:
- Ма, платићу колико потрошим.

Светлана Атанковић,
пензионер:
- Уштедела сам духовну енергију за изборе!

Драган Спасојевић,
биротехничар:
- Исључивао сам ТВ и бојлер, поставио штедљиве сијалице, али слаба вајда.

Житопродукт
Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoпродукт@nadlanu.com

Брешно по произвођачним ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, лиснатог, печеног, замрзнутог пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

Prozori i vrata
u dekorima
drveta uz
10 godina
garancije

gratis
staklo za
4 godišnja
doba

www.suncemarinkovic.com

+381 34 330 870

ПРЕКРШАЈНЕ ПРИЈАВЕ ПРОТИВ ГРАДСКИХ ФУНКЦИОНЕРА

Чекају да виде шта им се замера

ГРАДОНАЧЕЛНИК ВЕРОЉУБ СТЕВАНОВИЋ ОПЕТ БИ СЕ ИСТО ПОНАШАО

Прекршајном суду у Крагујевцу, пре две недеље, поднето је шест захтева за покретање прекршајног поступка против седморо одговорних у градским управама и два јавна предузећа због ненаменског трошења буџетских средстава. Нико са листе одговорних још увек не зна поуздано због чега су „зарадили“ пријаве

Пише Гордана Божић

Државна ревизорска институција (ДРИ) објавила је прошле недеље имена одговорних лица у министарствима и локалним самоуправама против којих је надлежним судовима и тужилаштвима поднела захтеве за покретање прекршајних поступака због ненаменског трошења пара из буџета у 2010. години, као и пријаве за привредни преступ. Захтеви за покретање прекршајних поступака против овдашњих градских функционера стигли су 14. фебруара у Прекршајни суд у Крагујевцу. Поднето је укупно шест захтева против петоро функционера у градској управи и двоје директора јавних предузећа. На листи одговорних су Верољуб Стевановић, градоначелник, Зоран Кузмановић, начелник Градске управе за привредне ресурсе, Невенка Јаквљевић, начелница Одељења за рачуноводство, Јасна Милојевић, начелница Градске управе за финансије и Горан Петровић, начелник Градске управе за инвестиције. Прекршајне пријаве поднете су и против Славице Отовић, директорке Предшколске установе „Нада Наумовић“ и Вељка Мерцана, директора Јавног предузећа за изградњу града Крагујевца.

На списку имена које је објавила Државна ревизорска институција стоји да је прекршајна пријава поднета и против директорке Регионалног центра Пореске управе у Крагујевцу Радмиле

Симић, али у оквиру пријава које су поднете против одговорних у Министарству финансија у чијој је надлежности Пореска управа.

■ Примедбе ревизора

У саопштењу које је на свом сајту објавила ДРИ наведено је да је ова институција, након завршеног програма ревизије за 2011. годину и достављања извештаја о ревизији пословања за 2010. годину, поднела у току 2011. године надлежним прекршајним судовима укупно 182 захтева за покретање прекршајних поступака због непоштовања појединих закона, уредби и правилника. На списку ДРИ нашло се укупно 219 функционера разних министарстава и локалних самоуправа, међу којима су и крагујевачки. Међутим, због чега су „зарадили“ прекршајне пријаве још увек не знају поуздано, пошто им није достављено званично образложење, али извештај ревизора о пословању у 2010. години указује на извесне пропусте који могу бити предмет прекршајне пријаве.

Треба подсетити да је ревизорски извештај, који је прошле године достављен локалној самоуправи, садржао и 19 напомена у којима су утврђени недостаци и неправилности у раду појединих градских управа и јавних предузећа.

Основне замерке односиле су се на одлуке и правилнике о платама, додацима на плате, накнадама и осталим примањима функционера и начелника појединих управа, као и за запослене у Предшколској установи „Нада Наумовић“, јер нису усклађени

са важећим прописима. Тако, рецимо, градским функционерима исплаћено је 148,4 милиона динара више, док су запослени у „Нади Наумовић“ примили 6,6 милиона динара више, јер су приликом обрачуна плата примењени већи коефицијенти од прописаних и већа стопа минулог рада.

Такође, запослени у Скупштини града добијали су накнаду трошкова за превоз у висини неопорезивог дела, што је, према извршеном прерачуну, који се односи само на ефективне радне дане, више за 1,4 милиона динара од прописаног износа.

Уз ревизорски извештај, утврђено је да је Градска управа за привредне ресурсе извршила пренос средстава предузећу „Јура“ д.о.о. Рача за превоз запослених, без ваљане рачуноводствене документације, 1,34 милиона динара, а по истом принципу са позиције градоначелника и Градског већа извршено је плаћање у износу од 1,2 милиона динара.

Ревизори су пронашли и да је Предузеће за изградњу града Крагујевца, као индиректни корисник буџетских средстава, рестриктивним поступком покренуло процедуре јавних набавки и закључивало уговоре, иако нису били испуњени услови за то, сходно Закону о јавним набавкама. Ово предузеће је свих 36 уговора о јавним набавкама, укупне вредности 536 милиона, закључило у рестриктивном поступку.

Утврђено је још и да постојећа евиденција о имовини која се води код буџетских корисника није усаглашена са њеним стварним стањем, а за непокретну имовину нису у потпуности обезбеђени власнички листови.

У делу који се односи на планирање буџета ревизори су утврдили да су приходи од пореза на имовину, приходи од имовине, од продаје добара и услуга, као и мешовити и неодређени приходи, погрешно процењени, односно знатно су увећане планиране вредности, „чиме су нерално створени услови за трошење јавних средстава, као и неосновано преузимање обавеза“.

Иако је био значајно смањен проценат остварења текућих прихода у односу на план, „одговорна лица града припремила су ребаланс буџета који је Скупштина Града усвојила 15.10.2010., али се наведеним ребалансом није решило питање потребног усклађивања прихода и расхода буџета на нижем нивоу“.

С обзиром да још увек није стигло образложење због чега су појединачно поднете прекршајне пријаве, свака од поменутих примедби ревизора може указати на разлоге. Иако је објављивање и-

► НАСТАВАК НА СЛЕДЕЋОЈ СТРАНИ

ПРИМЕДБЕ НА РАД ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА

Директори прихватају одговорност

Са друге стране, директорка Установе за децу Славица Отовић и директор Предузећа за изградњу града Вељко Мерцан прихватили су да прокомментаришу подношење прекршајних пријава, иако ни они званично још увек не знају зашто је против њих поднет захтев.

- Изненађена сам подношењем прекршајне пријаве, јер сам очекивала да ћу након ревизије добити детаљнија упутства од града, али то се није догодило. Истина је да постоје примедбе ревизора у вези са исплатама зарада, накнаде за време боловања и обрачуна минулог рада, али је буџетска инспекција сматрала да је то у реду, каже директорка Отовић.

Она напомиње да је Установи замерено да се накнада за боловање исплаћује у износу од 80 одсто зараде, уместо 65, а за минули рад 0,5 уместо 0,4 одсто. Такође, директоркина плата је увећана за 20, а потом још за 60 одсто, али је то, према њеном објашњењу, учинио Управни одбор још 2006. године, уз образложење да крагујевачка Установа за децу спада у ред великих установа и да се не може поредити са оном у мањим општинама. Њена зарада износи 69.000 динара без минулог рада. Такође, радницима са најнижим платама

зараде су увећане за шест одсто, како не би примали испод 18.000 динара, колико износи минимална зарада.

Отовићка каже да још увек ништа није предузела поводом пријаве, јер чека да добије званично образложење. У сваком случају одазваће се позиву судије и позвати се на налазе осталих инспекција, које нису утврдиле неправилности у раду Установе.

И директор Вељко Мерцан каже да само нагађа о чему се ради на основу записника који је достављен након контроле ревизорске институције. Том приликом Предузећу је замерено да нема годишњи план пописа имовине, али и да је спровођен систем рестриктивне јавне набавке. Има индиција да је можда разлог за прекршајну пријаву што је као заменик директора, наводно, неовлашћено потписивао у-

СЛАВИЦА ОТОВИЋ, ДИРЕКТОРКА УСТАНОВЕ ЗА ДЕЦУ

ВЕЉКО МЕРЦАН, ДИРЕКТОР ПРЕДУЗЕЋА ЗА ИЗГРАДЊУ ГРАДА

говоре, иако је, како тврди, имао депонован потпис и био постављено лице са свим овлашћењима.

- Одазваћу се позиву судије, али ако је за ове четири године највећа примедба Предузећу, чији буџет износи две милијарде динара, да нема план пописа имовине, а при томе поседује само столове, столице и рачунаре, онда прихватам сваку одговорност, каже Мерцан.

► С ПРЕТХОДНЕ СТРАНЕ

мена изазвало извесна реаговања, нико из градских управа чији су начелници на листи пријављених није желео да јавно говори о томе.

На сајту Скупштине града у први мах објављено је саопштење у коме је наведено да су примедбе ревизора уочене у Крагујевцу сличне примедбама и у осталим локалним самоуправама. Градоначелник је рекао да уважава примедбе, али да се истовремено и поноси оним што је урадио. „Драго ми је што се ово догодило, радо ћу отићи код судије за прекршаје, и без обзира на примедбе, опет ћу на исти начин да расподелим буџетска средства“, изјавио је Верољуб Стевановић и додао да је након контроле трошења буџетских средстава, које су истовремено обавили и државни ревизор и буџетска инспекција, поступак спровођења јавних набавки у Крагујевцу добио максималну оцену, док су све остале замерке биле искључиво на нивоу примедби и препорука.

■ **Функционери нису обавештени**

Објашњавајући замерку која се односи на плате чиновника, градоначелник је рекао да оне нису исплаћиване у складу са правилником који је донет још 2001. године, јер су за то имали и претходну сагласност надлежног министарства, а и сви у Србији су радили исто као и Крагујевац. У супротном, запослени са средњом стручном спремом имали би плату између 10.000 и 15.000 динара, са вишом школом 22.000, а високом 30.000 динара. Ко би, пита се Верољуб Стевановић, радио за 15.000 динара, то је ниже од социјалног додатка. Град Крагујевац је управо због тога увео стимулативни додаток, тако да је распон плата од 25.000 са средњом до 40.000 динара, колико примају запослени са факултетом.

Коментаришући примедбу која се односи на плаћање превоза за 500 људи из Крагујевца који раде у „Јури“ у Рачи, Стевановић је рекао да ће опет да плати те карте, па макар опет писали пријаве. „То су углавном примедбе које човек не може да разуме. Ми смо на основу одлуке Градског већа издвојили средства за адаптацију пода на одељењу Гинекологије у Клиничком центру, који је у катастрофалном стању јер на њему ништа није рађено од 77. године када је КЦ отворен. Примедба је и да нисмо имали права да финансирамо изградњу физкултурне сале у Другој гимназији или у школи „Свети Сава“. Наиме, ми по закону имамо право само на инвестиционо одржавање, а да нисмо то финансирали те сале никада не би биле завршене. То је нешто што треба, а не ради Влада Републике Србије, сматра Стевановић.

Прошлог понедељка на скупштинском сајту освојило је ново саопштење у коме стоји да су „информацију о подношењу прекршајних пријава градоначелник Крагујевца Верољуб Стевановић и његови сарадници сазнали из медија и да до данас на адресу локалне самоуправе није стигло валидно обавештење од стране државне ревизорске институције.

Градоначелник Крагујевца Верољуб Стевановић и његови сарадници обратили се јавности тек када добију званично обавештење о покретању прекршајних поступака“.

Председница Прекршајног суда у Крагујевцу Сузана Рајовић потврдила је да је, пре две недеље, стигло шест захтева за покретање прекршајних пријава против седам особа, које ће бити распоређене судијама. Након што буду формирали предмете, судије ће уз позив за саслушање сваком појединачно доставити примерак захтева, односно образложења због којих је пријава поднета.

РАДНИЦИМА ВОЈНЕ ФАБРИКЕ ОВЕРЕНЕ КЊИЖИЦЕ

Мир на одређено време

После уплате 11 милиона динара, радницима Војне фабрике оверене здравствене књижице до 31. марта, а потом ће добити маркице и за наредна три месеца - ако се опет нађу паре за доприносе. Значи, пожар је тренутно угашен новим пражњењем државне касе и задуживањем, што значи да ће на трајно решење још морати да се попрочека

Пише Милутин Ђевић

У петак је на блокаду крагујевачког „социјалног“ и захтеве радника Војне фабрике да, иако нису платили доприносе за здравствено осигурање, добију оверене здравствене књижице, стављена тачка. Тог дана у Крагујевцу је дошао министар здравља Зоран Санковић, који је рекао да ће овера књижица почети у понедељак, пошто је постигнут договор да један део новца за здравствено осигурање уплати фабрика, а други Министарство одбране. И пре него што је министар кренуо пут Београда фабрички Самостални синдикат донео је одлуку да прекине протест, који је трајао од понедељка 20. до петка, 24. фебруара.

Пре доласка у зграду „социјалног“, чији је рад протестом оружара био блокиран, министар је одржао састанак иза затворених врата у фабрици са пословодством и синдикалцима.

У понедељак у преподневним сатима, ипак, није почела овера здравствених књижица, јер је пореска управа чекала допис из Министарства одбране који је требало да потврди да се крагујевачка фабрика налази на списку предузећа која чине одбрамбени индустрију Србије(!). Али, истог дана, после уплате 11 милиона динара Републичком фонду здравственог осигурања

РАДНИЦИ ВОЈНЕ ПРЕД ПРЕКИД ПРОТЕСТА

БИЛАНС ФОНДА ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ

Дуг 840 милиона евра

Према подацима Републичког фонда за здравствено осигурање, око 700.000 грађана Србије нема оверене књижице, јер њихови послодавци дугују фонду око 840 милиона евра. Амнестирањем дужника за доприносе, међу којима су највећи управо државна предузећа, редовним платишама се шаље порука да доприноси, изгледа, не морају баш да се плаћају, иако је то законска обавеза.

Тренутно, за око 100.000 радника нису уплаћени доприноси, а 750 предузећа траже да им се опросте дуговања.

Из фонда се финансира и лечење запослених и чланова њихових породица, укупно 5,5 милиона људи, али и здравствена заштита за становнике Србије без прихода. За лечење 1.250.000 људи без икаквог прихода држава је одвојила 655 милиона динара, а само у 2011. години за здравствену заштиту ових корисника потрошено је 22 милијарде динара.

МИНИСТАР СТАНКОВИЋ САОПШТАВА ШТА ЈЕ ДОГОВОРЕНО ДА СЕ КЊИЖИЦЕ ПОНОВО ОВЕРЕ

гурања и позитивног одговора пореске управе, почела је овера књижица за око 2.000 радника Војне фабрике и чланове њихових породица.

■ **Кредит за маркице**

Према речима министра Станковића, Скупштина Србије је још средином прошле године донела одлуку о изменама Закона о здравственој заштити и осигурању, чиме се омогућава овера књижица на три месеца радницима предузећа који почну са измиривањем обавеза по основу дуга за здравствено осигурање.

С обзиром на то да је руководство „Застава оружје“ са Министарством финансија обезбедило средства да почне са отплатом дуга Републичком фонду, стекли су се услови да се крене са овером здравствених књижица, прво на три месеца, а затим на још три. На овај начин поштује се закон и омогућава радницима несметано лечење, рекао је министар Станковић и додао да овакав проблем постоји не само у Крагујевцу, већ на нивоу целе земље и то питање мора да се решава системски.

У ЧЕКАЊУ ИСХОДА ПРЕГОВОРА

Станковић је објаснио да ће после истека три месеца радницима поново бити оверене књижице на још три месеца. Да би се то урадило фабрика и Министарство финансија мораће да уплате доприносе за један месец. Тај модел биће примењиван у овој години и у случају осталих предузећа у земљи чији запослени немају оверене здравствене књижице.

Директор „Застава оружје“, Раде Громовић потврдио је да је новац за уплату осигурања радницима обезбеђен у сарадњи са Министарством финансија на основу кредитне линије, јер је то било једино решење. Он се нада да ће убудуће кроз реализацију извозних аранжмана ова фабрика имати од чега да уредно уплаћује доприносе и запосленима обезбеди маркице на дужи рок.

■ **Годинама нису плаћали**

Према подацима крагујевачке филијале Републичког фонда за здравствено осигурање, „Застава оружје“ у овом тренутку дугује милијарду и двеста милиона динара. У фабричком синдикату не споре да предузеће није уплатило доприносе, али тврде да је то због недостатка посла, али и дуга који држава има према њима. У овој организацији тврде да им држава дугује 100 милиона долара.

Да ли држава и колико дугује крагујевачким оружарима тешко је проценити. Има и оних из саме фабрике који сматрају да, када се све сабере и одузме, а пре свега оно што је држава кроз „лабаве“ кредитне који углавном нису враћени и субвенције, годинама „упумпавала“ у фабрику, рачуница може да буде и другачија. Према тој математици фабрика више дугује држави него она њој.

Не спорећи да запослени и чланови њихових породица имају право на здравствено осигурање, може се поставити и питање ко је дозво-

лио да једна фабрика, макар произвођила и оружје, годинама не уплаћује у Фонд здравственог осигурања, али и у Фонд пензијског и инвалидског осигурања.

Да је тако потврђују и подаци пореске управе по којима је „Застава оружје“ 30. децембра 2011. године за порезе и доприносе дугovala око 2,6 милијарди динара. Иначе, за све време док фабрика није уплаћивала доприносе, запослени су имали оверене здравствене књижице.

У пословодству и синдикату тврде да од јануара ове године нису уплатили доприносе због недостатка посла и светске економске и финансијске кризе. Заборавили су, међутим, да одговоре на питање зашто ранијих година, а можда и целу деценију, нису уплаћивали доприносе када времена нису била тако кризна и када је фабрика радила пуном паром.

Запосленима је често уплаћивано у Фонд за пензијско и инвалидско осигурање тек када би испунили услов за одлазак у пензију или им је радни стаж повезиван када би по основу социјалног програма напуштали фабрику.

По свему судећи, и у пословодству и у синдикату и овога пута, као небројено пута до сада, играли су на једну карту, а она је да ће држава запосленима не само повезати радни стаж, него и верити здравствене књижице, а да фабрика не плати ни динара.

Раније је и то било могуће, али изменом Закона о здравственом осигурању ствари су се промениле, па је до маркица сада могуће доћи једино када се уплати прва рата доприноса.

Стављањем тачке на протест оружара чини се да су сви задовољни, али је министар Станковић за нијансу задовољнији, јер је одржао реч да неће бити овере здравствених књижица без уплате доприноса за здравствено осигурање.

И ЗАПОСЛЕНИ У „ЗАСТАВА ВОЗИЛА“ БЕЗ КЊИЖИЦА

Не важи се допринос на минималац

Иако су редовно уплаћивали доприносе за здравствено осигурање, али не на основу реалних зарада, већ „минималца“, запослени у Групи „Застава возила“, „Енергетици“ и „21. октобру“ од 1. јануара не могу да рачунају на лечење о трошку државе

Запослени у Групи „Застава возила“, њих 2.165 и око 4.000 чланова породица, од 1. јануара не могу да иду код лекара, јер немају оверене здравствене књижице. Њихову судбину деле и радници „Енергетике“ и „21. октобра“, који су пре декомпоновања „Заставе“ радили у саставу овог система. Иначе, у оквиру Групе „Застава возила“ послују „Застава камиони“, „Хортикултура“, „Застава инпро“, „Резервни делови“ и „Специјални аутомобили“ из Сомбора.

Према речима председника Самосталног синдиката „Застава камиони“ Горана Милетића, из Министарства финансија потврђено је да су радницима у тих пет фирми доприноси за здравствено осигурање плаћени у претходне две године, као и за прва два месеца ове године, али по најнижој основици прописаној Законом о обавезном социјалном осигурању, према којем су и све остале фирме у реструктурирању у Србији измириле своје обавезе те врсте.

- Проблем је настао кад су усвојене измене Закона о социјалном осигурању којима је, између осталог, прецизирано да се здравствене књижице могу оверити на три месеца ако послодавац измири једномесечну обавезу, односно уплати допринос за здравствено осигура-

ГОРАН МИЛЕТИЋ

ње за један месец. Невоља је, међутим, што тим изменама нису обухваћена предузећа у реструктурирању, чији радници, иако су им доприноси уплаћени, не могу да овере књижице због начина на који измирују своје обавезе, каже Милетић.

По закључку Владе

Према речима потпредседника Савеза самосталних синдиката Србије Зорана Михајловића, са истим проблемом суочава се око 30.000 радника из предузећа у реструктурирању. Процена синдиката је да је само у Крагујевцу, не рачунајући

запослене у Војној фабрици, још око 3.500 који не могу да овере здравствене књижице, а том броју треба додати и чланове њихових породица.

Председник Самосталног синдиката „Застава возила“ Горан Брдар каже да је дара превршила меру. - Оружарима нису били уплаћени доприноси, али предузећа у групи „Застава возила“ редовно су измиривала обавезе по основу здравственог осигурања. Зашто у Фонду не желе да овере књижице, то је, изгледа, само њима јасно. Нама није, рекао је Брдар.

Горан Милетић каже да су „Застава камиони“ са око 700 запослених на основу закључка Владе Србије уплаћивали минималне доприносе.

- Закључак Владе односи се на предузећа у реструктурирању и на све фирме које нису у стању да измире доприносе за здравствено осигурање. Раније смо плаћали пуне, а последње две године минималне доприносе. О томе имамо и уверење пореске управе. Не знам зашто у Фонду здравственог осигурања од 1. јануара одбијају да нам овере књижице. Ситуације је јако лоша, јер су неки наши радници тешко болесни, а на њихово име су осигурани и чланови породица, који такође не могу да користе здравствене услуге, каже Милетић.

Зоран Михајловић додаје да ако директори нису уплаћивали допринос, треба да буду смењени или да поднесу оставке.

- Ако је крива Влада Србије, јер је реч углавном о државним фирмама, онда нека се министарства између себе договоре. Ми смо договор о плаћању минималног доприноса за предузећа у реструктурирању постигли са Министар-

ством за економију, наводи Михајловић.

Закључак није закон

Директор крагујевачке филијале Фонда за здравствено осигурање Предраг Петаковић потврдио је да радницима групе „Застава возила“ нису оверене књижице и то није могуће учинити због тога што предузећа у којима су запослени нису уплаћивала пуне доприносе.

- Синдикат се позива на закључак Владе, али за Фонд је обавезујући само закон, који је јасан и који каже да књижице могу бити оверене само ако се плати пун износ здравственог осигурања. Основица за обрачун не може бити минимална зарада, већ реална плата коју прима свако од запослених. Ако бисмо пристали на овакве захтеве синдиката „Застава возила“, онда би сви послодавци, уместо пуног, могли да траже да уплаћују само минималне доприносе, а тада би настао хаос, рекао је Петаковић.

ЗОРАН МИХАЈЛОВИЋ

ГОРАН БРДАР

У пословодству Групе „Застава возила“ кажу да су сва ова предузећа измирила обавезе на име доприноса закључно са 24. фебруаром, као и да за то постоји и уверење Министарства финансија.

У Синдикату металаца тврде да је Влада Републике Србије 8. фебруара усвојила закључак којим се омогућава овакав начин плаћања доприноса до краја јуна ове године. Међутим, у крагујевачкој филијали Фонда за здравствено осигурање још нису добили упутство о начину овере књижица.

Да зло буде веће, здравствене књижице нису оверене и за 250 инвалида, запослених пре свега у „Застави инпро“, али и у другим предузећима Групе „Застава возила“. Зоран Михајловић каже да се од 1. јануара из синдикалне касе оболелим радницима плаћају лекови и лечење, али да је то неодрживо на дуже време.

М. ЂЕВИЋ

DELTA GENERALI
Osiguranje

Izgradite svoju karijeru snagom krilatog lava.

Velika kompanija, još veće mogućnosti:

- Individualni plan razvoja – usavršavanje kroz internu i eksternu obuku
- Internacionalna saradnja i šansa za nastavak karijere u nekoj od zemalja članica grupe
- Atmosfera i okruženje koji promovišu timski duh i dobre odnose među kolegama
- Otvorena vrata za mlade bez iskustva – podrška u prvim profesionalnim koracima

Postanite naš:

PROCENITELJ ŠTETA NA USEVIMA I PLODOVIMA u Krajujevцу

Vaš posao bi podrazumevao:

- pružanje informacija osiguranicima o postupku procene i likvidacije šteta na usevima i plodovima;
- zakazivanje uvidaja sa oštećenim licem i izlazak na teren;
- kontrolu mesta nastanka osiguranog slučaja i utvrđivanje osnovnih elemenata štetnog događaja;
- utvrđivanje uzroka, obima i visine štete i sačinjavanje zapisnika;
- prikupljanje potrebne dokumentacije za obradu štete;
- fotografisanje svih dokaza potrebnih za procenu i likvidaciju štete;
- pripremu analiza i izveštaja.

Vi ste naš idealan kandidat ako ste:

- ambiciozni i motivisani da učite i postignete izvanredne rezultate;
- otvoreni za izazove, uvek spremni da napravite korak napred;
- maštoviti i kreativni, spremni da plasirate svoje ideje i sposobni da ih oživite;
- fleksibilni sa novim ljudima i u primeni novih metodologija;
- društveni, komunikativni, vedrog duha, sa pozitivnim stavom prema kolegama i klijentima;
- imate završen poljoprivredni fakultet (smerni: Voćarstvo i vinogradarstvo, Zaštita bilja, Ratarstvo i povrtarstvo) i odgovarajuće radno iskustvo u struci;
- aktivno koristite računar (MS Windows, MS Office, Internet);
- odlično se služite engleskim jezikom (srednji nivo).

Ako se prepoznajete u našem oglasu, pozivamo vas da do 15. marta 2012. godine pošaljete svoju radnu biografiju (CV) na adresu: Delta Generali Osiguranje, Direkcija za ljudske resurse i organizaciju, Vladimira Popovića 8, 11070 Novi Beograd

ili na e-mail adresu: hrselekcija@deltagenerali.rs

Kontaktiraćemo samo kandidate koji uđu u uži izbor i za njih će biti organizovano testiranje.

Prijavlivanjem na konkurs dajete saglasnost da vaši lični podaci budu korišćeni u svrhu regrutacije i selekcije za otvorena radna mesta u Delta Generali Osiguranju a.d.o. Beograd. Svi podaci koje budemo obrađivali biće poverljivi i neće bić dostupni trećim licima.

ПОЧЕО РОК ДА ВЛАСНИЦИ ОДУЗЕТЕ ИМОВИНЕ ПОДНЕСУ ЗАХТЕВЕ ЗА ВРАЋАЊЕ

Лига нуди правну помоћ

Власници одузете имовине имају рок од две године за подношење захтева за повраћај, а још нису формирана одељења Агенције за реституцију у Крагујевцу, Нишу и Новом Саду. Очекује се да ће бити поднето 150.000 захтева, од чега око 2.000 у Крагујевцу, а Градски одбор Лиге за заштиту приватне својине нуди правну помоћ власницима који још немају потпуне информације о поступку

Пише Александар Локићевић

Од данас, 1. марта, званично се може поднети захтев за враћање имовине одузете после Другог светског рата, а обрасци се примају у Главној пошти у Улици Краља Петра првог и испостави на Аеродрому, као и у 150 пошта широм Србије. Међутим, сви су изгледни да ништа ове године неће тећи једноставно и глатко. Рок за подношење захтева је две године, а када су некадашњи власници имовине или њихови наследници чекали шест - седам деценија, најбоље би било да ни сада не журе. Зашто?

Према речима председника Градског одбора Лиге за заштиту приватне својине и људских права Радоја Симоновића, законом је предвиђен почетак рада Агенције за реституцију до 1. јануара 2012. године, али она још није ни формирана. Управни одбор Агенције је конституисан 30. децембра прошле године, а директор је постављен 6. јануара. Може се рећи да је досадашња Дирекција за реституцију трансформисна у Агенцију за реституцију са свих 16 запослених, и то је све, појашњава

Симоновић, уз опаску да скоро ништа више није урађено.

- Закон о повраћају имовине и обештећењу, који је ступио на снагу 7. октобра 2011. године, остао је по самим законским одредбама неспроводив. После шест година, ни Дирекција за имовину није комплетно завршила базу података све пријављене имовине. Сада је, 6. фебруара ове године, објављен Јавни позив за подношење пријава за повраћај имовине, а да нису ни формирана одељења Агенције за реституцију у Крагујевцу, Нишу и Новом Саду. Са правом се може сумњати у спремност новоосноване Агенције и мо-

не из 2006. године, а само у Крагујевцу, претпоставља се, било је најмање 2.000 захтева.

- Ја сам те 2006. године у име Лиге за заштиту приватне својине примио 1.780 предмета, али постоји још једна организација која је предала одређени број предмета. Такође, један број грађана је самостално подносио захтеве. Те пријаве су сада нева-

дајом захтева, јер је рок за подношење две године. Лига ће у овом периоду водити сталну кампању како би што већи број грађана био информисан о својим правима, обећава Симоновић.

Али, с обзиром на оштре критике закона и начина евидентирања намеће се питање хоће ли и додатни труд Лиге за заштиту бити довољан.

Потребна помоћ адвоката

Симоновић признаје да је овог тренутка много тога недоречено и нејасно. У поштама ће само примати захтеве и потом их прослеђивати Агенцији за реституцију, а службеници поште ће, како је он обавештен, за разматрање једног предмета имати на располагању 45 минута.

- То је недовољно. Осим тога, реч је о управном поступку и не може да га води неки други орган, већ Агенција. Првих десетак дана захтеви ће моћи да се предају у канцеларијама поште, а потом ће се пријем захтева заказивати позивом на телефонски број, преко Београда. Технички је потпуно неизводљиво да се у року од две године напише све, а то је 150.000 предмета у Србији или 2.000 у Крагујевцу. Искрено, сада ми је потпуно јасно да ово људи не могу сами да ураде, па их зато молим да не журе, да преко Лиге затраже правну помоћ. Већ за викенд ћемо одржати састанак са неколико адвоката, а пошто Лига за заштиту приватне својине и људских права нема своју канцеларију и ја сам запослен у Градској управи, нека грађани слободно дођу и нека ми се обрате, позива Симоновић.

Има много техничких проблема. Пошто је враћање одузете имовине управни поступак, покрећу га власници, али како је протекло много година и многи нису дочекали овај тренутак, логично је да наследници осим управног морају покренути и оставински поступак, како би доказали своје право. Такође, иако је већ дошао 1. март и почео рок за

ЗГРАДА У КОЈОЈ СЕ НАЛАЗИО РЕСТОРАН „КОНАК“ ЈЕДНА ЈЕ ОД ОДУЗЕТИХ ПОСЛЕ РАТА

гућност да она прими више од 150.000 пријава које треба да обради свега 16 запослених лица, сматра Симоновић.

Под притиском Европе

После више деценија власници и наследници одузете имовине дочекали су да српски парламент изгласа Закон о повраћају имовине и обештећењу. На жалост, каже Симоновић, сам закон је велико разочарање за преко 130.000 људи који су поднели пријаву на основу Закона о пријављивању одузете имови-

жеће. Влада и министарства која су учествовала у изради закона, без расправе, иако је она помпезно најављивана у медијима, у врло кратком року су завршили нацрт закона и предали га парламенту у процедуру. Сама скупштинска расправа је протекла веома брзо, мада је било представника у парламенту који су заступали интересе оштећених. Стиче се утисак да је закон донет под притиском потребе за испуњавањем ЕУ агенде, а само Лига

дуго очекиваних права. Успели су да обезбеде и правну помоћ за све оне који немају правног заступника. Ускоро ће дистрибуирати и водич кроз поступак, а обрасци захтева се могу добити бесплатно.

- Прибављање скоро целокупне документације која је потребна у поступку не би требало да се наплаћује. Позивамо све грађане да пре подношења прикупе комплетну документацију, ако треба и уз помоћ Лиге, и да не журе са пре-

МНОГИ ЈОШ НЕ ЗНАЈУ ДА ЈЕ ПРИКУПЉАЊЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ БЕСПЛАТНО: РАДОЈЕ СИМОНОВИЋ

за заштиту приватне својине и људских права је у процесу доношења закона поднела око петнаест примедби, са аргументацијом на укупно 100 страница, открива Симоновић.

Градски одбор Лиге у Крагујевцу је одмах по објављивању закона покренуо читав низ активности како би помогао грађанима да што спремије дочекају тренутак остваривања својих

СТЕЧАЈ ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПУТЕВЕ „КРАГУЈЕВАЦ“

Преко закупца до купца

Објављен је позив за проналажење закупца који би омогућио да око 330 запослених и механизација раде до завршетка стечајног поступка, односно до нове продаје предузећа

У Предузећу за путеве „Крагујевац“ отворен је 3. фебруара стечајни поступак, а за стечајног управника је именована Снежана Димитријевић из Крагујевца. У међувремену, око 70 запослених добило је отказ. Према речима председника синдиката ПЗП „Крагујевац“ Драгана Златића у средствима јавног информисања објављен је позив за проналажење закупца који би омогућио да око 330 запослених и механизација

раде до завршетка стечајног поступка, односно док се предузеће поново не прода.

Стечај је покренут у Привредном суду у Крагујевцу, а прво роциште за повериоце требало би да буде одржано за око две недеље. Златић каже да би стечајни поступак могао да потраје и десет месеци и да се управо због тога тражи привремено решење за закупцем. Иначе, Предузеће за путеве ангажовано је на зимском одржавању путева, али и поред тог ангажмана фирма не успева да исплати нагомилане дугове због којих је рачун предузећа већ дужије у блокади.

Пре отварања стечајног поступка у овој крагујевачкој фирми Агенција за приватизацију раскинула је купопродајне уговоре у предузећима за путеве „Београд“, „Војводинапут - Бачкапут“ из Новог Сада, „Будућност“ из Прешева

и новосадску фирму ЗГОП, која су такође пословала у саставу „Нибенс групе“.

Агенција није могла да раскине купопродајне уговоре за предузећа за путеве из Крагујевца, Ниша и Враћа, јер су прошли сви контролни рокови, па она нема ингеренције над њима. У Агенцији су, највероватније, чекали да се највећи повериоци „Нибенс групе“, а то су банке којима ова групација дугује око 130 милиона евра, договоре како да фирме наставе да раде, а да банке наплате комплетан дуг. Како ни после скоро годину дана није дошло до договора Агенција је поништила приватизацију.

Кола путара, па и крагујевачких, кренула су низбрдо када је Мило Бурашковић, већински власник 13 путарских предузећа која су била у саставу „Нибенс групе“,

ДА ЛИ ЋЕ МАШИНЕ ПРЕДУЗЕЋА ПОНОВО НА ГРАДИЛИШТА

ухапшен због малверзација у крушевачком ФАМ-у, чија је приватизација касније такође поништена. Дуговања предузећа у којима ради око 5.300 радника су расла, па су убрзо фирмама били блокирани рачуни.

Пре отварања стечаја над крагујевачком фирмом Привредни суд одбио је план реорганизације и реструктурирања за Предузеће за путеве „Ниш“, које је власник акција у путарским предузећима из Крагујевца и Враћа, и то је оно

подношење захтева, утисак је да су грађани потпуно неинформисани.

- Све стоји на сајту Министарства за финансије и Агенције за реституцију, где је доступан закон, обрасци са списком потребних докумената и списак пошта, али није свима доступан интернет. Многи нису обавештени да је прикупљање документације потпуно бесплатно, па плаћају разне трошкове. Људе нико није обавестио да, у међувремену, имају право да спрече свако отуђивање имовине и да се обустављају сви претходни поступци и прекидају се хипотекарни и закуподавни односи. Овај поступак је, тако каже закон, пречи од осталих. Ако је већ тако и само подношење захтева за повраћај одузете имовине би требало да буде озбиљније. Размишљамо и о томе да Лига у име грађана подноси захтеве и пратећу документацију, каже Симоновић.

Пошта није надлежна да овог тренутка каже да ли је прикупљена документација комплетна или не, па да се не би дешавало да због недостатка једног папира Агенција за реституцију одбије захтев власника или наследника одузете имовине, Симоновић још једном упозорава суграђане - без журбе.

- Нисам задовољан законом, али као председник Градског одбора Лиге имам обавезу да помогнем људима. Међутим, све указује да ће бити оспоравања законских решења пред Уставним судом, или Међународним судом у Стразбуру, сматра Симоновић.

Иначе, Законом о реституцији је приоритетно предвиђено враћање одузете имовине у физичком облику, а ако то није могуће од 2015. године исплаћиваће се новчана надокнада у месечним рата, максимално до износа од 500.000 евра. Али, као што држава Србија нема комплетне податке о одузетој имовини, нема их ни по градовима. Срећом, Лига за заштиту приватне својине постоји већ 15 година, а у Крагујевцу од 2001. године, па релевантни подаци колико - толико постоје.

Стамбени простор се неће враћати у физичком облику, а словни простор хоће где год је то могуће, предвиђа закон. У строгом центру града има око 80 одузетих пословних објеката, чија је величина 70.000 квадрата. Између осталих то су локали познати по фирмама које су некада у њима радиле, као што су „Пеко“, „Просвета“, „Конак“... У корпусу одузете имовине је и око 70 одсто градског грађевинског земљишта.

што ПЗП „Крагујевац“ није ишло на руку.

Иначе, синдикат Предузећа за путеве „Крагујевац“ својевремено је тражио репрограмирање дуга како би могли да изврше већ уговорене послове, али су банке као највећи повериоци то упорно одбијале. ПЗП „Крагујевац“ једна је од ретких путарских фирми која је добила признање Републичког завода за развој, чиме се сврстала међу 100 најуспешнијих колектива у Србији.

Она одржава 153 километра путева првог реда и 608 километара путева другог реда.

Ова фирма поред доброг и развојног возног и машинског парка има и две асфалтне базе укупно капацитета 350.000 тона годишње и бетонску базу чији је капацитет 15.000 до 20.000 кубних метара годишње. Фирма има и два каменолома капацитета до 600.000 тона годишње. Како ће се одвијати стечајни поступак и да ли ће некада једно од најуспешнијих предузећа не само у Шумадији наћи закупца и наставити са радом, у овом тренутку је неизвесно.

М. Ђ.

ИЗБОРНА СТРАТЕГИЈА СРПСКОГ ПОКРЕТА ОБНОВЕ

У Преокрећ, па уз демократе

На седници Главног одбора у Крагујевцу, Српски покрет обнове потврдио је да ће на изборе изаћи у коалицији са ЛДП-ом Чедомира Јовановића у оквиру листе „Преокрет“, а да су постизборне намере - партнерство са Демократском странком, подразумева се, у блоку владајућих партија. А да ли и демократе рачунају на „Преокрет“ знаће се, вероватно, тек после избора

Пише Слободан Цупарић

Српски покрет обнове ће учествовати на предстојећим републичким, покрајинским и локалним изборима на листи коалиције „Преокрет“, а лидер СПО Вук Драшковић верује да ће та коалиција остварити добре резултате и после избора бити стратешки партнер Демократској странци. Иначе, Главни одбор СПО, на прошлонедељној седници у Крагујевцу, овластио је председника странке да закључи коалициони споразум о заједничком наступу на листи „Преокрета“. Та-

НАЈВЕЋИ ПРОТИВНИЦИ АНТИЕВРОПСКЕ СНАГЕ: МИРКО ЧИКИРИЗ

ко је стављена тачка на „случај“ који седмицама, а по неким и дуже, потреса ову странку уносећи раскол, немире и антагонизам у њене редове. Политички „салто мортале првог Равногорца“, бекство под кишобран Чедомира Јовановића и жеља да заигра у другом предизборном тиму изазвали су видно незадовољство међу чланством које се залаже за очување аутентичности странке. Ма колико присталице Вуковог „новог курса“ покушавале да маргинализују овај бунт, он се ипак није могао „гурнути под тепих“.

■ У Чединим раљама

Огласили су се поједини општински одбори ове странке који се залажу за „изворни СПО“, а забележили смо да је Драган Митић, функционер СПО у Параћину, апеловао на лидера странке да изађе из покрета „Преокрет“ како би избегао „потпуни слом партије и њен нестанак са политичке сцене“. Митић је потом изразио наду „да ће превладати разум у СПО“ и да ће се партија „извући из руку“ Чедомира Јовановића, лидера ЛДП.

На истом фону био је и Небојша Старчевић, члан Главног одбо-

СТАРИ, САДАШЊИ И НОВИ ПАРТНЕРИ НА СЕДНИЦИ ГЛАВНОГ ОДБОРА У КРАГУЈЕВЦУ

ра СПО, који се у овом унутар-страначком сукобу приклонио „одбеглима“ - групи коју воде министар вера Срђан Срећковић и државни секретар Сања Чековић. Старчевић је позвао руководство СПО да напусти „Преокрет“, критикујући партију „због напуштања принципа патриотизма и заступања става да је корисно одрећи се дела државне територије зарад нејасних међународних уступака“.

Последњи раскол у СПО „пресечен“ је тако што су из странке искључени Вукови политички опоненти Срђан Срећковић и Сања Чековић, дојучерашњи потпредседници ове странке, који су се јасно и гласно оградиле од лидерове „нове авантуре“ са Чедомиром Јовановићем.

Некадашњи „краљ тргова и улица“ објаснио је овај кадровски рез на следећи начин:

- Срђан Срећковић и Сања Чековић искључени су из странке због тога што су месецима по медијима, иза леђа највиших органа СПО, водили кампању с циљем рушења и срамоћења странке чији су били чланови и челни људи. Упозоравани су да не крше Статут, него да све што замерају и захтевају изнесу на седницама Председништва и Главног одбора. Они су то одбили. Цео СПО нашао се на једној страни, а они на другој - као батина у рукама својих наредодаваца, да клевету СПО и руше „Преокрет“.

Вукове присталице нису се задовољиле искључењем из странке Срђана Срећковића и Сање Чековић, већ су захтевале и њихове оставке на функције у Влади. Међутим, владајућа коалиција није изашла у сусрет захтеву СПО - што је био услов да би се посланици ове странке вратили у парламент.

По речима Мирка Чикириза, потпредседника СПО и председника Округног одбора ове странке за Шумадију, за СПО нису најважније функције, посебно две функције на крају мандата, већ је битно да се поштују као коалициони партнер - на начин на који је то био испоштован сваки коалициони партнер. Ту врсту поштовања СПО није добио, али нису, вели, желели да интерес две фотеље и два персонална решења ставе изнад државних интереса.

- Да ли се неко други на супротан начин понашао, на грађанима је да цене и због тога је СПО упорно понављао да је већ две деценије са ДС на истој европској обали Србије, да смо са демократима имали, а верујем да и даље имамо, исте циљеве да Србија буде пуно-

правна чланица ЕУ. Мислим да ДС и „Преокрет“ никако не треба да буду ривали. Ми јесмо сада политички конкуренти јер ћемо наступити у оквиру коалиције „Преокрет“, али не и неко ко треба међусобно да води главни рат на предстојећим изборима, објашњава Мирко Чикириз.

Иако су недавно „припретили“ да ће напустити Скупштину ако владајућа коалиција не испуни њихов захтев и смени министра вера и дијаспоре Срђана Срећковића и државну секретарку Сању Чековић, уследио је компромис. Зашто су СПО-овци попустили пред демократима?

Вук Драшковић: „Преокрет“ ће бити најпријатније и по Србију најсрећније изненађење ових избора, а потом незаобилазни стратешки партнер Демократске странке. Свака другачија опција је погубна по Србију

- На листи приоритета због чега смо се вратили у Скупштину не фокусирамо две фотеље, а заборављамо шта се дешава у држави и који су то државни интереси, наглашава Мирко Чикириз. - Верујемо да је у интересу државе и европског пута Србије да се СПО врати у парламент, да дамо свој допринос добијању статуса кандидата, да донесемо одлуке битне за функционисање правосуђа, да допринесемо смиривању политичких страсти... Знамо да су нам главни противници антиевропске снаге, које су највећа опасност Србији, а не два одлазећа функционера или два безначајна места у државној управи.

■ Друга листа

Обраћајући се присутнима на седници Главног одбора Српског покрета обнове, на овом скупу именованог као Српски п(ре)окрет обнове, Вук Драшковић, поздрављен бурним аплаузом, подсетио је да су са Демократском странком од деведесете године, без обзира што је повремено било и одређених спорова и несугласица, увек били на истој европској обали будућности наше државе и нашег народа. Због тога су без двоумљења подржали Бориса Тадића за председника Србије, због тога су се 2008. године, заједно са ДС, нашли на листи „За европску Србију - Борис Тадић“.

- Питаћете се зашто нисмо и даље с њима на истој листи? Ми смо за брз ход према Европи, сматрамо да је изгубљено драгоцено време, ми смо за безусловни пут ка Европи и Западу. Наш коалициони партнер је, такође, за европске интеграције Србије, али нама се чини да се за ове четири године могло и морало урадити много више, да је било сувише спорог хода, застајкивања, враћања уназад и недопустивих компромиса са неким који вуку уназад. Да су уважавани довољно наши ставови, као што нису, и предлози које смо саопштавали јавно, сасвим је сигурно да никаквих барикада на северу Косова не би било, нити би било барикада према ЕУ, а ми бисмо већ у децембру добили обоје: и статус кандидата за пуноправног члана ЕУ и оно што је важније од тога - датум за почетак преговора о приступању Србије ЕУ.

Жеља Српског покрета обнове је, кажу, да ДС и коалиција око ње постигну што је могуће бољи резултат на предстојећим републичким, покрајинским и локалним изборима, а Драшковић се нада и чврсто је уверен да ће „Преокрет“ бити најпријатније и по Србију најсрећније изненађење ових избора, да ће остварити веома добар резултат и постати локомотива брзог и безусловног хода Србије у Европу, а под тим условима и незаобилазни стратешки партнер ДС. Свака друга опција је, сматра, погубна за Србију.

Међутим, последњих месеци, од октобра до сада, бележи се пад рейтинг Српског покрета обнове. Према истраживањима „Нове српске политичке мисли“, у октобру је СПО имао подршку 1,5 одсто бирача Србије, у новембру 1,1 одсто, а у децембарско-јануарском истраживању 0,9 одсто. Ови неумољиви показатељи подстакли су Драшковића да тражи нову „капу“. Један од његових „верника“ уверен је да би их ДС отписао пред изборе, а да са ЛДП-ом, у некој новој постизборној коалицији имају шансу. Лидеру СПО-а остаје као адут да покаже како може да заигра и у другом тиму, а то је прича са „Преокретом“.

СВЕ МАЊЕ НАДЕ ЗА ОПСТАНАК ЛИСТА „СВЕТЛОСТ”

Ликвидација куца на врата

Пошто су мале шансе да фирма одблокира рачун сада је највећа дилема да ли ће неко уплатити 500.000 динара предујма за отварање редовног стечаја. Ако се то не догоди следује ликвидација фирме и гашење листа, а бивши и садашњи запослени не би намирили ни динар дуга за заостале плате

Пише Милош Пантић

Најстарији крагујевачки недељни лист „Светлост” доведен је дотле да су у 76. години постојања шансе за његов опстанак из дана у дан све мање, а опасност да буде угашен све већа. Пошто је рачун предузећа годину дана био у блокади покренут је предстечајни поступак, којим је крагујевачки Привредни суд дао рок од два месеца да се фирма одблокира и настави са радом или, ако за то нема могућности, да неко од поверилаца уплати предујам од 500.000 динара, како би се повео редовни стечај, имовина продала и дугови намирили.

То би значило гашење листа, али би бар повериоци, међу којима су и садашњи и бивши запослени, имали шансу да намире део потраживања и заосталих плата. Но, како време одмиче, прети опасност од трећег и најгорег сценарија - да нико од поверилаца неће бити у могућности да уплати пола милиона динара предујма и да се стечај по истеку два месеца, а то је 10. априла, истог дана отвори и затвори, прогласи ликвидација и сва имовина оде у корист државе. Ово би такође значило гашење листа, али без могућности да повериоци, па и бивши и садашњи новинари и остали радници, виде и динар од онога што им предузеће дугује.

Сада је, дакле, главна дилема да ли ће неко од поверилаца до овог датума сакупити потребан износ, јер напори да се рачун одблокира нису дали резултате.

■ Две хипотеке

По речима Ђорђа Ђорђевића, в.д. директора предузећа, покушај да се са Пореском управом у Крагујевцу постигне договор о скидању блокаде, која је пре више од годину дана стављена због дуга који је тада износио око четири милиона динара, није успео. У Филијали Пореске управе су одговорили да је за скидање блокаде рачуна и увођење репрограма дуга потребно да нађу гаранту за један и по износ дуга, који сада износи осам милиона динара, а предузеће у овом тренутку нема никакве шансе да нађе неког ко би за њу заложно гаранцију од 12 милиона динара.

Од пре три месеца Љубинко Јанковић постављен је за заступника државног капитала у предузећу, након што је Агенција за приватизацију раскинула уговор са дотадашњим конзорцијумом власника, на челу са Гвозденом Јовановићем. Јанковић сматра да шансе за постизање договора о репрограму са Пореском управом, што би довело до скидања блокаде, још нису потпуно изгубљене и да би као гаранција за репрограм могла да послужи преостала имовина фирме на коју није стављена хипотека.

ИЛУСТРАЦИЈА: Г. МИЛЕНКОВИЋ

Он каже да ће надлежне у Пореској управи покушати да увери да је такав аранжман могућ и да времена за то још има. Међутим, ако у томе не успе једино решење остаје да неко од поверилаца уплати предујам и поведе се редован стечај, како би намирили бар део који им се дугује. По његовим сазнањима, нико од поверилаца у овом тренутку није спреман да изброји оволике паре зато јер нису сигурни да ли ће се продајом имовине обезбедити средства за намирење дуга.

Највећи разлог за такве калкулације јесу две хипотеке које су стављене на највреднији део имовине предузећа, а то су просторије у пословној згради у Улици Бранка Радичевића, које на три нивоа заузимају око 400 квадрата.

СЛАБЕ НАДЕ ЗА ОПОРАВАК: ЂОРЂЕ ЂОРЂЕВИЋ, В.Д. ДИРЕКТОРА „СВЕТЛОСТИ”

Прву хипотеку на просторије у подруму ове зграде ставила је крагујевачка штампариа „Фамили прес” за дуг који је, крајем октобра 2010. године, износио 28.000 евра и 90.322 динара (у међувремену је, штампањем листа до краја ове године, знатно повећан).

На просторије у приземљу зграде хипотеку је, ставила крагујевачка филијала Републичке Пореске управе за дуг који је, до јуна 2010. године, на име неизмирених пореских обавеза износио око четири милиона динара (а сада већ осам милиона).

■ Тешка математика

За разлику од осталих поверилаца, поменута штампариа и Пореска управа, с обзиром да су ставили хипотеке, сигурно ће намирити свој дуг у свакој варијанти, па и онда ако нико не уплати новац за вођење редовног стечаја и прогласи се ликвидација. Изгледа да су остали мањи повериоци у дилеми да ли ће преостала имовине фирме, а то су просторије редакције на првом спрату зграде, у случају продаје бити довољна да намире бар део онога што им се дугује. На страну то што неки од њих, а међу њима су свакако бивши и садашњи новинари којима се дугује за плате, и да хоће не могу да скупе пола милиона динара како би уплатили предујам.

По речима стечајног судије у предстечајном поступку Татјане Тодоровић из крагујевачког Привредног суда, то што за мање од месец дана од отварања поступка још нико није уплатио предујам не значи да га до 10. априла нико

ПОВЕРИОЦИ СЕ НЕ ЈАВЉАЈУ ДА УПЛАТЕ ПРЕДУЈАМ ЗА СТЕЧАЈ: ЉУБИНКО ЈАНКОВИЋ, ЗАСТУПНИК ДРЖАВНОГ КАПИТАЛА

неће и уплатити, јер повериоци обично калкулишу до последњег тренутка за уплату, чекајући да виде да ли ће то урадити неко други.

Она је наложила Агенцији за приватизацију да јој достави попис имовине предузећа, где ће бити назначене и хипотеке, како би заинтересованим повериоцима могла да пружи информације и преглед колику вредност фирма поседује и како би прошли у случају евентуалне продаје.

Према подацима којима располаже предузеће и који су достављени Привредном суду, тренутна вредност имовине предузећа је око 30 милиона динара (од чега пословни простор вреди 28 милиона), а дугови фирме износе око 50 милиона динара.

Међутим, по мишљењу судије Татјане Тодоровић, има разлога да повериоци нађу начина да уплате пола милиона динара предујма, јер се ова средства након стечајне продаје враћају ономе ко их је уплатио, и то је приоритет пре исплате било каквих дугова по исплатним редовима, где на прво место долазе дугови за заостале плате из периода од 12 месеци пре отварања стечаја.

- Ово се пре свега односи на раднике којима се дугује за плате. Чак и ако након стечајне продаје не буде ни динара на рачуну како би се те плате исплатиле, они на овај начин стичу право да им се тај дуг исплати из државног Фонда солидарности. Ако се предујам не уплати и стечај не поведе, они губе право на овакву накнаду, закључује судија Тодоровић.

Са бившим власницима предузећа „Светлост”, трочланим конзорцијумом који је као председник Управног одбора и в.д. главног уредника листа предводио предузетник Гвозден Јовановић, чије је четворогодишње управљање фирмом и новинама довело до овако поразног исхода, још нису рашчишћени сви имовински односи. Ђорђе Ђорђевић, в.д. директора, после сачињеног пописа имовине након доласка у предузеће, констатовао је да недостаје део опреме и о томе писмом обавестио Јовановића, од којег је добио одговор да он о томе не зна ништа. Заступник Јанковић каже да ће због нестанка опреме поднети пријаву МУП-у. Потрага за недостајућим компјутерима биће тачка на „и” у тужној причи о све извеснијем гашењу једног од најстаријих недељника у овом делу Србије.

По закону се као покретач стечаја, што подразумева уплату разрезаног предујма, може појавити и само предузеће, чији је већински власник у овом тренутку држава, која поседује 70 посто акција. То значи да и држава, која је поставила свог заступника у фирми, може у циљу помоћи запосленима и бившим радницима да добију шансу за намирење дуга да уплати назначени предујам за вођење стечаја. Да ли ће се преговори водити у овом правцу и колико ће се у томе успети за сада је неизвесно.

СПОР ЗБОГ ИМЕНА ЛИСТА

Присвојио назив

Бивши сувласник „Светлости” Гвозден Јовановић, након поништења приватизације, основао је предузеће „Независна Светлост”, са адресом у свом стану, и покренуо је нови лист коме је, такође, дао име „Независна светлост”. Он је по графичком изгледу и садржају идентичан листу „Светлост” док је био у његовом власништву.

Ђорђе Ђорђевић, в.д. директора „Светлости”, каже да је Агенција за приватизацију против Издавачког друштва „Независна светлост” поднела тужбу Привредном суду због назива који је сличан називу НИГ АД „Светлост”, што је супротно члану 28. Закона о при-

вредним друштвима. По том члану назив друштва се мора разликовати од назива другог правног лица тако да не изазива заблуду о идентитету са другим друштвом.

Ђорђевић каже да је и Основном јавном тужилаштво у Крагујевцу поднет предлог за покретање поступка за привредни преступ против Новинско издавачког друштва „Независна светлост” због издавања недељника „Независна светлост” који по изгледу, формату и прелому, а нарочито по имену „Светлост”, ствара забуну код читалаца, што је супротно члану 14 а Закона о јавном информисању. Предлогом се тражи изрицање мере привремене обуставе издавања листа „Независна светлост”.

НЕЛЕГАЛНА КОНКУРЕНЦИЈА „ЧИСТОЋИ“

Лажни откупљивачи електронског отпада

Непуних месец дана од како је „Чистоћа“ почела откуп електронског и електричног отпада појавили су се људи који се представљају као њени радници и од грађана откупљују отпад

Јавно комунално предузеће „Чистоћа“ почело је од првог дана фебруара откуп електричног и електронског отпада. Претходно је подељено 15.000 флајера, са потпуном информацијом о самом поступку, са бројевима телефона на које заинтересовани грађани могу да их позову и информишу се о појединостима.

Након непуних месец дана, ово комунално предузеће је обавештено да су се појавили лажни откупљивачи електронског и електричног отпада, тачније, људи који се лажно представљају као запослени у „Чистоћи“.

Вероватно користећи телефонски именик, позивају грађане и нуде откуп електронског отпада, распитују се шта имају за продају и представљају се као запослени „Чистоће“. Могуће је да они и плаћају потрајале уређаје, али је, свакако, у питању превара, каже директор „Чистоће“ Дејан Раонић.

Он подсећа да је процедура откупа потпуно другачија, да „Чистоћа“ не зове грађане већ они њу, ако желе нешто од те врста отпада да продају. Ово предузеће је, иначе, добило дозволу од Министарства животне средине, рударства и просторног планирања за сакупљање и транс-

порт опасног отпада на територији Републике Србије, на основу тога је и покренут откуп електричног и електронског отпада, који се, након сакупљања, транспортује и продаје овлашћеним рециклерима. Откуп се, између осталог, врши искључиво суботом, на позив грађана.

На телефоне „Чистоће“ које смо објавили на подељеним флајерима грађани могу да нас позову до 15 сати, а након тог времена нашег

дежурног могу добити на мобилни телефон. Од понедељка до петка евидентирамо позиве, а суботом наш камион одлази на адресе суграђана. Електронски и електрични отпад плаћамо 10 динара по килограму. Отпад се измери на дигиталној ваги, то се помножи са ценом и грађанин на тај износ добија потврду са којом подиже новац у нашем представништву у Карађорђевој улици, објашњава Раонић.

На основу једномесечног искуства, директор „Чистоће“ каже да се број позива грађана из седмице у седмицу повећава, тако је, на пример, прошле суботе откупљено дуго више дотрајалих уређаја него претпрошле, а углавном су то до-

трајали фриџидери, веш машине, телевизори, монитори, рачунари. Већи фриџидери теже око 70 килограма, мањи око 50, шпорети око 35 килограма. Па, иако износи од 350 или 500 динара на први поглед и нису значајни, грађанима значи што се уз помоћ „Чистоће“, напосмат, на прави начин могу решити кабасти отпада који је заузимао простор у подрумима и шупама.

Недељом у времену од осам ујутру до 13 сати код хале „Језеро“ откупљујемо папир и картон по цени од три динара по килограму. За ову годину планирана је и изградња Рециклажног центра у дворишту „Чистоће“, што ће омогућити да убудуће од грађана откупљујемо далеко веће количине рециклажног отпада, каже Раонић.

МНОГИ КРОВОВИ НИСУ ИЗДРЖАЛИ ТЕЖИНУ СНЕГА

ЗАХТЕВИ ЗА НАДОКНАДУ ШТЕТЕ ОД НЕВРЕМЕНА

Потребни нови кровови и кречење

Преко пет стотина грађана поднело захтеве за надокнаду штете, коју су за двадесетак дана изазвали снег и лед - на 93 куће кровови су урушени, исто се догодило и на 103 помоћна објекта у селима, прокисло је 199 станова, уништено око 100 пластеника

Градском одељењу за заштиту од елементарних непогода, за десет дана, за надокнаду штете која је настала у време недавног леденог таласа и великих снежних падавина пристигло је 564 захтева грађана. Према очекивањима начелника службе Драгоша Радовановића, требало би да је та цифра пријава коначна и већ сутра - прекосутра направиће се оквирна процена укупне штете у граду.

За процену штете на терену задужене су четири комисије и оне свакодневно раде, а највише се сусрећу са оштећеним крововима, не толико на стамбеним колико на помоћним објектима и шталама у селима. Приоритет је, наравно, стамбени простор, а како каже начелник Радовановић, на 93 куће кровови су готово потпуно проломљени. Од тежине снега и леда пала је конструкција и на 103 помоћна објекта, штала и економских зграда на сеоском подручју, потпуно је униште-

но и стотинак пластеника, док је у граду поднето 199 пријава за прокисле станове у стамбеним зградама. Остали захтеви, који су управо тако и класификовани, односе се на уништене столарију, прозоре, врата, сателитске антене...

Комисије обилазе све адресе, а када на столу буде била груба процена штете Градско веће требало би да одлучи шта даље, а Радовановић очекује да то буде наредне седмице.

Претпоставка је да ће се најпре надокнадити штета тамо где је угрожен стамбени простор, јер једино на тај начин комисије могу да одговоре на захтеве. Не постоји неко одређено подручје или део града, позивају нас људи из Ердogliје, Вашаришта, Палилула, Станова, Ердечу и на сеоском подручју.

Тешко је унапред рећи шта могу грађани да очекују, али с обзиром да је у становима углавном неопходно кречење предложићемо Градском већу да донесе одлуку о једнократној помоћи грађанима, док је код кућа преко потребан новац за кровове, наводи Радовановић.

Ипак, до сада нико од оштећених грађана није захтевао да му град обезбеди неки други смештај, али то не значи да са надокнадом не треба пожурити, а Радовановић сматра и да је велики број пољопривредних произвођача у незавидном положају.

Многи живе од пластеника, а у Великим Пчелицама, иако је грађан по свим правилима, без крова је остао нови објекат од 280 квадрата, у коме је смештена стока и сточна храна. Било је, међутим, и пријава за надокнаду штете на шталама које су старе више од пола века и које нису коришћене за смештај стоке. Комисија све то евидентира у записницима, тако да не могу баш сви очекивати одштету, упозорава Радовановић.

А. Ј.

ФЛАЈЕР „ЧИСТОЋЕ“ СА ПРАВИМ ИНФОРМАЦИЈАМА О ОТКУПУ ОТПАДА

ЧИСТОЋА КРАГУЈЕВАЦ
од 1. фебруара почиње са
ОТКУПОМ ЕЛЕКТРИЧНОГ И ЕЛЕКТРОНСКОГ ОТПАДА

Радници ЈКП „Чистоћа“ ће обилазити приватни суботом на Вашој кућној адреси, а заинтересовани грађани се у истоку недеље (понедељак - петак) могу јавити на телефоне: факсни: 034 501 180 (7-15h), мобилни: 060 234 10 50 (7-20h)

САКУЉАМО:

- Велике кућне уређаје (велики раскладни уређаји, фриџидери, миксерни машини, микроволне пећи, електрични шабери, конвекторни)
- Мале кућне уређаје (устављачи, веш, фриџиди, апарати за кафу)
- Одежну за ИТ технологију (велики рачунари, мобилне телефоне, лаптопове, електронске играчке, играчке)
- Одежну опрему (трактори и Шелвалски камиони, вешаке, видео камере, видео камере, аудио апарати)
- Електричне и електронске апарате (буџетне, штећне, шабери)
- Материјал за рециклажу (ваге, шере, ручне канцеларије)
- Индустријске уређаје и опрему (агрегатне машине, штећне)
- Апарате (апарати за штећне)

УКЛОНИМО ОТПАД ЗАЈЕДНО И ЗАШТИТИМО ЖИВОТНУ СРЕДИНУ!
САМО ЧИСТО ЈЕ ЗДРАВО И ЛЕПО
ЈКП „ЧИСТОЋА“ Индустриска 12, 34000 Крагујевац
e-mail: info@chistoca.rs

КОМИСИЈЕ ЗАВРШАВАЈУ ПОСАО: ДРАГОШ РАДОВАНОВИЋ

А. Ј.

STAMBENA ZADRUGA „NAPREDAK“ OSNOVANA 1974
UL. Kralja Aleksandra I Karađorđevića br 103
36 GODINA POVERENJA

PRODAJE ZAVRŠENE STANOVE POVRŠINE OD 41m2 DO 60m2 /preko puta ATD-a/ NA LOKACIJI UL. ZMAJ JOVINA 45

OBJEKTI SU IZVEDENI PO PROPISU U CILJU ZAŠTITE OD MOGUĆEG ZEMLJOTRESA

TELEFONI: 034/335-106 034/335-999

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ
ЦЕНТАР доо Крагујевац

Радно време од 7 - 15 сати
Благајна у центру: 7 - 18 сати - радним данима 7 - 13 сати - суботом

ПОСЛОВНИЦЕ:
Кнић 510 - 197
Рача 251 - 262
Баточина 842 - 311
Лапово 853 - 710

ЕД Електрошумадија Крагујевац
Централа 307 - 200
Дежурна служба 335 - 195
Прикључци 307 - 368
Пријава стања и рекламације 307 - 233 и 307 - 234

Бесплатан телефонски број за пријаву крађе струје 0800/360-330

У оквиру пројекта „Енергетска ефикасност у Србији” Министарство рада и социјалне политике издвојило је око 83 хиљаде евра за реконструкцију петог павиљона у Заводу за збрињавање одраслих

ПЕТИ ПАВИЉОН КОЈИ ЋЕ БИТИ РЕНОВИРАН

РЕКОНСТРУКЦИЈА ПЕТОГ ПАВИЉОНА У МАЛИМ ПЧЕЛИЦАМА

Функционалније, уз уштеду енергије

Градилиште на коме ће током овог месеца почети радови на реновирању петог павиљона у Заводу за смештај одраслих „Мале Пчелице” званично је отворено прошлог понедељка, а део је пројекта под називом „Енергетска ефикасност у Србији”.

За ову намену Министарство рада и социјалне политике издвојило је око 83 хиљаде евра, а предвиђено је да на објекту буде замењена комплетна столарија, изолација таванице и реконструкција котларнице. Извођач радова је „Загорје – технобетон” из Вараждина и планирано је да читав посао буде завршен у року од три месеца.

Државни секретар Зоран Мартиновић рекао је да се пројекат фи-

нансира из средстава зајма Европске банке за обнову и развој, а циљ је да се смање трошкови енергената и електричне енергије, као и повећање функционалности и адекватније збрињавање корисника у овим објектима.

Пројекат енергетске ефикасности спроводи се од 2009. године, укупне вредности од 30 милиона долара. Показало се у првој фази да су ефекти изузетни и да је уштеда енергената 40 одсто, рекао је Зоран Мартиновић.

Иначе, у петом павиљону, на коме ускоро почињу радови, смештене су особе старије популације са

психијатријским сметњама и према речима директорке Завода Сузана Перовић ово је веома значајан подухват за кориснике, као и за оне који раде у овом, најтежем павиљону.

Овај објекат комплетно је реновиран 2005. године, али у њему је смештено 184 људи, што је неминовно довело до снижавања квалитета живота у павиљону. По завршетку радова, планирали смо да окречимо и комплетно реновирамо цео простор, објашњава Сузана Перовић.

Због временских прилика током протеклих недеља и великог снега било је проблема и са прокишњавањем у другом павиљону, па ће и овај објекат морати да буде саниран.

Осим у Крагујевцу ових дана почињу радови у још четири установе овог типа у Србији и то у Кулини, Панчеву, Ветернику и Тутину.

Г. БОЖИЋ

РЕГИОНАЛНА ПРИВРЕДНА КОМОРА

Нови правилници о хемикалијама

Представљени нови подзаконски акти који би требало да донесу побољшање у хемијској индустрији, али и да отклоне све нејасноће у евидентирању хемијских супстанци и једињења

Званичници републичке Агенције за хемикалије, крајем прошле недеље, одржали су у Крагујевцу састанак са представницима низа компанија које се баве производњом и прерадом хемијских супстанци и једињења и том приликом објаснили какве новине доносе новоусвојени правилници који су ступили на снагу почетком ове године. Реч је о Правилнику о регистру хемикалија, Правилнику о садржају безбедносног листа и Разграничавању биоцидних производа од сличних производа.

Како су навели посленици Агенције, разлог детаљније презентације јесу битне новине у попуњавању формулара и уписивању у регистар хемикалија које се производе или добијају прерадом. Сем тога, новим правилницима предвиђено је и незнатно проширивање листе хемикалија које се могу уписати у регистар, а уписиваће се увезене и произведене хемикалије, не и финални производи.

По речима Векослава Шошевића, секретара Удружења за хемију Привредне коморе Србије, нова законска регулатива би требало да побољша веома лоше стање у хемијској индустрији Србије, а понајвише када је у питању производња.

Ситуација је одиста веома тешка, нарочито на пољу базичне хемије. Фармацеутска индустрија је на ивици издржљивости, гумарска индустрија такође је у незавидном положају, док у области неметала велики број рудника који су приватизовани данас не ради, наводи Шошевић.

Он је додао да је држава прошле године на овом пољу остварила извоз од милијарду и двеста милиона динара, али је увоз био дупло већи.

Интересовање компанија, нарочито у приватном власништву, било је несвакидашње, те је у конференцијској сали било тешко доћи до места, чиме су и сами организатори били немало изненађени. Званичној презентацији, иначе, присуствовали су, сем крагујевачких, и представници фирми из Краљева и Ужица, с обзиром да су јавну презентацију заједно организовале три регионалне привредне коморе из поменутих градова, а сви који су били спречени правилнике могу преузети са интернет сајта Агенције за хемикалије.

Н.С.

РАЗГОВОР СА ДРЖАВНИМ СЕКРЕТАРОМ ЗОРАНОМ МАРТИНОВИЋЕМ

CityVision
MESTO OGLAŠAVANJA USPEŠNIH!
LED EKRAN U CENTRU GRADA

NOVA ERA
SPOLJAŠNJI EG OGLAŠAVANJA

**Bilbordi
kakve ste
oduvek
želeli!**

TOP LOKACIJA:
STROGI CENTAR KRAGUJEVCA
Najprometnija raskrsnica i
početak pešačke zone

**POZOVITE
302-852
i uz nagradni
kod: "kgnovine"
dobićete
10% popusta
za reklamu**

Вода је драгоцену,

**трошите је
рационално!**

НАВАЛА ЗАХТЕВА ЗА ДОДЕЛУ ТУЂЕ НЕГЕ И ПОМОЋИ

Примамљив додатак на пензију

Износ накнаде за туђу помоћ већи је за 2.000 динара од најниже пензије, па многи пензионери који тешко преживљавају затрпавају комисију Фонда ПИО захтевима да им се она додели. Преовлађују пријаве које су законски неосноване, па се одобри тек 40 посто поднетих захтева, док се у Центру за социјални рад одобри тек трећина пријава

Пише Јаворка Станојевић

Иако сиромаштво често иде заједно са болешћу, немаштина и тешки услови живота нису критеријуми које комисије за одобравање права на помоћ и негу другог лица узима у обзир. Према слову закона, право да на име неопходне туђе помоћи месечно прима 14.630 динара има сваки осигураник и корисник пензије који због природе и тежине повреде или болести није у стању сам да задовољи основне животне потребе. Законодавац, при том, није улазио у то да ли су нечији приходи довољни да плаћа особу која му помаже. Тако на овај вид новчаног додатка, који је за 2.000 динара већи од минималне пензије, поред оних чија примања нису довољна за преживљавање, могу рачунати и тешко болесни пензионери чији пензиони чек тежи више од стотину хиљада месечно.

То што су они који су кројили закон сматрали да пред болешћу треба занемарити принцип социјалне правде крагујевачкој сиротињи није најјасније, па на врата овдашње филијале Републичког фонда пензијског и инвалидског осигурања свакодневно куцају сиромаси који немају пара ни за лекове. Лепа парица која значајно правља пензионерски стандард примамљива је свима, па документацију, по систему - ништа ме не кошта да пробам, подносе и они чија здравствено стање је уобичајено за поодмаклу животну доб. Резултат је да су чиновници ПИО фонда буквално затрпани захтевима за доделу туђе помоћи.

■ Нереални захтеви

Све ово значајно успорава процедуру, па нису били ретки случајеви да смрт стигне пре решења. Овај проблем делимично је решен формирањем комисија које чине крагујевачки лекари који сада, уместо колега који су долазили из Београда и Новог Сада, процењују здравствено стање подносилаца захтева. Према речима директора крагујевачке филијале ПИО фонда Небојше Крстића, за разлику од прошлих година када се на решење чекало и више од годину дана, сада одговор комисије стиже за месец до два, а само у ретким случајевима се чека пола године.

ПРЕСУДНА МЕДИЦИНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА: НЕБОЈША КРСТИЋ

У филијали, међутим, имају проблем са великим бројем нереалних захтева, јер право на туђу помоћ оствари мање од 40 одсто оних који је траже. У 2011. години од 1.896 решених захтева основана су била само 743, док је негативан одговор комисије стигао на адресе 1.153 пензионера који су покушали да остваре ово право.

Небојша Крстић каже да оваквом стању, поред примамљиве суме новца која је виша од многих пензија, значајно доприноси и лекари који нису упознати са законом који веома прецизно одређује коме помоћ може бити додељена.

Иако у Закону о пензијском и инвалидском осигурању јасно стоји да право имају само непокретни, слепи, дементни и они који без туђе помоћи не могу да се хране, облаче, нити крећу по кући, као и болесници на дијализи, наши лекари често своје пацијенте, који ни изблиза не испуњавају критеријуме, саветују да поднесу захтев убеђујући их да је њихово стање такво да ће им помоћ сигурно бити одобрена. Често пишу и препоруке у којима стоји како они сматрају да би, на основу дијагнозе коју су поставили, пацијенту требало дати додатак за туђу негу. Мада многи сматрају да им овакве препоруке дају веће шансе оне, у суштини не значе ништа, јер комисија гледа само медицинску документацију и на основу ње доноси закључке. Ни њихово мишљење, међутим, није довољно, јер сваки предмет иде у Београд на додатну ревизију. Тек када они

ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ПОМАЖЕ ПРИ ПОДНОШЕЊУ ПРИЈАВА: МИЛОРАД ЛАКЕТИЋ

дају позитивно мишљење остварује се право на новчани додатак. Они који добију негативан одговор могу одмах да се жале, што велики број одбијених и чини, објашњава директор крагујевачке филијале ПИО фонда.

Према његовим речима, једном остварено право није доживотно, јер се у случајевима када комисија процени да здравствено стање може да се побољша, заказује контролни преглед. Мада у Фонду упорно наглашавају да туђа нега није социјална категорија, велики број Крагујевчана са малим пензијама сматра да би требало да је добију због тешких услова у којима живе. У Филијалу тако свакодневно долазе они који немају новца за лечење, или сродника који би о њима водили рачуна. ПИО фонд, међутим, није адреса на којој би могли да очекују помоћ, па их запослени у Фонду упућују у Центар за социјални рад.

Због тога што на надокнаду за помоћ и негу другог лица преко Фонда могу рачунати само пензионери и осигураници из радног односа, беспомоћни тешки болесници који нису остварили право на пензију за ово право обраћају се Центру за социјални рад. Међу њима, поред великог броја жена и оних никада нису били у радном односу, болесника који нису сакупили довољно радног стажа за пензионисања и инвалида који због болести нису могли да раде,

има највише пољопривредника који због година нису били обухваћени обавезом уплаћивања пензионог осигурања као и оних који, зато што нису редовно уплаћивали доприносе, нису остварили право на пољопривредну пензију. Иако ови људи, по правили, живе у најтежим условима, јер за разлику од пензионера немају никакве приходе, додатак за туђу помоћ на који они могу рачунати значајно је мањи и износи 8.340 динара месечно.

■ Пријављују комшије

Шеф Канцеларије за материјална давања крагујевачког Центра за социјални рад „Солидарност“ Милорад Лакетић, међутим, објашњава да најтежи случајеви, у које спадају особе које, по једном основу, докажу стопостотно телесно оштећење, као и болесници који имају најмање два оштећења од 70 процената, стичу право на увећани додатак за помоћ и негу. Законодавац је овде изједначио пензионере и оне који немају примања, па и једни и други, уколико остваре ово право, месечно добијају 22.399 динара.

Иако међу људима који живе без икаквих примања има много старих, слабо писмених, недовољно обавештених о сопственим правима и немоћних да сакупе документацију, у Центру за социјални рад кажу да, захваљујући њиховом раду и доброј сарадњи са Скупштином града, право на туђу негу остварују готово сви којима је потребна. Као и у ПИО фонду и овде се бележе велики број неоснованих захтева.

Према речима Милорада Лакетића тек трећина оних који су се надали овој врсти помоћи добије позитиван одговор, јер је од око 800 захтева који су решени у

2011. години одбијено близу 600. Слично је и код захтева за увећани додатак где је одбијено 387 од укупно 472 предмета који су разматрани током прошле године. У Центру кажу да сви који сматрају да су неправедно одбијени имају могућност жалбе, али тек пошто се заврши управни спор који морају покренути.

О жалби одлучује комисија из Београда и мало је вероватно да ће, уколико није дошло до погоршања здравственог стања, преначити раније донету одлуку. Због тога свима који желе да се жале саветује да то раде само ако постоји погоршање здравља које би их сврстало у групу која, према јасно прецизираним законским одредбама, има право на додатак, каже Лакетић.

Постојање прецизних законских одредаба на основу којих се остварује право на туђу помоћ не улива превише поверења Крагујевчанима који често верују да је корупција и овде пустила дубоке корене. Због тога често долазе да цинкаре комшију питајући се ко му је средио да добије помоћ када му, по њиховој процени, ништа не фали. У ПИО фонду не тврде да пропуста нема, али позивају свакога ко сумња у поштење лекарских комисија у чији рад се Фонд не меша, да достави потписану пријаву, а они ће, обећавају, без давања идентитета подносиоца сваку проверити.

СТАТУС ЛИЦА БЕЗ ПРИХОДА И СРОДНИКА

Држава обезбеђује смештај у дом

Упркос чињеници да се људи који нису остварили право на пензију за додатак за помоћ и негу другог лица упућују Центру за социјални рад, и овде истичу да је реч о помоћи која се не додељује на основу социјалног статуса, већ искључиво по медицинским критеријумима.

Милорад Лакетић објашњава да онима који немају услове за живот, а осим што су без прихода немају ни сроднике, Центар обезбеђује смештај у Дому за старе.

Смештај се обезбеђује свакоме ко дође и потврди да нема од чега да живи, или да није у стању да се брине о себи. Ако нема имовину онда трошкове сноси држава. Уколико има земљу или кућу онда ми стављамо хипотеку на ту имовину како бисмо платили смештај. При том уопште није важно да ли је имовина довољна за покривање свих трошкова. Ово, међутим, важи само за особе које немају деце нити сродника који су дужни да се брину о њима. Уколико их имају ми ћемо их тужити и тражити да плате рачуне за дом, или да преузму бригу о њима, каже Лакетић.

ЖИВОТ СЕОСКЕ ДЕЦЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ

Мука коју нико није видео

Пише Марија Обреновић

Далибор је онај насмејани дечак, рећи ће свако ко га познаје. Када се родио, као други син у породици Вучковић, донео је велику радост родитељима. Међутим...

- После само шест месеци схватила сам да с њим нешто није у реду. Имао је чудну мимику лица. Доктори у Крагујевцу нису били сигурни шта је у питању, па смо на послетку стигли до Института за неурологију и психијатрију деце и омладине у Београду. Тамо су нам рекли да има дисхармоничан развој и менталну заосталост. До праве дијагнозе, ретког Ангелмановог синдрома, дошли смо тек неколико година касније, прича Далиборова мајка Зорица Вучковић.

Ова храбра жена борила се и за Далиборов први корак, и за прве речи.

- Тек са две и по године је проходао и то после два циклуса рехабилитације у бањи. Доктор нам је онда препоручио и да крене код логопеда, пошто је поред речи „мама“, изговарао само још по који самогласник. Кренуо је и у вртић. Одлазио је по два-три сата у специјалну групу обданишта „Црвенкапа“. Није нам било тешко да га водимо из Грошнице, која је удаљена неколико километара од Крагујевца, на супротан крај града, јер су нам васпитачице рекле да заиста лепо напредује. Са девет година уписали смо га у школу „Вукашин Марковић“, прича даље Зорица.

Далибор данас има 14 година. Има своје школске другаре. Другови његовог старијег брата га обожавају.

- Није увек било тако. Живимо у сеоској средини. Од почетка је био обележен као „оно“ дете, „неспособно“. Када сам га на рођендану старијег сина увела да буде са децом, разбежали су се. Нисам одустала. После месец дана поново сам окупила децу у кући, довела Далибора и објаснила им његову болест. Данас су то и Далиборови другари, прича даље Зорица.

Осим породице и пријатеља, каже мајка, никада им нико није закуцао на врата и питао како им је, може ли им се некако помоћи, јер је Зорица морала да да отказ у фризерском салону у коме је радила како би се посветила Далибору, а и њен супруг је пре неколико година остао без посла у „Застави“. Први пут се то десило лани када их је посетила Невенка

ЗА ЧЕТРНАЕСТОГОДИШЊЕГ
ДАЛИБОРА ВУЧКОВИЋА
САДА ЈЕ СВЕ БОЉЕ

На врата сеоских породица у којима живе деца са сметњама у развоју нико није закуцао док то није учинио мобилни тим пројекта „Задржимо их код куће“. За две године, колико је програм НВО „Амити“ трајао, „пописано“ 500 деце, али је стигла и неопходна помоћ која ће им олакшати свакодневицу

Богдановић, психолог и секретар крагујевачког Црвеног крста, заједно са лекаром Љубишом Милојевићем и дефектологом Наташом Срећковић.

■ Више од половине сиромашно

Ово троје људи чинило је мобилни тим који је претходне две године обилазио села око Крагујевца трудећи се да евидентира, али и пружи подршку и помоћ породицама у којима живе деца са сметњама у развоју. Одлазак екипе на терен само је део пројекта „Задржимо их код куће“ који је покренула невладине организација „Амити“ из Београда. Главни циљ био је оснажити родитеље како би се о деци са сметњама у развоју бринули код куће, пошто и даље велики број ових малишана завршава у специјализованим институцијама.

- Стручњаци из институција углавном не иду на терен и самим тим немају потпуни увид у ситуацију и потребе угрожених циљних група. Са друге стране, многе породице деце са сметњама у развоју избегавају да траже помоћ, често одустају након првог покушаја, а неке и не знају која су њихова права и коме треба да се обрате. „Амити“ је препознао тај проблем у систему и све што ради ради на терену са мобилним тимовима, објашњава мр Надежда Сатарић из ове невладине организације, руководилац пројекта „Задржимо их код куће“. Пројекат је кренуо 1. Јануара 2010. године. За две године Невенка Богдановић је са својом екипом обишла 75 села. Ушли су у

275 породица. У пројекту који је обухватио подручје пет шумадијских општина, али и Краљево, евидентирано је близу 500 деце са сметњама у развоју која живе на селу.

- Неумреженост наших институција највећи је проблем. Чињеница је да, на пример, екипе Центра за социјални рад немају тимове који одлазе на терен, али зато Дом здравља свакако има податке о деци са сметњама у развоју, па би довољно било само на неки начин повезати ове две институције и то би био корак напред, каже Невенка Богдановић.

Одлазећи на терен крагујевачка екипа имала је прилике да се увери на који начин у сеоској средини живе деца са сметњама у развоју, који су проблеми са којима се сусрећу њихови родитељи. Подаци до којих су дошли, на жалост, нису ни мало утешни. Више од половине (60 досто) породица живи у сиромаштву, а предрасуде и неинформисаност су оно са чим се најчешће сусрећу. Тек половина деце укључена је у систем образовања, мање од петине (23 одсто) у систем социјалне заштите, а ни здравствене установе нису им у потпуности доступне.

- Није проблем само са околином, већ се понекад родитељи боре и са сопственим предрасудама. Малу Јовану, коју смо упознали радећи на овом пројекту, мајка није хтела да је у школу плашећи се да ће је деца исмевати и тако повредити својим понашањем. Девојчица је рођена са рудиментима руку и ногу, али је интелигентна. Играјући се са дететом, видела сам да је сама научила да пише. Мајци смо сугерисали да је ипак упише у школу, а разговарали смо и са директором школе, припремили смо и њену будућу учитељицу. Направљена је рампа како би дете могло да уђе у школу. У већини случајева није довољно само оснажити родитеље, већ је потребно и припремити среди-

ну. Не вреди ништа ако се родитељ који је вољан да упише дете у школу суочи са баријером да, на пример, школа није физички доступна.

Слична је ситуација и са одласком деце код логопеда. Да би дошли до Дома здравља родитељи морају са дететом да превале неколико километара аутобусом, онда им тамо следује чекање до заказаног термина, па онда поново путовање. И најупорнији родитељима дешава се да после неког времена одустану, објашњава Невенка Богдановић.

Људима који живе на селу далеко је дом здравља. Школа за децу са сметњама у развоју такође се налази у граду, при том им често ни обавезе око стоке и имања не дозвољавају да одуствују од куће, па податак да је мали број деце укључен у систем образовања и социјалну заштиту не треба да чуди.

- Неретко они и немају информације која су њихова права, а када треба закуцати на стотину врата да би се дошло до оних правих, није чудо што одустају, коментарише наша саговорница.

■ Конкретна помоћ

Пројекту „Задржимо их код куће“ пописивање породица и стварање увида у каквој ситуацији живе није био једини задатак. За две године, колико је трајао, развијено је још неколико „сервиса“ који ће деци са сметњама у развоју која живе на селу и њиховим родитељима умногоме олакшати живот. Један од њих је и „Предах

смештај“ који функционише у оквиру Школе за основно и средње образовање „Вукашин Марковић“. У питању је својерстан дневни боравак у коме ће родитељи на 48 сати моћи да оставе децу како би се мало одморили.

-Најчешће се о детету са сметњама у развоју примарно брине један родитељ и то обично мајка, док је отац посвећен сеоским пословима. Боравком детета у „Предах смештају“ она ће имати време да се посвети осталој деци, да оде ако треба до лекара, на послетку да се мало одморе и прикупе снагу, каже Невенка Богдановић.

Специјализовано комби возило, које је од донатора на коришћење добио крагујевачки Црвени крст, такође ће за ове породице представљати велику помоћ.

-Превоз до здравствених установа и школе је оно за шта се овај комби примарно користи. Добар део ових породица нема аутомобиле и принуђени су да дуго чекају аутобус. Са дететом које има аутизам, на пример, јавним превозом није лако путовати. Они се плаше гужве, у страху испуштају карактеристичне крике, а при том физички изгледају као било које здраво дете. Људи зато ову децу често карактеришу као неваспитану, а родитељ не може сваком да понаособ објашњава да је дете аутистично, није то ни мало пријатна ситуација, зато и одустају од тога да их воде било где. Ни са дететом које је у колицима није лако путовати аутобусом. Зато и јесте честа појава да се у сеоским срединама за особе са инвалидитетом брине код куће, без икаквих специјалистичких служби, објашњава наша саговорница.

Ни приликом одласка код лекара ови дечаци и девојчице нису више принуђени на чекање, пошто је са Домом здравља договорено да у Дечјем диспанзеру један термин недељно буде отворен само за децу са сметњама у развоју. Захваљући двогодишњем ангажовању НВО „Амити“, Школа „Вукашин Марковић“ добила је и сензорну собу која служи за игру и стимулацију чула, деца су током претходне године добијала и неопходна помагала и пелене.

Ипак, можда најважнији резултат свега је што је у децембру почело са радом Удружење родитеља деце са сметњама у развоју „Маслачак“. Зорица Вучковић, мама Далибора, дечака са почетка наше приче, председница је овог удружења.

- Људи из мобилног тима успели су да нас окупе и осанже да формирамо удружење. Мој лич-

ни мотив да се прихватим да све то организујем пре свега је да други не би пролазили кроз све оно лутање од врата до врата кроз које сам ја прошла. Од Црвеног крста бесплатно смо добили простор, што је за почетак најважније. Овде ће родитељи моћи да добију све потребне информације, помагаћемо и да прикупе потребну документацију ради остваривања права на туђу негу или било које видове помоћи. Наравно, идеја нам је и да оганизујемо различита предавања, групе за подршку, једноставно, да се нађемо једни другима, каже Зорица Вучковић, закључујући да ће једни другима бити највећа помоћ и подршка, а онда ће бити лакше и да задобију подршку других.

ПОДАЦИ ДО КОЈИХ СМО ДОШЛИ НИСУ НИ МАЛО УТЕШНИ - НЕВЕНКА БОГДАНОВИЋ

ЗОРИЦА ВУЧКОВИЋ,
ПРЕДСЕДНИЦА УДРУЖЕЊА
РОДИТЕЉА „МАСЛАЧАК“

ПОЛИЦИЈСКА АКЦИЈА НАМЕЊЕНА РОДИТЕЉИМА ТИНЕЈЦЕРА

Пошла мајка сина да потражи

Група полицајаца, родитеља и новинара обишла је ноћне локале у „ударно“ време, прошлог петка касно увече. Циљ, како кажу у полицијској управи, јесте да очеви и мајке стекну увид у то где им деца излазе ноћу. Крајњи утисак – млађарија се понашала уобичајено, готово и не приметивши „незване“ госте

Пише Никола Стефановић

Акција се зове „Да ли знате где су вам деца“, окупљање је у 22 часа у полицијској станици у Улици Светозара Марковића и ићи ће се у обилазак кафана и ноћних клубова.

Била је то реченица којом смо обавештени о активности коју је организовала крагујевачка Полицијска управа, у петак, 24. фебруара. Прва асоцијација: Стаљин и златно време доушности, ухуђења и тихих ликвидација. Помислимо – шта ли ће следеће бити, за коју годину, бичевање или каменовање до смрти седамнаестогодишњака који буду затечени у кафићима после десет увече?

Било је предвиђено да заједно са школским полицајцем у обилазак ноћних клубова поћу новинарске екипе, но, на наше још веће изненађење – и родитељи чија деца редовно излазе у ноћни провод. Уз дужно поштовање, запитасмо се да ли ће уопште који родитељ доћи с циљем да изиграва инспектора Клузоа и тиме можда нанесе неизбрисив „блам“ деци пред друштвом. Са доста скепсе, крочили смо у модерно опремљену салу за предавања у Полицијској станици на броју 41.

– Након прве фазе, која је обухватала предавања у неколико школа, ово је следећа фаза пројекта који је осмишљен у нашој Полицијској управи. Да ли ће га прихватити и управе у другим градовима, то ћемо видети, обавештава нас испрва заменик командира Горан Радојевић.

И даље нам није најјасније шта је циљ, а зебња већ полако расте. Е-хеј, није мала ствар, почесмо и рођену децу да шпијунирамо и вребамо, па се после љутимо што и она хоће сопствене родитеље да пријављују разноразним центрима, социјалним установама и невладиним организацијама.

– Циљ овог пројекта је подизање свести грађана о безбедности окружења у ком се налазе, нарочито с обзиром на приче о порасту вршњачког насиља. Овако ћемо видети како ће малолетници да се понашају када увиде да полиција и родитељи излазе тамо где и они, а родитељи могу сазнати где то њихова деца излазе и како се тамо понашају вршњаци њихове деце, па по потреби кориговати и њихово понашање, објашњава детаљније помоћник командира и руководиоца пројекта Борисав Стошић.

„Аха, добро“ – лакну нам мало. Истина је да је сам назив акције могао бити мало прецизнији и суптилнији, али 'ајд сад, да не закерамо, писали су полицајци, нису новинари или књижевници.

■ Прво у „Буренце“

Следимо даља упутства која кажу да ћемо најпре поћи у петоркама, па се распоредити тако да обухватимо цео град. Нећемо да се концентришемо на једном месту јер тако бисмо ваљда били превише уочљиви. На несрећу, једна је мајка баш решила да изненади своје синове који су те вечери у свом омиљеном кафићу. А новинари к'о новинари, љубопитљива створења, сви би само у ту екипу и ниједну другу, да виде шта ће да се деси кад и ако на њих наиђе.

РОДИТЕЉИ, ПОЛИЦИЈЦИ И НОВИНАРИ У „БУРЕНЦЕТУ“

НИШТА ОД ТУЧЕ ИСПРЕД „СТАРЕ СРБИЈЕ“

Да се не би остали полицајци и родитељи, који нису пошли да потраже своју децу, осетили запостављеним, у инат одлучисмо да пођемо другим путем. И ето нас у колима, једна мајка, један отац, школски полицајац, фини господин Драган Михаиловић, и ваш репортер са фоторепортером.

– Ја контролишем потез од Улице Радоја Домановића до Великог парка, задужен сам за Техничку и Економску школу. Кад додате још и Медицинску, па кад дођу смене, ту је на хиљаде деце и све то треба држати под надзором, појашњава своје мукe. Верујемо му на реч, с обзиром да просветари кукају на сав глас када треба на екскурзији сачувати свега њих тридесетак.

Пролазимо поред школа и бележимо: двоје тинејџера на улазу у Економску школу потеге из флаше. Један круг кроз Главну и Кнеза Милоша и ето нас у првом локалу. Пивница „Буренце“, некада позната као „Лав“. Наш полицајац каже да је ту раније било неких проблема. Улазимо сви, онако, редно. Видимо, наш полицајац познаје момка који ради као обезбеђење. Већ са улаза упућују нас за централни сто, тачније – буре. Клинци по ћошковима гледају подсмешљиво на чудно друштанце. Пропаде нам фазон – нико да се уплаши, да бар мало зазире од нас, нико да се окрене и побегне, ма јок. Оно мало достојанства сачувао нам наш позорник. Познаје, брат брату, половину гостију. Прилазе, поздрављају се с њим, машу му, намигују.

– То су све клинци из ових школа у којима радим. Завршили и оти-

шли, али ме нису заборавили. Него, шта ћете да попијете?

Ех, ако полиција части, то не може на добро да изађе. Мајка и отац из нашег друштва нешто се канда снебивају, као да су им, божемиопрости, родитељи у неком кутку, па их уходе шта ће да наруче. Тек по кока-колу, као и полицајац Михаиловић. Но, добро, они су на дужности, ми нисмо, па потражисмо по пиво да не добијемо додатне салве смеха из замрачених столова испу-

ДОГОВОР У ПОЛИЦИЈСКОЈ УПРАВИ ПРЕД ПОЧЕТАК АКЦИЈЕ

њених гомилама празних пивских флаша.

– Нема, брате, овде малолетника. Било је раније проблема, но од прошлог лета газда је одлучио да је доста. Нема више клинаца, само старији од 21 године. Добро, може неку годину млађа цура да уђе, али то је све, уверава нас мишићави момак на улазу.

■ Од гушења до грљења

У „Буренце“ стиже још једна екипа са камером. Мало ли је нас пет, но су нам и рефлектори фалили. Пописмо оно пиће нешто брже него што смо наумили, па опет на-

прависмо један круг. Сад ред дође на „Стару Србију“.

– Ту се окупљају до поноћи, а онда иду даље. Иду овде, иду у „Балкан“. Ту им је јефтино пиће, а онда иду у ноћне клубове, и даље нас спроводи полицајац Михаиловић.

А испред „Србије“ – ето гужве. Три момка се пред вратима гушају и подгуркују. Чини се сваког ће трена неко неком опалити коју заушку. И не виде чувара реда да им се приближава с леђа. Мајци из нашег друштва не би баш пријатно.

– Моја су деца старија. Један је сад на факултету, други има деветнаест, а трећи син пет година, па се не бринем. Нису у граду вечерас, али кад помислим шта све може да се деси...

Ситуација се смирила. Момци су легитимисани. Један је малолетан или не поседује код себе личну карту, нисмо најбоље разумели. Тек, на лицу места за тили час се створише још једна полицијска кола са двојицом бранилаца закона. Е, сад, нека се они баве њима, а ми идемо на нову туру пића у кафану. Унутра, изгледа, нико не обраћа пажњу на нас од силних ђевапа, препеченог хлеба, пива и вина. Младићи који малочас само што очи не повадише једни другима, вратише се за свој сто, па ударише у песму.

И ту проведосмо којих пола сата, па пођосмо преко пута, у ноћни клуб „Скала“ са „живом“ музиком. Међутим, у пола један, тек је пар столова попуњено. Ту се, каже полицајац Михаиловић, тинејџери окупљају још касније. Или раније ујутру, како год. И ово место слови за епицентар нежељених дешавања. Има их још. Набраја Михаиловић „Блек бол“, „Рок кафе“...читав низ.

Идемо у још један круг. Код Техничке школе петорица момака крај „стојадина“ пију домаћу ракију. Нестало им цигарета, па „жицају“ од нас. Поделисмо им нешто, мало проћеретасмо, сад се већ и отац из наше групе ослободио, па се прекрсти и потеге мало.

– Хоћемо ли још негде? – Пита полицајац кад уђосмо у кола.

– Доста је – одговарамо сви у глас.

Ко од родитеља хоће да види још неке локале, може и сам да изиграва Чворовића. А, опет, све се нешто мислимо, није залуд она народна: „Што га стежеш јаче, то више одскаче“.

ДЕСТРУКЦИЈА „ДОМАЋЕ“ ИСПРЕД ТЕХНИЧКЕ ШКОЛЕ

МЛАДЕЖ КАО ДА НИЈЕ НИ ПРИМЕТИЛА НЕОБИЧНЕ „ГОСТЕ“

ТЕШКЕ ГИМНАЗИЈЕ ИЛИ ПРЕЦЕЊЕНО ЗНАЊЕ У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ

Где се дедоше све оне пет

Тек сваки трећи одликаш из основне школе потврдио је такав успех и у Првој крагујевачкој гимназији, а ако се посматрају само српски језик и математика, резултати су још „тањи”. У Другој гимназији пад успеха је и већи. Зашто је то тако - одговор би требало да понуди струка, али изгледа да се овим озбиљним питањима образовања сада нико не бави.

Једну такву анализу успеха урадио је професор Милан М. Ђокић, председник Удружења пензионисаних просветних радника Крагујевца на основу доступних података, али не с претензијом да даје било какве коначне оцене, већ да иницира озбиљно и стручно бављење овом проблематиком

Ученици који основну школу заврше са одличним успехом, а таквих је доста висок проценат, у средњим школама по правилу не потврђују да су тако добри ђаци - мерено по зарађеним оценама. То посебно важи за гимназијалце, јер ове школе најчешће и уписују одликаши.

За потребе ове анализе, прибавили смо податке из обе крагујевачке гимназије о томе какав су успех на полугодишту имали ученици који су прошле године осми разред завршили као одлични ђаци и упоређивали смо општи успех и оцене из српског језика и математике. С обзиром да нису упоређивани успеси из свих наставних предмета, ова анализа није комплетна и до краја меродавна, али је довољно индикативна да укаже на проблеме којима се подједнако морају бавити просветне власти, школе, наставници у основним и средњим школама и ђачки родитељи.

И даље одличан сваки трећи

За прву крагујевачку гимназију анализа је извршена праћењем резултата 226 ученика, за толико су достављени подаци. Циљ је био да се упореде појединачни резултати, али и да се изврши рангирање основних школа по успеху који су њихови ђаци постигли у Првој гимназији. Због тога је поређење вршено само за школе из којих је ову Гимназију уписало пет и више ђака. Реч је о 12 градских основних школа.

Табела 1. каже да је из тих школа општи одличан успех „унео” 171 ученик, петице из српског језика 167, а из математике 143. Пошто нису сви одлични имали петице из српског и математике, а било је и оних са највишим оценама из ових предмета, али не и са општим одличним успехом, анализом је обухваћено укупно 203 ђака. Још њих 23 (до 226 укупно анализираних) дошло је из школа које су дале између једног и четири гимназијалца.

ТАБЕЛА 2 ПРВА ГИМНАЗИЈА - РАНГ ОСНОВНИХ ШКОЛА ПРЕМА УСПЕХУ УЧЕНИКА НА ПОЛУГОДИШТУ

Школа	По општем успеху	по оценама из српског језика	по оценама из математике
Јован Поповић	1. место	5. место	1. место
Вук Караџић	2. место	8. место	7. место
21. октобар	3. место	2. место	9. место
Станислав Сремчевић	4. место	7. место	4. место
Радоје Домановић	5. место	1. место	5. место
Мома Станојловић	6. место	3. место	2. место
Доситеј Обрадовић	8. место	12. место	12. место
Мирко Јовановић	9. место	6. место	6. место
Трећи крагујевачки баталјон	10. место	11. место	8. место
Светозар Марковић	11. место	10. место	10. место
Свети Сава	12. место	9. место	11. место

ТАБЕЛА 3 ДРУГА ГИМНАЗИЈА - ПРВИ РАЗРЕД 2011/2012

Одлични на крају осмог разреда			Успех на полугодишту					
општи успех	српски језик	математика	одличан општи успех	српски језик 5	математика 5	недовољан општи успех	српски језик 1	математика 1
75	70	32	22	20	8	52	1	35

Какав је њихов успех у првом разреду Гимназије на крају првог полугодишта?

1. Од 226 ученика са општим одличним успехом дошло је 188 (или 83%), а сада је одличан успех имало њих 75, или 33 посто.

2. Са петицама из српског језика уписан је 171 ученик (76%), док је на полугодишту било 65, или 29 посто.

3. Гимназију је уписало 146 ђака са одличним успехом из математике, на полугодишту петице има њих 46, или 20 посто.

Дакле, сваки трећи одликаш из основне школе потврдио је одличан општи успех и у Првој гимназији, док су оцене из два „главна” предмета још слабије: из математике тек сваки пети опет има петицу, а из српског језика мање од 30 посто су и сада одликаши.

Вратимо се табели 1 која даје преглед успеха ученика из 12 крагујевачких основних школа.

Од 171 ученика са општим одличним успехом у осмом разреду основне школе, на полугодишту у Првој гимназији одличних је 72 (или 35%), петице из српског језика имало је њих 176, а сада 61 (или 30%), док је од 143 одликаша из математике на истом нивоу оцена само 43, или 21 посто.

Међутим, још поразнији је податак да је међу 171 одличним ђаком сада њих 25 са недовољним општим успехом, али да за то нису били пресудни математика, а посебно не српски језик. Од њих 143 који су „унели” петице из математике, јединицу у Гимназији „зарадио” је 14 ђака, а из српског језика од 167 одликаша, недовољну оцену има само један. То значи да су са одличног „пали” на недовољан успех због лоших оцена из других предмета.

Табелу 2 која рангира основне школе према успеху њихових ученика у Гимназији треба донекле условно прихватити јер је прављено на основу различитог броја ђака који су уписали ову школу, рецимо, од шест из ОШ „Свети Сава” до 41 из „Светозара Марковића”. У сваком случају, и

ТАБЕЛА 1 ПРВА ГИМНАЗИЈА - ПРВИ РАЗРЕД 2011/2012

Школа	Одлични на крају осмог разреда			Успех на полугодишту					
	општи успех	српски језик	математика	одличан општи успех	српски језик 5	математика 5	недовољан општи успех	српски језик 1	математика 1
Станислав Сремчевић	20	16	17	7	4	5	1	-	1
Милутин и Драгиња Тодоровић	13	14	11	11	6	5	3	-	-
Доситеј Обрадовић	6	6	5	2	1	4	1	-	1
Радоје Домановић	16	16	14	11	14	5	3	-	-
Мома Станојловић	9	9	7	5	4	4	2	-	1
Трећи крагујевачки баталјон	7	7	5	1	1	-	1	1	1
Јован Поповић	6	6	6	3	6	3	-	-	-
21. октобар	22	22	17	11	11	6	2	-	3
Светозар Марковић	41	39	33	10	5	6	7	-	4
Мирко Јовановић	17	17	15	6	6	5	3	-	3
Свети Сава	6	7	6	2	1	1	2	-	-
Вук Караџић	8	8	7	3	3	2	-	-	-
УКУПНО	171	167	143	72	61	43	25	1	14

такво рангирање требало би да буде предмет интересовања наставника у основним школама јер говори, на свој начин, и о њиховом раду и објективности при оцењивању ученика.

Од одликаша у недовољне

Анализа за Другу крагујевачку гимназију рађена је на узорку од 120 ученика првог разреда за које су достављени подаци. Од тих 120 ученика општи одличан успех у завршном разреду основне школе имало је њих 75, а на крају првог полугодишта било је 22 одликаша, или нешто више од 17 посто.

Са петицом из српског језика дошло је 70 ђака (или око 55%), а сада одличну оцену из овог предмета има њих 20, односно непуних 16 процената. Када је о ма-

тематичи реч, петице је „унело” 32 ученика, или сваки четврти, док је на полугодишту одличну оцену из математике имало само осмором ученика, што је нешто више од шест посто од укупно уписаних ђака.

Упоређивање успеха даље каже да је међу 120 уписаних ученика, а сви су били одлични или врло добри ђаци на завршетку осмог разреда, на крају првог полугодишта њих 52 имало је недовољан успех, што је 41 проценат. Недовољних оцена из српског језика је 27, а из математике 25 посто, што говори да ова два предмета нису пресудни за општи негативан успех.

Групо рангирање школа (табела 4) говори да су по општем успеху у Другој гимназији најбољи ученици који су дошли из ОШ „Станислав Сремчевић”, најуспешнији из српског језика су ђаци школе „Мирко Јовановић”, а из математике ученици „Радоја Домановића”.

Добијени подаци из две крагујевачке гимназије упућују на два

основна закључка. Први је да је прелаз из основне у средњу школу за приличан број ђака тежак и стресан и да већина њих не успева да одржи ниво успеха какав су имали у основној школи. То, међутим, није никакво ново „откриће” јер исти закључак важи за низ генерација, али уочљива тенденција је да је све већи проценат уче-

ице

ШТА ИНИЦИРА ПОНУЂЕНА АНАЛИЗА

Питања за школе и просветне власти

- Да ли је тежак и стресан прелаз из основне у средњу школу, посебно у гимназију, и због чега?
- Да ли приликом промене школске средине наставници имају адекватан однос према ученицима?
- Колико су стечена знања у основној школи поуздана за прихватање нових наставних садржаја, посебно када су у питању предмети чија реализација зависи од доброг предзнања донетог из основне школе, као што су страни језици, српски језик, математика, физика и слично?
- Каква је функционална повезаност програма основних школа са програмима у гимназијама и другим средњим школама?
- Колики је степен развијености радних навика ученика основних школа, као неопходан услов за успешно савладавање градива у гимназијама?
- Где леже узроци лошег пласмана наших ученика на ПСИ тестовима?
- Зашто не постоји систем боље стручне контроле и надзора над радом наставника и професора, с обзиром да није занемарљив број оних који се несавесно односе према својим обавезама?

ника са одличним успехом, како у основним тако и у средњим школама, што би било изузетно добро - да реално одсликава ниво стеченог знања.

■ Инфлација петица

Други закључак је да је и поред великог пада одличних оцена ниво успеха ученика на високом нивоу, јер ако Прва гимназија у првом разреду на полугодишту има 35 посто ђака са одличним општим успехом, онда нема места већем незадовољству.

Међутим, многи су данас склонни да говоре о инфлацији одличних ученика и да се петице олако добијају, па је и то разлог велике разлике између „унетих“ одличних оцена и оних „зарађених“ на вишем нивоу школовања. Такође се све чешће наставници деле на оне „благе“ и „строге“, чак су ушли и у терминологију просветних радника, а ђаци и ђачки родитељи склони су да им приписују и погрешна значења.

Професионална строга подраумева повећану бригу учитеља (свих нивоа) за будућност свог ученика, бригу да му ђак буде успешан, спреман да успешно настави школовање и да се касније, такође успешно, бави занимањем које је изабрао. Ако из тих разлога захтева од ученика максималну марљивост у савладавању градива, онда је та строга пожељна.

С друге стране, такзовани „благ“ наставник често је небрижан, комотан у реализацији градива, недопустиво толерантан и то не може бити његова добра карактеристика.

Петица, као и свака друга оцена, требало би да се даје по строго педагошким захтевима, да је крајње савесно изведена, лишена било каквих симпатија или антипатија, утицаја са стране, дакле - да је објективна. Као таква, петица не би смела озбиљно да варира у основној и средњој школи и требало би да буде поуздан показатељ и ученику и родитељу у одабиру школе и занимања којим ће се бавити у животу.

Петица, дакле, треба да потврди да је ученик потпуно овладао наставним градивом, да је способан да га самостално излаже - лепим језиком и терминологијом карактеристичном за сваки предмет, да одмери способност примене стечених знања, трајност усвојених знања и могућност сналажења у новим ситуацијама. Ако би ови критеријуми били задовољени, онда би петице биле стабилне и не би било већих осцилација у успеху ученика на различитим нивоима школовања.

Међутим, откуд настају велике разлике у броју одличних ученика и у нивоу појединачних успеха на крају осмог разреда и у првом разреду средње школе - што су показали подаци у овој скромној анализи? Тиме би ваљало да се позабаве саме школе и просветне власти, а за почетак је неопходно успоставити стручну комуникацију између гимназија и основних школа, бар да наставници који оспособљавају ђаке за даље школовање знају како „пролазе“ њихови ученици када пређу на средњошколско образовање.

ТАБЕЛА 4 ДРУГА ГИМНАЗИЈА - РАНГ ОСНОВНИХ ШКОЛА ПРЕМА УСПЕХУ УЧЕНИКА НА ПОЛУГОДИШТУ

Школа	По оштем успеху	по оценама из српског језика	по оценама из математике
Станислав Сремчевић	1. место	2. место	2. место
Мерко Јовановић	2. место	1. место	4. место
21. октобар	3. место	5. место	6. место
Милутин и Драгиња Тодоровић	4. место	7. место	7. место
Радоје Димановић	5. место	6. место	1. место
Свети Сава	6. место	3. место	5. место
Светозар Марковић	7. место	4. место	3. место
Трећи крагујевачки батаљон	8. место	8. место	8. место

Напомена: у обзир су узете само школе из којих је уписано пет и више ђака

ТРИ ДЕЦЕНИЈЕ МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ „21. ОКТОБАР“

Било је неко боље време

Прошлог четвртка Месна заједница „21. октобар“ у својим просторијама у Копаоничкој улици прославила је значајан јубилеј, 30 година од оснивања, издвајањем из Месне заједнице Ердоглија. Отуда се и дан данас у свакодневном разговору може чути да Крагујевчани овај део града и даље називају Ердоглија, али насеље „21. октобар“ оивичено Булеваром краљице Марије и горњим делом Даничићеве, броји преко 300 кућа, 150 зграда и 8.500 житеља.

Члан првог Савета грађана „21. октобра“ Ратислав Томић објашњава да је Ердоглија тада имала око 12.000 становника, а изградњом великог броја стамбених зграда, које су у време настајања новог насеља називане објектима колективног становања, али и индивидуалних кућа, указала се потреба за оснивањем нове месне заједнице.

Прво што смо учинили је оснивање кућних савета у свим зградама. Са новим насељем у Рудничкој улици то је 150 зграда, што није мало. Иначе, назив насеља је изабран због самог Спомен парка и Музеја „21. октобар“. Данас је далеко мање проблема него што их је било у првим годинама, јер много улица и тротоара није било асфалтирано, да не говорим о грејању и телефонији. Народ је био везан за своју месну заједницу. Искуство ми дозвољава да кажем да је месна канцеларија и основана због народа, а не секретара. У нашој канцеларији су се и подносили захтеви за телефоне, а без обзира на функцију и образовање, да ли је неко био

Народ је био везан за своју месну заједницу и без обзира да ли је неко био судија, професор или радник, разговарали смо, дружили се, имали заједничке акције и били једнаки, подсетио је члан првог Савета грађана Ратислав Томић

ГОСТИ НА ПРОСЛАВИ

судија, професор или радник, разговарали смо, дружили се, имали заједничке акције и били једнаки. Морам да нагласим да су овде људи све плаћали, готово све је изграђено регуларно. Можда смо из тог разлога и прва месна заједница која је из тадашњег Фонда за физичко васпитање добила средства за изградњу спортских терена. То је био „бум“, присећа се Томић.

Његов колега, актуелни председник Савета грађана Миљивоје Самаиловић, признаје да овог тренутка насеље нема нерешених и н ф р а - структурних проблема, па је потреб-

но само одржавати оно што је изграђено, али увек има нових идеја.

- Наши приоритети су били да одржимо постојећу инфраструктуру, а потом у складу са могућностима града да са додатним инвестицијама улепшамо насеље. Осветлили смо Ердоглијски поток у делу надмак Касарне „Милан Благојевић“, као и Десанкин венац у Шумарицама. Недавно смо покренули иницијативу за реконструкцију постојећих спортских терена и игралишта за тенис, а комплетна документација је прослеђена Министарству спорта и омладине, каже Самаиловић.

Треба рећи да три четвртине овог насеља чине зелене површине, јер добар део Спомен парка Шумарице припада овој месној заједници, све до хотела Шумарице. Из тог разлога симболи Месне заједнице „21. октобар“ су свакако солидери „Ипсилон“ и споменик „Пето три“.

А. Ј.

РАТИСЛАВ
ТОМИЋ,
ЧЛАН
ПРВОГ
САВЕТА
ГРАЂАНА

ПРОДАЈА ВОЗИЛА

ПУТНИЧКА И ЛАКА ДОСТАВНА ВОЗИЛА

- попуст 1000 евра старо за ново
- поклон за сваког купца
- за неке моделе до 15. марта поклон навигација

Плаћање: готовински, кредит, лизинг

Кредити: са динарском клаузулом без учешћа, са девизном клаузулом 30% учешћа

Могућност грејс периода од 6 до 12 месеци

Телефон

034/307-185

Огранак

Застава – резервни делови
Саве Ковачевића 56

e-mail: zastavakgprodaja@open.telekom.rs

ПРОПАГИРАЊЕ ВОЛОНТЕРИЗМА

Дивни гости добрих домаћина

ЗАЈЕДНИЧКА СЛИКА УЧЕСНИКА ПРОЈЕКТА ПРЕД ГИМНАЗИЈОМ

У оквиру пројекта међународне размене и сарадње ученици Прве гимназије угостили су своје вршњаке из Румуније и Бугарске. Сви су понешто научили једни о другима, а било је анегдотских ситуација, попут оне са житом са шлагом које није дезерт у свакој ситуацији

Минулог викенда ученици Прве гимназије угостили су своје вршњаке и колеге из Румуније и Бугарске. У питању је пројекат међународне размене и сарадње у којем учествује 15 земаља из централне и источне Европе који траје још од прошлог октобра под окриљем организације „Ејсис“ и покровитељством Аустријског културног центра, чешке организације „Вчели дом“ и фондације „Ерсте банке“.

Прошлог октобра у Сарајеву окупиле су се сви учесници пројекта, а нашим гимназијалцима одређени су партнери из Румуније (Школа 49 из Букурешта) и софијска Уметничка гимназија за текстилни и конфекцијски дизајн.

Овогодишња тема акције под називом „Промени себе, промени своју локалну заједницу“ била је популаризација волонтеризма и пропагирање волонтерског рада и акција.

■ Свашта научили и сазнали

Гости из Румуније (њих осморо) и Бугарске (15) били су укључени у пројекат у коме је учествовало двадесетак наших гимназијалаца (сви из одељења другог три, разредне Ане Марковић), али је у читавој акцији, пошто су у разним посетама учествовали увек други ученици, кроз пројекат „прошло“ много више деце, каже психолог из Гимназије Иван Недељковић, координатор пројекта са „наше стране“.

Субота је била предвиђена за обилазак града. Гости су разгледали Стару управну зграду „код Сага“, Тополивницу, Стару цркву, Народни музеј, Михаилов конак, Театар, Противну кућу, обишли трг „Код Крста“, Шумарице и манастир Дивостин, који им се нарочито дојмио.

У недељу су у спомен учioniци гимназије правила и за-

једничким снагама обојили заставу пријатељства и волонтерства, а затим је уследио такозвани „сити тур“, такмичење на улици под називом „Потрага за благом“. Ова акција подразумева да се учесници повежу са овдашњим становништвом и уз њихову помоћ (раз)реше конкретне задатке и одговоре на питања из овдашње баштине, попут: „Ко је човек чији је споменик испред позоришта“, „Који је први ауто произведен у овдашњој фабрици“, или чују песму „Текла река Лепеница“ и потом је изведу... Увече, наравно, правац „Срце“.

Последњег, официјелног дана волонтерских акција, у понедељак, обишли су Геронтолошки центар и Прихватилиште и Дневни центар за младе где су спровели заједнички креативан рад и информисали своје вршњаке из прихватилишта о сврхама и циљевима волонтеризма. Заслужени предаха у пицерији „Одисеј“, па гостовање на Телевизији Крагујевац.

- Циљ читаве ове акције је интеркултурна размена. Да упознамо њихове обичаје као и они наше. Њима је било чудно што ми ручамо у три сага, јер је за њих то прерано. И ја сам направио сам један гаф. Договорарају ручак у „Престоници“, за дезерт је било жито са шлагом, а они га једу искључиво на парастосу! Нашу децу и Румуне збуњивало је што Бугари обрнуто машу главом када одговарају са да

ДРУЖЕЊЕ СА ВРШЊАЦИМА ИЗ ПРИХВАТИЛИШТА ЗА ДЕЦУ

ИЗРАДА И БОЈЕЊЕ ЗАСТАВЕ ПРИЈАТЕЉСТВА

и не, али и то је начин да се нешто научи кроз овакву врсту размене, каже крагујевачки координатор пројекта.

■ Импресионирани градом и људима

Санзиана Колек, вероучитељица, координаторка румунске делегације, набраја њихове многобројне активности. Сем што су у децембру били домаћини крагујевачким и бугарским гимназијалцима, њени ученици су у оквиру волонтерских акција организовали новогодишњу представу, а приход од карата донирали деци без родитељског старања при румунској цркви. Затим су направили 1.400 новогодишњих пакетића и купили књиге за средњу школу својим вршњацима из малог и сиромашног молдавског села Магдечешт.

- Највеће откриће за мене у нашем граду, право благо, су ваша деца, ученици Гимназије. Сјајно сам сарађивала са њима. Они су паметни, дивни, креативни и спремни за рад и сарадњу. Веома су способни, деца великих капацитета, са пуно идеја, много знања и вештина, али и жељом да што више сазнају, каже Санзиана.

И утисци њених ученика, када су у питању Крагујевац и Крагујевчани, нису ништа мање импресивни. Тринаестогодишњој Ивани Тонкеану допали су се и град и његови житељи:

- Свидели су ми се људи, дружељубиви су и отвореног ума. Град је веома чист, људи насмешени и срећних лица. Допали су ми се ваши ресторани, ваша национал-

на кухиња а сладолед у „Срцу“ је незабораван. Гимназија вам је предивна, велика и импресивна зграда. Њени ученици су паметни, креативни, спремни за размену мишљења и отворени за нова искуства, каже она.

И њена вршњакиња Ана Деаконеску је сличних утисака. И њој се допала овдашња храна и крагујевачка архитектура.

- Људи су заиста пријатељски настројени, а наши партнери у пројекту су веома добри. Уживала сам у тој квалитетној сарадњи. Разговарали смо заиста о свему док смо једни друге упознавали и посета Крагујевцу је за мене заиста велико искуство.

И годину дана старија Мируна Илије, председница њиховог ђачког парламента, истиче љубазност Крагујевчана, који су се са нашли гостима свуда и у свакој прилици. На сваком кораку били су предусретљиви, било да је у питању помоћ о историји и културној баштини приликом акције „Потрага за благом“ или „Хитна помоћ“ за исправку наочара током викенда.

Сви заједно имају само похвалне речи за предусретљиво и љубазно особље Хотела „Шумарице“ где су одсели, али и грађане који су их позивали на кафу и сликали се са њима за успомену.

И крагујевачки гимназијалци, сем посета партнерима из Букурешта и Софије, нису током године седели скрштених руку када су у питању волонтерске акције. Сакупљали су књиге које су делили по градском превозу и трговима, организовали набавку књига за децу из прихватилишта и хуманитарну акцију - кошаркашку утакмицу за помоћ оболелој девојчици.

Завршна заједничка презентација овог пројекта предвиђена је за крај марта ове године у Братислави, главном граду Словачке.

З. МИШИЋ

На питање која је прва позоришна представа коју су гледали, многи крагујевачки малишани одговориће „У земљи играчака“. Она није на репертоару ни једног од овдашњих позоршта, а ипак у питању је један од најизвођенијих комада за децу. На „сцени“ Установе за децу „Нада Наумовић“ је већ читаву деценију, а изводи је Драмска група „Свитац“, коју чини група васпитача.

„Свитац“ је „засијао“ пре тачно 12 година. Неколико васпитача из вртића „Црвенкапа“ окупиле су како би дечаци и девојчице упознали са лепотом драмске игре. Најпре су радили краће драмске форме, а на припремање прве озбиљне позоришне представе одлучили су се након две године рада. Представа „У земљи играчака“ настала је по тексту Марије Шћепановић, васпитачице у вртићу „Цицибан“.

- Представа је урађена по причу коју сам написала свом старијем сину у време када сам била трудна са млађим дететом. То је прича о дечаку који се нашао у земљи у којој живе играчке и коју је зачарао цин Мрштивоје Мргудић. Деци у вртићу више пута сам причала ту причу и врло им се свидела, па смо се тако одлучили и да драматизујемо тај текст, прича Марија Шћепановић.

Та прва представа постала је омиљена деци из свих вртића, па је „глумци“ Драмске трупе „Свитац“ изводе и данас. Кроз ову трупу током деценије постојања прошло је много васпитача. Најпре су трупу углавном чиниле васпитачице из „Црвенкапе“, међутим током година у рад су се укључили и васпитачи из осталих вртића. Данас срж екипе, поред Марије Шћепановић, чине њена колегиња из вртића „Црвенкапа“ Љиљана Тодоровић, затим Наташа Маринковић из „Лептирића“ и Наташа Петров из обданишта „Невен“. Једини мушкарац у овом малом женском колективу је Слободан Стефановић, васпитач у вртићу „Бубамара“.

- Постава се током година мењала, али ми волимо да кажемо да онај ко је једном „Свитац“ то увек остаје. Поред глумаца-васпи-

НОВИ ВРТИЋ У БОГОСЛОВИЈИ

Верско образ

Сваке године након уписа у крагујевачке вртиће на листи чекања остале неколико стотина малишана, пошто је број места у објектима Установе за децу „Нада Наумовић“ знатно мањи од броја деце која за њих конкуришу. Управо зато вест да ће до краја априла град на Лепеници добити још једно обданиште обрадоваће многе родитеље.

Наиме, Шумадијска епархија одлучила је да део неискоришћеног простора у Богословији „Свети Јован Златоусти“ преуреди за боравак малишана. Нови вртић, који ће радити под окриљем цркве, за два месеца биће спреман да прими прву групу од тридесетак дечака и девојчица.

ВИОЛЕТА НИКОЛИЋ СТРЕЛЕЦ, БУДУЋА УПРАВИТЕЉКА ВРТИЋА

ДРАМСКА ТРУПА УСТАНОВЕ ЗА ДЕЦУ „НАДА НАУМОВИЋ”

Свиџац сија дуже од деценије

ВАСПИТАЧИ И ГЛУМЦИ НАТАША ПЕТРОВ, ЗОРАН РАЈЧИЋ, НАТАША МАРИНКОВИЋ, СЛОБОДАН СТЕФАНОВИЋ, МАРИЈА ШЋЕПАНОВИЋ И ЉИЉАНА ТОДОРОВИЋ

Наташа Петров најмлађи је члан драмске трупе са стажом од тек нешто више од две године, иако је, каже, и раније покушавала да се „убаци у екипу”.

Члан драмске трупе постала сам практично чим сам се запослила у вртићу и, веровали или не, то ми је била давнашња жеља. Наиме, још док сам студирала видела сам једну њихову представу и толико ми се свидело то што раде да сам им, чим се спустила завеса, пришла и питала могу ли да се прикључим, присећа се Наташа Петров.

Сви данашњи чланови трупе имали су какво-такво глумачко искуство, што у школским драмским секцијама, што у аматерским позориштима. За Наташу Маринковић, међутим, све колеге кажу да је рођена глумица.

Аматерски се јесам бавила глумом, али ништа више од тога. До-

душе, текстове брзо учим, за потребе једне од наших представа за преподне сам научила и да возим ролере, у шали прича Наташа.

По речима Марије Шћепановић, када су се окупили, идеја им

У позориште деца организовано одлазе тек као предшколци, а нама је жеља била да за ту лепоту не буду ускраћени и млађи дечаки и девојчице. Тако смо почели и тако радимо и данас, приређујемо деци представе у вртићима кад год постоји неки повод, али често их организујемо и без повода, каже Марија Шћепановић, васпитачица и чланица Драмске трупе „Свиџац”

је била да деци приближе позориште, упознају их са чарима драмске игре, али и васпитају као будућу публику.

У позориште деца организовано одлазе тек као предшколци, а нама је жеља била да за ту лепоту не буду ускраћени и млађи дечаки и девојчице. Тако смо почели и тако радимо и данас, приређујемо деци представе у вртићима кад год постоји неки повод, али често их организујемо и без повода. До сада смо урадили десетак представа. У питању су познате бајке и приче за децу, као и комади намењени млађем узрасту, каже Марија Шћепановић.

„Тег и кесе”, „Три прасета”, „Колачић”, „Зеван и Смејанка”, „Новогодишња заврзлама”, само су неки од комада на репер-

тоару ове драмске трупе. Сваке године новим комадом отварају „Фестивалчић” који се почетком маја одржава у Позоришту за децу. Вишеструки су победници Фестивала драмског стваралаштва за децу „Дедар” у Смедереву, на коме се сваке године такмиче сличне трупе из читаве Србије.

Чести су гости и Дечје библиотеке. Вече Чика Јове Змаја, Љубивоја Ршумовића и Душка Радовића само су нека од књижевних дружења које су за крагујевачке малишане организовали. Ових дана бирају текст за нову представу, а чиме ће своју верну публику из вртића изненадити видеће се на премијери за који месец.

М. ОБРЕНОВИЋ

ВАСПИТАЧИ КАО ПАНТОМИМИЧАРИ

тача врло важан члан екипе нам је и медицинска сестра Бранкица Стојковић, која је задужена за сценографију и костиме, објашњава Марија Шћепановић.

СЦЕНА ИЗ ПРЕДСТАВЕ „ТРИ ПРАСЕТА”

ПРЕДСТАВА „ЗЕВАН И СМЕЈАНКА”

И овање, али и енглески језик и спорт

Шумадијска епархија одлучила је да део неискоришћеног простора у Богословији „Свети Јован Златоусти” преуреди за боравак малишана. Нови вртић, који ће радити под окриљем цркве, за два месеца биће спреман да прими прву групу од тридесетак дечака и девојчица

За почетак ће бити уређена једна слободна просторија од осамдесетак квадрата, а касније ће моћи да се адаптира и остатак простора. Одлучили смо се да најпре отворимо конкурс за тридесетак малишана, а уколико проценимо да је интересовање веће преуређењем додатног простора створиће се услови за пријем нових група. Рачунали смо и да ће родитељи у почетку бити и неповерљиви пошто је у питању установа за децу која ће радити при цркви, при том сличних вртића нема нигде у Србији, па смо се

одлучили да у старту буде мањи број деце, каже Виолета Николић Стрелец, будућа управитељка овог вртића.

За неповерење, уверава наша саговорница, нема разлога. Деца ће у оквиру програма савладавати сва она знања и вештине која су за њихов узраст планирана и програмима државних вртића, али ће обданиште у Богословији пружати и много додатних садржаја.

Класичан програм биће уклопљен са елементима верског васпитања. На пример, сваки месец биће

посвећен посвећен једној теми, великом црквеном празнику. Рецимо, у децембру ће се учити о Божићу, у време Ускрса о празновању овог празника и слично. Још једна специфичност у односу на класичне вртиће је што ће деца пре сваког оброка имати молитву.

Програм планирамо да обогатимо и другим садржајима. Енглески језик ће деца учити свакодневно, имаће и основно музичко образовање, школицу спорта и слично, каже наша саговорница.

Вртић који ће уредити Епархија од донатора из Немачке добиће и велико игралиште за спорт и рекреацију малишана. Простор у самом вртићу биће адаптиран према потребама узраста деце, а оброци ће се припремати у кухињи Богословије.

Оно што родитеље неће много обрадовати јесте цена. Планирано је да она буде око 15.000 динара. Међутим, по речима Виолете Николић Стрелец, то и није много уколико се у обзир узме да доласком у овај вртић родитељи неће имати издатке попут школе језика, спорта и сличних активности пошто ће оне бити укључене у програм. Додуше, уколико буде постигнут договор са градом да суфинансира боравак деце, као што то чини када су у питању објекти Установе за децу „Нада Наумовић”, крајња цена за родитеље би могла да буде и знатно мања.

М. ОБРЕНОВИЋ

СПЕЦИЈАЛНА ОЛИМПИЈАДА СРБИЈЕ У ПЛИВАЊУ

Крагујевчанима златна медаља

Крагујевачки затворени базени „Парк” прошлог викенда имали су своје „ватрено крштење”. У недељу, 26. фебруара, овде је одржано прво такмичење у пливању и то Шесто државно првенство, односно „Специјална олимпијада Србије”. У конкуренцији за параолимпијске селекције наше репрезентације нашло се чак 11 клубова из Београда, Панчева, Чачка, Новог Сада, Зрењанина, Пирота, Врања, Крушевца и града домаћина, а организатор такмичења био је наш Спортски клуб „Мале Пчелице”. За медаље се борило преко 60 учесника пливача, а домаћини су у јакој конкуренцији освојили чак пет одличја: једно злато (Иван Бојовић у дисциплини 50 метара краул), три сребра и једну бронзану медаљу.

Ово државно првенство спада у ред квалификационих такмичења за наше параолимпијце који се припремају, после учешћа у Атини и Пекингу, за Параолимпијске игре које ће се одржати, као и увек, годину дана пре званичне олимпијаде, 2015. године у Лос Анђелесу.

ЦЕНТАР ЗА ПРИМЕЊЕНУ АУТОМАТИКУ ИНЖИЊЕРСКОГ ФАКУЛТЕТА

Кад се хоће - може и код нас

Пише Зоран Мишић

Луди из Центра за примењену аутоматiku крагујевачког Факултета инжењерских наука (који стари Крагујевчани још увек од милоште зову „Машинац“) одавно су решили да сагледају шта се и како ради на водећим светским технолошким факултетима и универзитетима и њихово богато искуство, праксу, методику и процес наставе примене код нас.

Јер, како кажу, нема разлога да неко ко студира на, рецимо, берлинском Технолошком универзитету буде бољи, стручнији, образованији и спремнији за посао него неко ко студира у Крагујевцу, али је потребно да много шта урадим како бисмо имали једнаки кредибилитет као светски факултети.

Зато Центар за примењену аутоматiku, на чијем је челу Милан Матијевић (42) редовни професор, продекан за међународну сарадњу и акредитацију, односно његови студенти-докторанти, сарађују са водећим светским образовним технолошким установама, пре свега са бостонским МИТ-ом и институцијама и покушавају да таква врста сарадње и преношења искуства заживи на свим образовним нивоима.

■ Ум и рука

Центар за примењену аутоматiku постоји више од деценије. Његов оснивач и први руководилац био је професор Живомир Петронијевић, а значајан траг у његовом раду оставили су и бројни сарадници, попут професора Владимира Цвјетковића, доктора Душка Катића и Миладина Стефановића, као и познати крагујевачки инжењери Мирослав Ра-

ЦЕНТРУ ЈЕ ОВЕ ГОДИНЕ ДОНИРАНА САВРЕМЕНА ОПРЕМА

вљић, Младен Марић, Ђорђе Ђорђевић, Бојан Миличић, Зоран Каленић...

Данас су ту нове снаге, студенти докторанти: Мина Васковић, Ненад Бабајић, Владимир Јоковић, Срђан Стојковић, Петар Мишљен, Драгољуб Стевановић...

Центар за примењену аутоматiku и његов магични факултет желе да светска искуства и праксу пренесу не само студентима на-

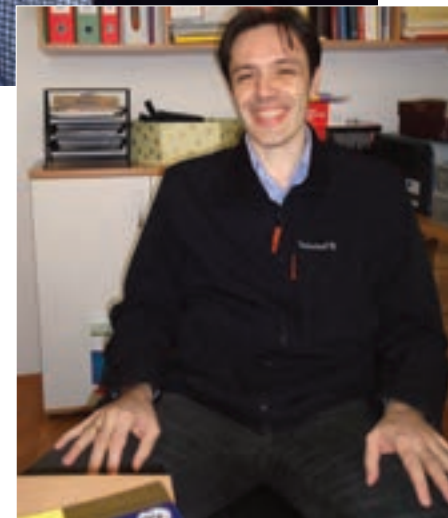
шег Универзитета већ и ученицима других образовних установа и школа.

- Трудимо се да оно што раде студенти у свету буде могуће и овде. Девиза МИТ-а је „Ум и рука“ и у свету техничких наука и јесте тако. Једно мора друго да прати. Они имају пропорцију да свака теорија мора да буде покривена практичним радом а однос теорије и праксе је један према три у

У жељи да створе спремније, стручније и флексибилније кадрове стручњаци из Центра за примењену аутоматiku са Факултета инжењерских наука и Политехничке школе ставили су акценат на едукацију кадрова који ће моћи да предају и руководе амбициозним курсевима који су замишљени у сарадњи са бостонским МИТ-ом, најпрестижнијим светским технолошким универзитетом

ДИРЕКТОР ПОЛИТЕХНИЧКЕ ШКОЛЕ СИНИША КОЈИЋ И РУКОВОДИЛАЦ ЦЕНТРА ЗА АУТОМАТИКУ МИЛАН МАТИЈЕВИЋ

- Нема разлога да неко ко живи у Крагујевцу мање зна него неко ко живи у Бостону. Школа је припрема за живот и ми се трудимо да границе тог нашег система пробијемо, да наши студенти буду припремљени, имају већу апсорпцију знања, али и да им само учење буде забавније, каже он.

■ Прате развој науке и технике

Партнер Центра у овом трансферу знања је Политехничка школа на чијем је челу директор Синиша Којић.

- Образовни процес мора да прати развој науке и технике. Ми се у оквиру наших могућности трудимо да то постигнемо. Стане у образовању последњих деценија није добро, али ако седимо, чекамо и кукамо ништа нећемо постићи. Морамо некако да се орга-

КРАГУЈЕВАЧКИ ДОКТОРАНТИ КАО АМЕРИЧКИ

Први прави корак ка пракси

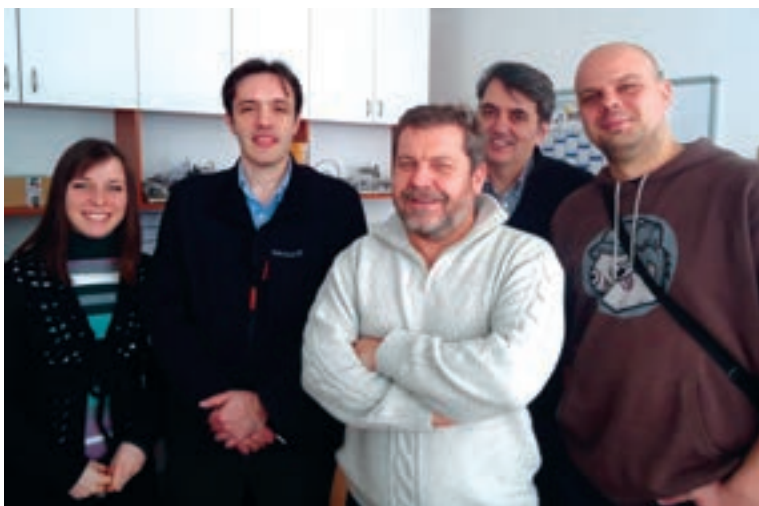
Кроз докторантске студије сарадници Центра настављају сарадњу са МИТ-ом. Међу њима су и истраживачи сарадници Мина Васковић, Ненад Бабајић и Владимир Јоковић.

Мина Васковић је на пројекту „Климатизација са уштедом енергије“.

- Један од испита на нашим докторским студијама био је са МИТ-а и радили смо га упоредо са њиховим студентима. Таква начин рада се разликовао од овдашњег. Сваке недеље добијали смо конкретне задатке који морају да се обаве и оцене. После седам-осам задатака, одрађених што теоретски, што експериментално, радили смо пројекат који смо сами осмислили. Такође, у практичном делу правили смо даљински за минималну линију, видео игрицу, аларм за кола и на крају робота магационера, каже она.

Њен колега Бабајић истиче да је рад на изради такве врсте робота био занимљив и инспиративан.

- То је била симулација робота који ради у магацину и производ доноси са палете А до палете Б, сам тражи путању, значи „интелигентно“ реагује. Његов циљ био би да спречи повреду радника у великим трговинским ланцима и складиштима са робом. Баш тај део практичног рада изводили смо под менторством професора Владимира Стојановића. То је неупоредиво боље него као некада да „бијеш“ једначине по табли и на папиру, положиш испит, а сутра када се запослиш у некој фабрици

МАТИЈЕВИЋ И КОЈИЋ СА ДОКТОРАНТИМА, САРАДНИЦИМА ЦЕНТРА, МИНОМ ВАСКОВИЋ, НЕНАДОМ БАБАЈИЋЕМ И ВЛАДИМИРОМ ЈОКОВИЋЕМ

ништа ти није јасно. То је први прави корак ка индустријској пракси.

Њихов колега Владимир Јоковић додаје да је у овој школској години крагујевачки Центар за примењену аутоматiku набавио много опреме која је права реплика оне која се користи у индустријској производњи.

- Сада наши студенти раде вежбе и полагају испите на опреми и са алатима који ће их сачекати и у производњи где год се буду запослили. Већ у току саме праксе постају „фамилијарни“ са њом, знају како се опрема „жичи“, које су њене могућности и немогућности, да ли је компатибилна са другим уређајима или не, стабилна или нестабилна... То је права визуелизација будућег процеса рада, сматра он.

ИСКУСТВА СА РАДА НА МИТ-У**Предмет није професорски феуд**

Руководилац Центра за примењену аутоматику професор Милан Матијевић прошлу школску годину провео је у Америци, на бостонском МИТ-у као Фулбрајтов стипендиста. Тамо је радио као истраживач у групи професора Владимира Стојановића (о којем смо више пута писали), такође Крагујевчанина.

Сем научно-истраживачког рада у области интегрисаних система, Матијевић је био укључен и у наставни процес:

- Њихов начин рада и студирања непоредиво је бољи у свему, организацији, квалитету, интензитету... Ми у Србији волимо да кажемо да смо на истом нивоу и чак бољи, али чињенице и „стање на терену“ нас демантују. Нити имамо одговарајуће предзнање нити радимо толико колико наше колеге у Америци. Ми обично кукамо на опрему и материјалне ствари, а то је мањи проблем него све остало, тврди Матијевић.

Он каже да је проф. Владимир Стојановић у Америци организовао српску мрежу ментора око које је окупио 500 људи. Ти људи су на разним позицијама на америчким универзитетима и баве се различитим наукама. Сви у „мрежи“ раде волонтерски са циљем да нашим студентима омогуће да што више и боље „покупе“ тамошња знања и процес рада и наставе и пренесу га овде када се врате у нашу земљу.

Као основну разлику овдашњег и тамошњег начина рада и студирања он истиче да у Америци никада на неком одређеном предмету не ради само један човек.

- У Америци факултетски предмет није својина једног наставника који треба да остане његов атар и феуд до пензије. То је жива активност у коју је укључено што више људи да би се та област непрестано освежавала новом енергијом и актуелизовала. Суштина је да што више људи „прође“ кроз предмет који се изучава и студира, истиче Матијевић, истичући да на најпрестижнијем светском технолошком универзитету више од пола професора има између 28 и 35 година.

низујемо на друге начине. Један од њих је и тај да кроз разне пројекте, учења и сарадњу са привредом, сопственим ангажовањем људства и опреме надоместимо празнину у финансирању, каже Којић.

Њихова школа некада је имала само чисто машинска занимања, а пошто су данашњи производни системи далеко компликованији, пре четири године увели су нове образовне профиле типа техничар за мехатронику и техничар за роботiku, који „покривају“ информатику, машинство и електротехнику. Због тога имају добру спону са привредом, великим индустријским системима као што су: „Фијат“, „Униор алати“, војна фабрика, „Застава камиони“, „Застава АД“, „Застава импро“, „Милановић инжињеринг“... У њима се ученици едукују, обављају практичну наставу, а они их ангажују по завршеном школовању. Прошле године, уз дипломе и сведочанства, уручили су и позив за стални радни однос шесторици ученика у „Униор алатима“.

- Не школујемо кадар за потребе сиве економије и бироа рада већ за оно што је привреди и производњи заиста потребно, каже Којић.

У њиховом Ауто тренинг центру за централну Србију планирају да отворе пет лабораторија за обуку кадрова за потребе индустрије у овом региону, а од 14. марта се у Политехничкој школи отварају три модерне лабораторије, за ауторонику, електронику и електротехнику.

Међународна сарадња Центра

Пошто је и циљ Политехничке школе да направе нове профиле који могу да задовоље потребе савремене индустрије, логично се наметнула сарадња са Центром за примењену аутоматику.

Људи из Центра за примењену аутоматику имају већ запажене резултате и на међународном плану. Недавно су радили тријажу кадрова за фирму „Милбауер“ (баварску компанију која производи чипове и управу подиже своју фабрику у Старој Пазови).

- Они су тражили оне који заиста знају да раде посао. Уопште им није било важно официјелно образовање, да ли је неко завршио факултет. Тражили су да људи поседују одређена знања и способности, интердисциплинарност, веште, оне који имају довољан капацитет да „стану“ на више позиција, да могу брзо да овладају струковним инжињерским знањима, да имају развијене аналитичке способности, знање језика, социјални праг, појашњава професор Матијевић.

Њихова тријажа и тестирање била је заснована на лабораторијским вежбама са МИТ-ових курсева.

Задовољан досадашњом сарадњом, „Милбауер“ (који води Крагујевчанин Бојан Стојановић) помогао је Центру значајним донацијама, као и „Сименс“ и „Нешнал инструментс“, све у циљу развоја њихове инфраструктуре и програма.

- Због тога су наши кадрови у старту спремнији, дорасли изазовима, духовно другачији. Студент који се определи да ради са нама зна да сутра може да стане на више позиција, буде флексибилан и као инжењер и програмер, да није „закуцан“ и каже: „Ја радим само то“. Дакле, покретљив у некаквом дијапазону струке, без лажне скромности истиче Матијевић.

Свесни да је суштина наше приче да се нешто стварно уради, промени и покрене, људи из Центра за примењену аутоматику и Политехничке школе не поустају, иако то не иде нимало лако.

УЧЕЊЕ И ПРАКСА ЗА СТУДЕНТЕ**Будући инжењери на првом задатку**

Професор др Милун Бабић пред своје студенте поставио је врло занимљив задатак. Уместо да градиво науче и испричају, окупљени у тимове будући инжењери су добили свој први пројектни задатак - да осмисле, прорачунају, пројектују и направе по једну једноставну хидродинамичку пумпу и провере њено функционисање

Студенти треће године Факултета инжењерских наука прошлог петка одлично су се забављали и то не у свом клубу већ, веровали или не, на испиту из предмета Хидрауличне и пнеуматске машине. Додуше, није био у питању класичан испит, али оно што су студенти морали да ураде и покажу пред својим колегама ући ће им у завршну оцену из овог предмета.

Наиме, шеф катедре др Милун Бабић пред своје студенте поставио је врло занимљив задатак. Уместо да градиво науче и испричају, како се то ради на класичним испитима, окупљени у тимове будући инжењери су добили свој први пројектни задатак - да осмисле, прорачунају, пројектују и направе

ЗА ОСНОВУ ПУМПЕ УЗЕЛИ ОБИЧНУ КОНЗЕРВУ: ИВАН РАДОСАВЉЕВИЋ, МАРИЈА ПОДОВАЦ, ЈЕЛЕНА ЂУСИЋ И АЛЕКСАНДАР АЛЕКСИЋ

СВОЈУ ВЕРЗИЈУ ПУМПЕ ПРЕЗЕНТИРАО ЈЕ И ТИМ У КОМЕ ЈЕ БИО УГЉЕША БАБИЋ

су при тестирању млади машинци своју направу окренули наопако, што је изазвало смех колега.

- Ово ради али уз помоћ слободног пада, прокоментарисао је неко из публике.

Наравно, када су пред аудитооријум изашли Бојан Димитријевић, Александар Јефтић, Саша Марковић и Марко Николић неизбежно је било да своју презентацију започну речима:

- Наша пумпа не само даје најлепша него и ради, а то ћемо вам и показати.

И заиста, можда не на ономе што су направили, али на озбиљности презентације, наступу и начину на који су објаснили своју идеју и процес кроз који су прошли до реализације, позавидели би им и старији, много искуснији машински инжењери.

Студентима, по речима др Милуна Бабића, задатак је био управо то - не само да осмисле и реализују свој први инжењерски пројекат већ и да припреме презентацију, промисле о употребној вредности свог производа, исплативости е-вентуалне производње, тачније ураде све оно што треба да уради један инжењер професионалац.

- Ово је заправо један потпуно нови приступ учењу, који до сада није примењен не само на нашим већ ни на европским факултетима. Први пут студенти треће године основних студија имали су прилику да примене стечено знање, како да пређу ни мало лак пут од идеје до реализације, али не само то. Подељени у тимове учили су како да функционишу са колегама и шта уопште значи тимски рад. Научили су и како да презентују своју идеју, односно производ другима - све су то знања која један инжењер мора да има у-

БОЈАН ДИМИТРИЈЕВИЋ, АЛЕКСАНДАР ЈЕФТИЋ, САША МАРКОВИЋ И МАРКО НИКОЛИЋ Тестирају своју „Производ“

по једну једноставну хидродинамичку пумпу и провере њено функционисање. На својим идејама радили су током читавог семестра, а прошлог петка пред комисијом професора и колегама са смера Енергетика и процесна техника проверавано је да ли су у свом науку успели, односно да ли њихове направе заиста и раде.

Јелена Ђусић, Марија Подовац, Александар Алексић и Иван Радосављевић први су представили свој „производ“.

-Задатак је био да направимо хидродинамичку пумпу, при том при конструисању нисмо имали никаквих ограничења. Једино што је било важно је да пумпа на крају ради. Ми смо се одлучили да као основу узмемо једну обичну конзерву на коју смо монтирали усисно и потисно црево, унутра је радно коло које избацје воду. Остало је само да видимо јесмо ли успели, објашњава Александар Алексић.

На жалост, ова екипа у свом науку није баш сасвим успела. Показало се, наиме, да је пројектни задатак ипак садржао једно ограничење - промер цеви. Како усисна и потисна цев нису одгова-

рали апаратури за проверу показало се немогуће утврдити да ли њихова пумпа заиста ради.

Они, али и остале њихове колеге, одлично су се, кажу, забављали радећи на свом пројекту. Времена су имали довољно, за материјал од кога ће изградити пумпе сналазили су су како је ко знао и умео, а из студентских „радионица“ изашле су заиста занимљиве направе. Некима је за тело пумпе била довољна и кутија од креме, други су се баш озбиљно потрудили да све изгледа професионално па су за израду ангажовали мајсторе.

Угљеша Бабић, Ђорђе Вељковић, Милан Илијевић и Предраг Тица били су за нијансу успешнији од својих колега из прве екипе. Њихова хидродинамичка пумпа јесте избацивала воду, али на доле. Додуше, проблем је био у томе што

ПРОФ. ДР МИЛУН БАБИЋ СТУДЕНТИМА ДАО КРЕАТИВАН ЗАДАТАК

колико жели да се бави овим послом, објашњава професор Бабић.

По ономе што је наша екипа видела на завршном јавном часу неки од њих, иако завршавају тек основне студије, већ сада могу да седну поред својих дипломираних колега, а када је упитају озбиљност и посвећеност задатку, способност тимског рада и јавни наступ чак и да држе предавања искусним професионалцима.

М.ОБРЕНОВИЋ

ПРЕМИЈЕРА У ТЕАТРУ: „ЛЕПОТИЦА ЛИНЕЈНА“

У забити ирске провинције

Ова трагикомедија је много више од одлично написаног текста, она голицаво уводи у комичну сигурност, да би изненада суочила гледаоца са чињеницом да та врста људи којој се смејемо уопште није смешна. Главне улоге тумаче Нада Јуришић, Марина Стојановић, Саша Пилиповић и Душан Станикић

Мало ком ван Театра је познато да је дуго најављивана и исто тако очекивана премијера представе „Лепотица Линејна“, по тексту Мартина Макдона, пре само месец дана, била под великим знаком питања. Наиме, млади редитељ Немања Ранковић, према речима в.д. управника Мирка Бабића, једноставно је напустио овај пројекат, а да се није јавио ником из управе! Затечени том ситуацијом глумци, ипак, нису желели да прекидају рад.

- То најбоље говори о жељи целог ансамбла да ради пуном паром, без обзира на све потешкоће, објаснио је Бабић.

Проблем је напослетку решио глумац Милић Јовановић, који, уз супервизију уметничког директора Небојше Брадића, редитељаки потписује ову црнохуморну представу, чије је премијерно извођење крагујевачка публика синоћ наградила громогласним аплаузом.

Мартин Макдона, ирски писац и редитељ, овом црном комедијом у-

шао је у номинацију за награду „Лоренс Оливије“. Главне ликове, времешну мајку и кћерку, тумаче првакиње позоришта Нада Јуришић и Марина Стојановић, а уз раме са њима су и Саша Пилиповић у улози Пата Дулија и Душан Станикић, који тумачи лик Реја Дулија. Ова трагикомедија је много више од одлично написаног текста, она голицаво уводи у комичну сигурност, да би изненада суочила гледаоца са чињеницом да та врста људи којој се смејемо уопште није смешна.

- Сам живот у једном дану донесе низ комичних, али и тужних тренутака. Улога Морин је веома комплексна, као и цела представа. Морин и њена мајка живе у симбиози, али и великом страху да не остану саме. Проблем настаје када моју „везу“ са мајком прекида један шармантан човек. Иако однос мајке и ћерке личи на мржњу, то није „та мржња“, већ их повезује чемер и јад у коме живе, објашњава Марина Перић Стојановић.

Укратко, необична мржња и ранне смицалице повезују Мег и Мо-

рин Фолан, мајку и кћерку, осуђене једна на другу у забити ирске провинције Голвеј, у засеку покрај Линејна. Уосталом, једно је сигурно: у Линејну и околини живе посве чудни људи, спремни да зарад забаве одрежу уши псу рођевог брата и наоколо се хвале тим „трофејом“, да годинама скривају лоптицу терајући инаг деци која су се њоме играла, да свакодневно, готово ритуално, мокре у кухињску судоперу, међусобно се опањкавају, с нескривеном пакошћу оговарају рођаке и пријатеље који су се иселили из Ирске у Енглеску или Сједињене Државе, претходно их свечано и са сузама у очима испраћајући на пут у неизвесност, да жуде за бегом из Линејна, а истовремено мрзе свет у који би да побегну.

- Реј Дули је клацкалица између хумора и драме - равнотежа тешкој причи. Глумачки смо бежали од реализма, постоји један Бекетовски однос међу ликовима, а Реј је тај који покушава да врати стварност у њихове животе, каже Душан Станикић.

Сви глумци сарадњу са Милићем Јовановићем оцењују као веома позитивну. Занимљиво је да је овај глумац Театра прочитао Макдонин текст још пре првих проба у позоришту, што је била олакшавајућа околност. Такође, режирајући у СКЦ-у сретало се и са Бекетом и Јонеском, а текст Макдона обилује таквим необичним ситуацијама.

- Волим ту врсту такозваног ирског хумора, а такође реч је средишња која веома подсећа на нашу. Они су кренули другачијем путем, у драму, док сам ја покушао да пронађем решења у црнохуморним ситуацијама. Велика је част и што су колеге имале поверења у мене, да заједнички изгуремо овај комад који је почео да „дише“, закључује Јовановић.

Након премијере, крагујевачка публика „Лепотицу Линејна“ моћи ће да погледа у петак, 9. марта, и суботу, 17. марта, а занимљиво је и да су већ стигла два позива за фестивале у Тузли и Бјалско Бјалом.

Ту није крај премијера у овој сезони, па овдашњу публику, већ у

„ЈОАКИМОВИ ДАНИ“

Зрењанин, Краљево, Крушевац, Ужице

Манифестација „Јоакимови дани“ почела је ове недеље извођењем представе „Збогом жохари“ у режији Слађане Килибарде позоришта из Зрењанина, а наставиће се у петак, 2. марта, када ће наступити Крушевачко позориште са представом „Иза решетака“, у режији Кокана Младеновића.

Већ у суботу, 3. марта, овдашња публика биће у прилици да погледа комад „Хиперболични параболоид“ Позоришта из Краљева, у адаптацији и режији Бориса Тодоровића Тандора. Премијера те драме била је крајем децембра прошле године у Крушевцу, јер је Краљевачко позориште после земљотреса у новембру 2010. и знатног оштећења зграде принуђено да игра представе ван матичне сцене и да гостује. У подели су Горица Динуловић, Лидија Цветић, Зоран Церовина, Биљана Костантиновић, Владан Славковић и млади крагујевачки глумац Петар Лукић.

Ова манифестација наставља се у понедељак, 5. марта представом „Инес де Кастро“ у режији Немање Ранковића. Цена улазница за представу је 400 динара, а комплет карата за све четири представе је 1.200 динара.

априлу, очекује комедија Ричарда Бина „Један човек, двојица газда“ у режији Небојше Брадића. Реч је о својерсној адаптацији Голдонијеве комедије „Слуга двају господара“, а ова комедија успешно је изведена на сцени Краљевског националног театра у Лондону. Тренутно се игра на „Вест енду“, после чега је планирана и премијера на Бродвеју. У плану је да се на репертоару нађе и позната драма „12 гневних људи“ Рециналда Роуза, а режија ће бити поверена Нилу Флекману, госту из Сједињених Америчких Држава. То је студија

личности у процесу судског система. Прича о томе да један човек (или мала група људи) могу да направе промену вредна је помена, поготову данас. Лако је бити разочаран „паљбом“ чињеница, понуђених докумената, подразумевајућих лажних сведоштва да ли се то догађа на суду или на изборима. Али, проналажење снаге да се све ово одгурне у страну и у оквиру људских могућности учини све оно што се може за бољитак појединца и заједнице, основна је идеја ове драме.

М. ЧЕР

КОНКУРС ЗА ДРАМСКИ ТЕКСТ

Крагујевац у памћењу и изван памћења

Књажевско-српски театар расписао је конкурс за драмски текст на српском језику, којим жели да укаже на значај који баштина има за идентитет народа и културе. Најбољи драмски текст на тему „Крагујевац у памћењу и изван памћења“ добиће награду која подразумева новчани износ од 300.000 динара и премијерно извођење у продукцији крагујевачког Театра у 2013. години.

Право учешћа имају само оригинални, необјављени и неизвођени драмски текстови на тему из материјалне и нематеријалне баштине Крагујевца. Штампане и непотписане текстове у три примерка, означене шифром, као и ЦД са копијом непотписаног текста у ПДФ формату треба доставити до 15. септембра 2012. године на адресу: Књажевско-српски театар, Даничићева 3, 34.000 Крагујевац.

Резултати конкурса биће објављени на сајту Књажевско-српског театра до 15. новембра ове године.

КОНЦЕРТ „ДИВЉИХ ЈАГОДА“

Стижу Моџори

Чести концерти музичара, али и наступи глумаца из разних делова бивше Југославије, у многима побуде носталгију. Све чешће су и ТВ емисије и документарци на ову тему. Међутим, кад се год набраја шта је то и ко је то обележио једно време, једну епоху и земљу, помало неоправдано запоставимо име Сеад Зеле Липовача, као и чињеницу да је албум „Мотори“ био један од најпродаванијих у тој бившој Југославији. Легенде југословенског хард рока и хеви метала „Дивље јагоде“ одржаће концерте 22. марта у Крагујевцу.

Последње издање овог бенда изашло је 2003. године под називом „Од неба до неба“, док је тренутно актуелни сингл „Не, нисам ја“ из прошле године.

Пре 34 године овај бенд настао је најпре под називом „Зенит“, да би убрзо променили име, а у бенду су били Зеле, Анте Јанковић и Нихад Јусуфхоџић.

Пробој на домаћој сцени су остварили веома брзо захваљујући препознатљивом хард рок звуку и песмама „Једина моја“, „Криво је море“ и „Дивље јагоде“. Први албум су објавили 1978. године, после кога праве трогодишњу паузу, што због одласка већине чланова у војску, што због великих персоналних промена које су уследиле. Поновни почетак рада је донео и хеви метал звук, што је Желе допунио и одговарајућом одећом и кореографијом на

концертима. Велики повратак означио је хит „Мотори“.

Средином осамдесетих покушали су и пробој у Великој Британији, који им је донео серију клубских наступа по Енглеској и албум који се појавио још и у Шведској, Холандији и Немачкој. Цео пројекат је пропао одласком певача Алена Исламовића у „Бијело дугме“. „Дивље јагоде“ дефинитивно престају са радом 1989. године.

Обновљена група је снимила још два албума средином деведесетих, али без већих успеха. Поновно окупљање, у прилично измењеном саставу, почело је крајем 2002. године, а од тада су издали само један албум и неколико синглова. Најпознатији певачи овог бенда били су Тифа и Ален.

Иначе, на концерт на „Шумадија сајму“ стижу након турнеје по Аустралији.

Улазнице за концерт „Дивљих јагода“ могу се набавити у мењачници „Монета“ и „Др Студију“. Према наводима организатора, број улазница за концерт је ограничен, цена улазнице је 1.000 динара.

ДВА КОНЦЕРТА МАСИМА

Додирни ме случајно

Масимо Савић одлучио је да обрадује крагујевачку публику још једним концертном, након, у кратком времену, распродатог првог концерта (који је заказан за 7. март) и даље великог интересовања публике. Термин другог концерта је четвртак, 15. марта, од 20.30 часова, у Књажевско-српском Театру.

Организатори концерта, Дом омладине и агенција „Лонг Плеј“, публици обећавају јединствени догађај у акустичном амбијенту најстаријег српског театра, пошто се до сада Масимова регионална турнеја одржавала у већим просторима. Улазнице за други Масимов концерт, по цени од 1.200 динара, могу се купити у Дому омладине (Бранка Радичевића 1.) у времену од 10 до 20 часова радним данима. Број улазница је ограничен, па је препорука за заинтересоване да их благовремено обезбеде, пошто је први концерт распродат за непуних десет дана.

Да подсетимо, Масимо Савић ће, после пуног београдског Сава центра у децембру и два распродата концерта за Дан заљубљених у забрљачкој „Творници“, регионални хит албум „Додирни ме случајно“ промовисати током марта и на турнеји у неколико градова Србије. На концертима мартовске турнеје, Масимо припрема спој старих хитова, попут „Сјаја у тами“ и „Зар више нема нас“ и песама са новог албума, са кога се издвојио најавни сингл „Из једног погледа“, који је за свега неколико месеци стигао до преко 1.200.000 Јутјуб поседа.

- Искрену емоцију и пуно директнији звук, оно је што желим поделити с мојом публиком и вјерујем да ће они то препознати, каже Масимо о новом албуму и о концертима.

„ГОСПОЋА МИНИСТАРКА” У СКЦ-У

Реалистична комедија карактера

Најизвођенију Нушићеву комедију извешће млади глумци Академског позоришта СКЦ-а, „потпомогнути” са неколико већ искусних, али и професионалних глумаца

„Бранислав Нушић је био плодан писац, познат по свом упечатљивом хумору. Писао је о људима и њиховој, често духовитој, природи”. Овом реченицом СКЦ најављује нову премијеру у Академском позоришту, а реч је о најизвођенијој комедији овог писца, „Госпођи министарки”. Млади глумци СКЦ-а, „потпомогнути” са неколико већ искусних, али и професионалних глумаца извешће ово Нушићево дело у петак, 2. марта, у 20 часова, у Свечаној сали ПМФ-а.

Нушићеву Живку тумачиће Нина Недельковић Стевановић, госпођу Нату Марија Ракочевић, Пера Каленић је Дејан Тошовић, а као гост у улози др Нинковића наступиће Стојан Ђорђевић. Режију ове ансамбл представе потписује Мирослав Петровић, који игра и ујак Васу.

Нушић је златна ризница наше књижевности и драмског стваралаштва. Нушићеви ликови нас окружују, од њих нам зависе животи, они су на власти, у породици, на сваком ћошку вреба по један Агатон, Јеротије, по једна Сарка и, наравно, Живка. Ти ликови не могу никада да ишчезну, могу само да доживе трансформацију, мању или већу. И што брже и модерније живимо, или се само заварavamo да је све ово животно, вероватно су те трансформације све веће и веће.

- Зашто не бисмо могли увек на репертоару да имамо Нушића? Министарка се не игра само у Крајевско-српском театру, она је на сталном репертоару Народног позоришта у Београду (са маестралном Радмилом Живковић у улози Живке), нишког Народног позоришта, али и у Бањалуци. Академско позориште СКЦ-а више од 20

ПЛАКАТ ПРЕДСТАВЕ „ГОСПОЋА МИНИСТАРКА”

година није на репертоару имало Нушића. Идеје и коцкице су се склопиле и ово је прави тренутак за једну овакву комедију, објашњава Мирослав Петровић како се ова комедија нашла на „даскама” СКЦ-а.

Према његовим речима, „Госпођа министарка” је типична реалистична комедија карактера. То мора бити почетна теза редитељске идеје.

- Не бих могао да замислим неку другу полазну основу овог сјајног текста. Наравно, након тога почињемо полако да додајемо друге елементе у драмску игру. Пожелело сам да се у овој представи позабавим симболима и на тај начин добијем сввременску црту једног класичног

текста. Наша „Министарка” није осавремењена, она је „освремењена”, звучи мало рогобатно, каже Петровић.

Симболи су овом младом глумцу и редитељу помогли да се поигра радњом, ликовима, односима, специфичним хумором. У његовој режији трпезаријски сто постаје скупштинска говорница, а у кући Поповића више се не кува пасуљ већ се само бистри политика.

- Желео сам да, кроз оригиналан предчин у коме осликавамо Живкин сан и предказање шта би њој све могло да се деси, покажемо цикличну структуру лудила власти. Наша представа „почиње од краја” и чувени завршни монолог Нушићеве главне јунакиње у мојој режији има вишеструку улогу, напомиње Петровић.

У аматерским позориштима увек је тешко окупити екипу за једну ансамбл представу, међутим, Петровић каже да представе не дели на аматерске и професионалне већ на добре и лоше, а тако је и подела сачињена. Бројну екипу глумаца чине млади Крагујевчани са којима је сарађивао неколико година кроз педагошки ангажман у Драмској радионици Прве крагујевачке гимназије, па је и сарадња била лака.

Битан елемент сваке „Министарке” чине костими и сценографија. Та идејна решења овој представи дао је млади крагујевачки уметник Срђан Стевановић, дипломирани графички дизајнер. У његовом тиму били су ученици Друге гимназије Давид Живковић, Анка Арсенић и Немања Игњатовић, којима ће рад на овој представи бити добра одскачна даска за даље позиве.

- Срђан и његови сарадници желели су, кроз сценографска и костимографска решења, да покажу две стране живота – „ову”, пре него цилиндар падне на Живкина плећа и „ону”, када она постане министарка. Цеп, као симбол материјализма, основа је сваког костима, закључује Петровић.

Прва реприза „Госпође министарке, је 10. марта, а карте су могу купити и „Арт-кафеу” СКЦ-а.

М.Ч.

НОВА ПОСТАВКА У МОДЕРНОЈ ГАЛЕРИЈИ

Огледања

У Модерној галерији Народног музеја, вечерас, 1. марта, биће отворена изложба слика крагујевачке уметнице Мије Луковац, под називом „Огледања”. Ово је седма самостална из-

ложба младе сликарке, а до сада је излагала два пута у Београду и два пута у Крагујевцу, у Галерији овдашњег Дома омладине и „Мостовима Балкана”. Мија Луковац рођена је 1985. године у Крагујевцу, а дипломирала је на Академији уметности у Новом Саду, одсек сликарство, у класи професора Јована Ракичића.

Члан је УЛУС-а од 2008. године. Запослена је на Педагошкоком факултету у Јагодини као сарадник у настави на предмету Методика наставе ликовне културе.

Иначе, заједно са крагујевачким уметницима Бојаном Оташевићем, Ненадом Ристовићем и Војиславом Илићем учествовала је на Међународној уметничкој колонији „Грензенос” („Без граница”), која је одржана у немачком Инголштату, граду пријатељу Крагујевца.

Изложба „Огледања” биће отворена до 1. априла, а може се погледати радним даном од 12 до 20 часова, као и суботом од 9 до 13 часова.

КРАГУЈЕВЧАНИ У АМЕРИЦИ

Изложба и донаторско вече

Крагујевачки сликар Горан Ракић и Миљивоје Штуловић недавно су своје радове представили а-мричкој јавности, на изложби у српској Амбасадри у Вашингтону поводом Дана државности.

Ова двојица уметника изложили су по пет својих радова, рађених комбинованом техником акрил и уље. Свих десет радова је величине 120 са 90 центиметара.

Како нам је објаснио Миљивоје Штуловић, радови ове двојице уметника стигли су у Сједињене Америчке Државе на иницијативу српског амбасадора Владимира Петровића.

- Њему су се приликом последње посете Крагујевцу веома допали наши радови, па је одлучио да нас позове да изложимо по пет слика. Нажалост, због обавеза Ракића на Академији, али и мојих обавеза везаних за Театар, нисмо могли да присуствујемо отварању, али су ути-

ци који су нам пренети веома позитивни, каже Штуловић. Према његовим речима, отварању изложбе присуствовао је дипломатски кор, а амбасадори из разних земаља сликали си се поред радова крагујевачких уметника.

Штуловић каже да ће током марта биће организовано и донаторско вече, а њихови радови наћи ће се и на аукцији. Један део средстава добијен од продаје слике биће намењен у хуманитарне сврхе.

ГОРАН РАКИЋ, „ПОЉУБАЦ”, АКРИЛИК КОМБИНОИВАНА ТЕХНИКА, 2011.

„АЛНАРИ” НАГРАЂУЈЕ

Љубав и кућни љубимци

Два најбржа читаоца „Крагујевачких”, биће и овог петка у прилици да својој библиотеци додају занимљив наслов издавачке куће „Алнари”. Потребно је да у петак, 2. марта, позовете 034 333 111, после 10 часова ујутру и добијете роман „Усамљена срца”, ауторке Луси Дилон. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Вулкан” у Рода центру.

Рејчел је наследила кућу на селу, заједно с прихватилиштем за псе. Она мисли да није прави љубитељ паса, али јој сасвим добро полази за руком да напуштеним псима пронађе нове власнике.

Брак Натали и Џонија, након низа неуспешних покушаја да добију бебу, запада у кризу. Хоће ли се нешто променити након што усвоје прождрљивог и својеглавог баста Бертија?

Зонин бивши супруг покљонио је њиховој деци штене лабрадора, а њој препустио бригу и о псу и о дечацима. Она је на измаку сна-

га, све док је пас не доведе до заносног лекара Била.

Док се животи нових власника паса преплићу, они, заједно са својим љубимцима, уче важне лекције о верности, другим приликама и безусловној љубави.

Поводом Дана жена, издавачка кућа „Алнари” у сарадњи са „Лецендом” организује акцију „За најлепше жене на свету”. Од 2. до 11. марта, у свим књижарама „Вулкан” широм Србије, куповином било које два од шест одабраних наслова добијате „Лецендов” женски каиш на поклон. Наслови у овој акцији су: „Усамљена срца” Луси Дилон, „Нова шанса за љубав” Карен Свон, „Пази шта желиш, можда ти се и оствари” Александре Потер, „Како бих без тебе” Гијома Мусоа, „Чуда су могућа” Барбаре Сатер, „Неизбрисиво сећање” Елен Гремијон.

Паралелно са овом акцијом, на Фејсбук страни „Леценда”, организује се наградна игра „Најлепши поклон на свету за најлепшу жену на свету”. Најоригиналнији одговор на питање „Ко је за вас најлепша жена на свету?”, „Леценд” и „Алнари” награђују поклон пакетима.

УКРАТКО

Два бенда у Кутији шибица

У петак, 2. марта, у „Кутији шибица” СКЦ-а наступиће бендови „Метак за зликовца” и „Шпајз”.

„Метак за зликовца” је четворочлани музички састав из Београда, а њихова музика се не може сврстати у јасно одређен правац, али оно што је чини интересантом је комбинација сирове гитарске свирке и сетних цези момената. „Шпајз” је инструментални састав из Крагујевца, а на самом почетку музика је била базирана на класичном цему са великим утицајем „Дисциплине кичме”. Касније бенд проналази потпуно нови, аутентичан звук, а да подсетимо, били су и прошлогодњи учесници ШДФ-а. Свирка почиње у 22 часа, а улаз је 200 динара.

Изложба фотографија

У Галерији Народне библиотеке отворена је изложба фотографија Планинарског друштва „Жежељ”, поводом 20 година рада овог друштва. Изложба обухвата период од самог оснивања, а представља најлепше и најзанимљивије моменте са планинарских похода. Аутори свих фотографија су чланови друштва.

Метал свирка у Дому омладине

У галерији Дома омладине, у суботу, 3. марта, наступиће крагујевачки бенд „Миксд експирмент”. Момци окупљени око овог „метал пројекта” свирају обраде „Моторхеда”, „Ајрон мејдена”, „Мегадета”. Концерт почиње у 22 часа, а улазнице се могу набавити у кафићу Дома омладине.

Репертоар за најмлађе

У Позоришту за децу, у суботу, 3. марта, у 12 часова, крагујевачки малишани могу погледати представу „Три кинеске приче”, коју је режирао кинески редитељ Х Ксао Ксинг. У представи играју Миломир Ракић, Петар Лукић, Дарија Нешић. У следећем редовном термину, у среду, 7. марта, од 18 часова на репертоару је представа „Пут по свету на тротинету”, у режији Миљана Јовановића, по тексту Тоде Николетића.

Нова књига Драгана Рајичића

Сатиричар Драган Рајичић објавио је нову књигу под насловом „Дупло голо”. У књизи су

Рајичићеве забрањене приче и сатирични коментари. Издавач је агенција „МАГ 1995”, а у књизи су и карикатуре Александре Димитријевића и Миће Милорадовића. Рецензент је Александар Чотрић, а аутору је ово петна књига сати-

ре.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА, ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за просторно планирање,
изградњу и заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ЗАТЕЧЕНОГ СТАЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је носилац пројекта „VIP Mobile“ д.о.о., поднео захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја затеченог стања на животну средину ПРОЈЕКТА – Радио – базне станице "КГ3101 КГ Крагујевац Аеродром 1", реализованог на катастарској парцели 6527 КО Крагујевац 4 (ул. Незнаног Јунака бр.6), Град Крагујевац.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта, може се извршити у просторијама овог органа - Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 01.03.2012. до 12.03.2012. године, у времену од 9-12 часова.

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу.

Овај орган ће у року од 10 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложени пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

Градско веће, на основу члана 7. тачка 2. и члана 28. Одлуке о одређивању и начину поверавања комуналних делатности ("Сл.лист града Крагујевца", бр. 20/05, 1/07-испр.2/07,5/08,35/08, и 8/10), и члана 38. тачка 31. Статута града Крагујевца ("Сл.лист града Крагујевца", број 18/08,10/09 и 10/11), на основу

Одлуке о спровођењу II круга поступка лицитације за постављање дечијих аутомобила и објеката за дечији забавни парк на јавној површини број: 353-117/12-V од 24. 02. 2012. године, расписује

ЈАВНИ ПОЗИВ

За спровођење II круга поступка лицитације за поверавање обављања комуналних послова постављања дечијих аутомобила и објеката за дечији забавни парк на јавној површини

Јавни позив се расписује за спровођење II круга поступка лицитације за поверавање повремених комуналних послова постављања дечијих аутомобила и објеката за дечији забавни парк на јавној површини на територији града Крагујевца, на следећим локацијама :

- Трг Фонтана - 1 локација 25м² (дечији аутомобили)
- Велики парк - 3 локације 150 м² (дечији аутомобили)
- Пешачка зона - 1 локација 50 м² (дечији аутомобили)
- Велики парк - 2 локације 400 м² (дечији забавни парк)

1. Наручилац: Град Крагујевац, 34000 Крагујевац, Трг Слободе 3.
2. Право учешћа у поступку лицитације имају правна и физичка лица која су регистрована за обављање предметне делатности.
3. Рок поверавања комуналног посла је 6 месеци. Почетак обављања комуналног посла почиње даном закључења уговора.
4. Заинтересовани понуђачи могу преузети конкурсну документацију у просторијама Градске управе за комуналне послове и надзор, Крагујевац, Трг Слободе 3, канцеларија број 420/IV, дана 02.03-08.03.2012. године, радним даном од 09.00 до 12.00 часова.
5. Рок за пријем конкурсне документације је 09.03.2012. год. до 11:45 часова у канцеларији број 420/IV, у згради Скупштине града. Лицитација ће се одржати дана 09.03.2012. год. у 12:00 у канцеларији број 420/IV.
6. Све додатне информације везане за Јавни конкурс могу се добити на телефон: 034/306-203 или непосредно у Одељењу за комуналне послове, канцеларија 420.

Заборањене приче и легенде

Пише Александар Бабић

Цркве покајнице

Још од Стефана Немање цркве се подижу по жељи ктитора и могу се сврстати у цркве покајнице или цркве захвалнице. Цркве покајнице су оне којима се показује осећај гриже савести и да се човек каје за учињено дело (недело), док су цркве захвалнице још један избор опште захвалности Богу или одређеном свецу за нешто што је допринело успеху и плодотворности човечијег живота. Често се величина и греха и кајања одређује према величини грађевине, али то у народном предању није тако. Наиме, човечја савест, тај божји глас у човеку, каже легенда, неће дати мира одређеној личности - грешнику док нешто не учини за своје покајање и заиста се искрено покаје.

Елем, у легенди о првој цркви покајници говори се о српском краљу Драгутину. Он је на души имао тежак грех, у народу се препричавало да је убио оца, и стога није налазио у себи мира и спокоја. Није могао да сметне с ума свој страшни грех. Данима је бесциљно јездио горама и тако се некако сабирао, али проклете ноћи биле су пуне ужаса. Чим легне и заспи, долазе му страшни снови који му нису давали мира. Стога је краљ Драгутин почео да јаше и у седлу остајао данима и ноћима, све се надајући да ће се тако некако обуздати да не полуди. И тако на коњу, уморан од исцрпљујућег јахања, задрема и усни сан: јаве му се божји угодници који му кажу:

- Почуј, краљу, ко дигне руку на родитеља свога страдаће доклен живи, а мртвом ће му земља кости изметати!

Препозна краљ Драгутин међу божјим угодницима Светог Арханђела, Светог Димитрија и као трећег - Светог Ђорђа. То су му они рекли.

„Ко дигне руку на родитеља свога...”, одјекивало је у глави до тада моћног краља, он се престрави и из све снаге заплаче.

- Он се искрено каје - рече Свети Димитрије. - Хајде да се сажалимо на њега.

Иста мисао била је присутна и код Светог Ђорђа, па смисли предлог који изложи краљу Драгутину:

- Велики си грешник, краљу, и то сам увиђаш, али Бог ће ти се смиловати узмогнеш ли саградити три цркве покајнице у три различита места где су ти се први пут појавиле мисли о таквом делу-неделу и да три пута на коленима опузиш од једне до друге и гласно се кајеш изговарајући речи: „Не чините људи оно што ја учиних!”

У том тренутку краљ Драгутин се прене и схвати да јаше на коњу, па не беше сигуран да ли су му божји угодници били у сну или на јави. И поче да промишља шта су му наложили и којим путем може да се спасе и покаје. Поче и да се присећа где је, када и шта смишљао и како ковао планове да постане краљ пре него што му оца Бог позове у своје царство. И није ништа заборавио. Јасно се сећао да је, заиста, на

три различита места три пута ковао свој план како да постане краљ пре божјијег реда. И зато одлучи да подигне три цркве покајнице. Иако су оне биле доста удаљене једна од друге, помисао да ће тај пут морати да пређе на коленима пузећи, није га плашила, већ га је смиривала. Желео је да што пре подигне покајнице и приступи свом искреном покајању.

Земља којом је владао краљ Драгутин простирала се од Мачве до Раса, а центар је био у Шумадији, око планине Рудник. Ту негде он је смислио свој паклени план за „убрзање” доласка на власт.

И, тако, краљ Драгутин пронађе неимаре, нареди народу да довлачи грађу и копа темеље. Почеше неимари да зидају, али, авај, оно што дању озидијау - то ноћу вихор са Рудника савири са земљом. А краљ је замислио велелепне цркве да им се сви диве, сматрао је да ће својим изгледом показати и величину његовог покајања. Видевши шта се дешава и да су неке нечисте силе умешале своје прсте у овај науум, неимари одрекну посао и оду, а краљ тек тада схвати да не зна ни куд ће, ни како ће. Од црква покајница ни помолка, а грижа савести чини своје и он почиње да осећа да просто луди. И када је изгубио сваку наду, чује да неки воденичар тражи да разговара са краљем. Стража му није дозвољавала, али краљ Драгутин нареди да га пропусти к њему. И пред њега изађе човек бео од паспаља, кога има толико у воденицама, и који долази прекидајући свој воденичарски посао да помогне краљу. Износи предлог: „Господару, ја ћу ти саградити све три цркве и то у врло кратком времену!”

То на тренутак разљути ионако неуравнотеженог краља, који одбруси: „Проћи ми се, човече, и иди мељу у својој воденици!”, али воденичар беше упоран говорећи: „Никакву награду не очекујем, само тражим да будеш задовољан оним што подигнем”.

Краљ још мало размисли и дозволи му да покуша. Воденичар батали старе темеље планираних велелепних грађевина и отпоче изградњу малешних црквица -

брвнара. Од јутра до заранка, уз помоћ мештана три села, заврши три црквице. Сутрадан, када краљ Драгутин виде цркве, а воденичар му објасни да је тако угодни свецима.

- Ласно, господару. Светитељи неће да ти испуљујеш велики грех великим задужбинама, но кајањем у малим покајницама. Велике се цркве дижу за велика дела, а за твоје непочинство повеће су и оволике црквице.”

Краљ Драгутин се прво поклон воденичару, клекну и поче пузећи да се креће према улазу у прву цркву брвнара покајницу, говорећи: „Не учините што ја учиних.”

На цркви брвнара била су уска и ниска врата кроз која се једино могло ући погнуто. Касније је то објашњавао да су оваква врата на црквама прављена да не би осииони Турци на коњима улазили у храмове божје, а уствари то је један од начина да се исказе скрушено покајање, ако се и не улази пузећи на коленима, онда се повије глава и тело свине земљи да се исказе истинска скрушеност и кајање.

СТЕФАН НЕМАЊА - СВЕТИ СИМЕОН

ПРЕДРАГ СТЕВОВИЋ, ВОЛОНТЕР У СУДУ

Ово је космополитски град

Дух Крагујевца се осећа на сваком кораку и пре га уочавају странци, јер смо ми на њега некако навикли. Нема путника који је дошао или само прошао кроз град, а да није био пријатно изненађен љубазношћу, присношћу, отвореношћу и гостопримством овог космополитског града

Потеру води Милан Пурић

На питање ко сам ја бољи би одговор дали моји пријатељи, јер би били објективнији. Ја могу да кажем шта бих волео да будем, а волео бих да будем добар син, добар брат, добар стриц, добар ујак, добар пријатељ, добар комшија, односно добар човек. Мислим да је у овим тешким временима најтеже бити човек.

Како је текло твоје детињство?

Имао сам срећно детињство. Рођен сам у Пећи, кроз коју протиче река Бистрица и која се налази у подножју Проклетија, тако да су ми могућности за разноврсност игара биле на дохват руке. То сам са својим другарима обилато користио, покушавајући да скијам на обронцима планине и пливајући у реци. С обзиром да сам одрастао у национално и верско мешовитој средини, научио сам да поштујем различитости, а појава иридентизма и сепаратизма од стране мојих комшија Албанаца пробудила је у мени националну свест и патриотизам, тако да сам прерано одрастао у том смислу, бавећи се темама које ми је живот наметнуо, а о којима децка тог узраста не би требао да размишља.

Шта је спорт за добро одрастање деце?

Мени је много значао и мислим да деци може донети много. Као тренер каратеа у раду са децом сам приметно да поред тога што се њихова моторичка интелигенција развија на правилан начин, јача се и њихов карактер. Деци спорт усађује праве моралне квалитете и даје им веће самопоуздање.

Већ деценијама карате постаје масовнији спорт од атлетике, пливања и гимнастике који се сматрају базним спортовима. Зашто је то тако?

Зато што је карате тако конципиран да га могу упражњавати сви, од рекреативца до мајстора борилчких вештина, без обзира на пол и узраст. Тело и ум се правилно развијају. У карате клубу „Застава“, где сам инструктор, развијамо и такмичарски дух јер дајемо могућност деци да своја стечена знања у каратеу примене и на карате турнирима. Карате је вештина која омогућава да се савладају технике самоодбране, а са тим иде и веће самопоуздање које даје нови и бољи квалитет самом вежбачу.

Шта је данас породица?

Породица је данас прилично угрожена и структурално и функционално. Има много разлога структуралне угрожености, јер не-

зрелији људи улазе у брак и самим тим брже излазе из њега. Званичне статистике говоре да се сваки трећи, четврти брак завршава разводом. С друге стране, бела куга увелико куца на наша врата јер нема заједничких фактора који стабилизују и који везују брачне партнере. Оно што је данас евидентно јесте неспремност на толеранцију, на трпљење, губи се стрпљење, сви некуд журе и нико никог неће да трпи јер живот у заједници подразумева компромис и дељење разумевања оног другог.

Мислим да су се људи отуђили и, притиснути својом муком, не желе да знају за туђе проблеме. Посебан проблем је што су људи услед евидентне апатије друштва постали себичнији и без жеље да помажу другима ... А породица би требало да буде фактор стабилности и ослонац људима у животу као и у решавању њихових проблема.

Са друге стране, имамо функционалну угроженост породице форсирањем индивидуализма и ривализирања. Дакле, ми би требало да вратимо достојанство улогама унутар породице. Ја сам одрастао у таквој породици и знали смо као деца шта смемо да урадимо, а шта нисмо смели ни да помислимо да урадимо.

Системи вредности су потпуно поремећени и волео бих да породица буде прави стуб морала и поштовања, волео бих да се породица врати правим вредностима.

Како данас млади бирају професију?

Код нас млади бирају професију под великим утицајем родитеља. Они уместо деце одлучују шта је адекватна професија за њихову децу, тако да имамо ситуацију да се деца баве оним чиме су њихови родитељи желели да се баве, а не послом који је израз њихове склоности и интересовања.

Постоји ли дух Крагујевца?

Дух Крагујевца се осећа на сваком кораку. Најочљивији је странцима који су први пут у граду, јер смо се ми некако на њега навикли. Нема странца ни путника намерника који је дошао или кроз град само прошао, а да није био пријатно изненађен љубазношћу, присношћу, отвореношћу и гостопримљивошћу грађана овог космополитског града.

Има ли у Крагујевачком суду духова познатих судија, адвоката, чиновника из прохујалих времена?

С обзиром да је суд у Крагујевцу најстарији у Србији, основан још у лето 1820. године, да су судије живе у њему и да су се заједнички хранили, да су судији по здравом разуму, јер писаних закона није било, сама помисао да се налази у згради у којој се све то дешавало буди у вама неки чудан, али пријатан осећај. Сама помисао да се налазите у просторији у којој је Војвода Радомир Путник доносио најважније одлуке за опстанак српског народа и државе буди у мени осећај поштовања и поноса. Зграда у којој се налазе судови је споменик културе, односно непокретно културно добро од изузетног значаја, чији је утицај на генетски код Крагујевчана немерљив и неповратан.

Шта су по теби најважније Крагујевачке теме данас?

Незапосленост је тема која се Крагујевчанима намеће као најважнија и неизбежна. Као полазиште и као одредиште свих питања везаних за Крагујевац. Када се буде ова тема закључила или барем ограничила на прихватљив ниво, доћи ће до изражаја ведрине теме.

Како се данас забавља Крагујевачка популација твојих година?

Крагујевачка омладина се захваљујући свом духу забавља на начин који се не разликује много од забављања младих у окружењу и Европи. Изласци у град на концерте и спортска дешавања, дружење са пријатељима, одласци на планине на излете и у лов, шетње и купање на језеру и риболов су део начина да живот буде лепши и интересантнији. С обзиром да годинама не ради биоскоп у граду и да је број културних дешавања сведен на минимум, а у неким областима и испод сваког минимума, простора за побољшање има у времену које нам долази.

Шта препоручујеш госту који је први пут у Крагујевцу да обиђе и види?

Прошле године долазио ми је пријатељ из Грчке. Остао је без даха када је видео прво позориште у Србији, прву гимназију у Србији, први суд, Амицин конач ... Посебно снажан утисак на њега је оставила Крагујевачка крвава бајка, односно посета Шумарицама

Колико технологије 21. века утичу на свакодневни живот града и његових становника?

Ми живимо у времену када информатичка револуција и развој технолошких достигнућа прети да пороби људску душу. И, заиста, човек је све више зависан од све већег броја фактора, уместо да буде слободан. Треба се, дакле, окренути лепом, складном, организованом. Још је Достојевски говорио да нас само лепота може спасти. Нико не каже да је технологија лоша, јер и ја сам веома окренут технолошким достигнућима, али треба наћи праву меру за све у животу, па и за тех-

нологију која нас је потпуно окружила.

Могу ли нове технологије да се ускладе са здравим животом и физичким кретањем које се препоручује?

Наравно да могу, али је потребна права мера. Мени спорт даје прави одушак. Тренинге имам често, али другима бих препоручио да није потребно активно бављење спортом да би постигли сличан ефекат.

Шта мислиш о Крагујевачком спорту данас?

Крагујевачки спорт је направио огроман искорак у односу на претходни период, иако још увек није на месту које му с обзиром на таленат и залагање припада. Уз адекватну финансијску подршку и улагање, пре свега у базичне спортове, у наредном периоду очекујем напредак и искорак у смислу резултата на регионалном и европском нивоу.

Какви су природни услови у нашем окружењу за здрав живот?

Број зелених површина у граду се рапидно смањује, а тиме и наш контакт са природом. Повремено нас природа опомене поплавама, земљотресима и хладним зимама да престанемо да је уништавамо и да настојимо да живимо у складу са њом.

Шта мислиш о Крагујевачкој културној сфери данас?

Број Крагујевачких уметника и културних стваралаца је значајан, али је, нажалост, већина њих успех постигла ван овога града, захваљујући сопственом труду, таленту и залагању. Неопходна је боља институционална организација и подршка на локалном нивоу како би се постигли бољи резултати од иначе већ импресивних.

Шта мислиш о лепим Крагујевчанкама?

Оне су наш природни ресурс, наша туристичка атракција. Постоје и у другим градовима лепе, атрактивне и неговане жене и девојке, али не у толиком броју као у Крагујевцу. По лепоти Крагујевчанке су без конкуренције и премца, укључујући и много хваљене Београђанке и Новосађанке.

Шта би волео да Крагујевац има, а нема?

Волео бих да бежични бесплатни интернет буде доступан у целом граду, да филмове гледамо у биоскопу са квалитетном опремом и удобним седиштима (нажалост тренутно немамо ниједан). Можда је граду потребан и аеродром, макар и спортски, што би мени више одговарало јер се рекреативно бавим падобранством.

Како замишљаш да ће град изгледати за 50 година?

Замишљам га као град који ће задржати свој препознатљиви дух и задржати културни идентитет, истовремено развијен у модеран мегалополис.

Шта си добио од Крагујевачког духа, а шта си му дао и још ћеш давати?

Основна карактеристика Крагујевачког духа је храброст и непокорност која се изражавала у устаницима, ратовима, а и током петоктобарске револуције. Тај бунтовнички дух и све што иде уз њега покушавао сам и покушавам да усвојим, а и да га пренесем другима.

megabelt OR

Kneza Mihaila 106, Kragujevac

8h до 19h

ГЛАВНО УПРАВИШТЕ

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...)

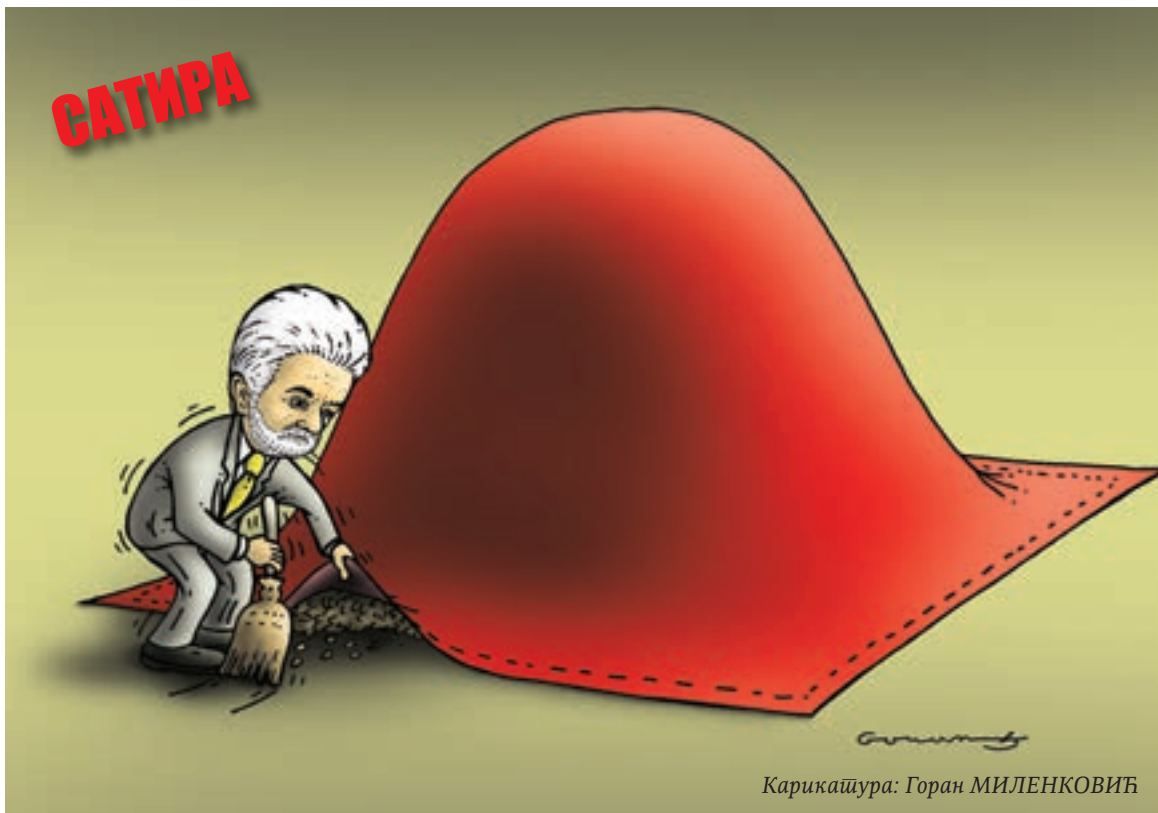
klasično klinasto remenje, nazubljeno, pola-v PJP remenje, transportno remenje, sintetičko remenje, zupčasto remenje, varijatorsko remenje, šestougaono remenje, okruglo remenje, extremaltus...

SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Meber, Continental, Barum...)

Ulja, auto delovi i autokozmetika...

Telefon 325-236

Карикашура: Горан МИЛЕНКОВИЋ

Ургентно

Зима је те године била необично хладна. У нашем граду пало је скоро метар снега.

Снег је био леп само посматран кроз прозоре, јер већ на вратима су почињали проблеми. На улицама је био лед као на хокејашком терену, па су се многи оклизнули и пали.

Уз све невоље, са високих зграда почеле су да падају огромне леденице. С наше зграде која има стрм кров откинуо се ледени пројектил и погодио жену која се од удара онесветила.

Сваког часа претила је опасност да неко настрада, јер је леда на крову наше зграде било довољно да потопи Титаник.

Нико, међутим, није могао да се попне на врх зграде и уклони ледене сталактите који су нам висили над главама. То је било превише ризично. Чули смо да су за уклањање леденица задужени ватрогасци, који се пењу специјалним корпама са возила и секу леденице. Зато је моја супруга позвала број 93 и објаснила у чему је проблем.

- То је специфичан проблем - рекли су јој у служби за пријем позива. - Ми долазимо на теле-

Надмудрили смо јаке полицијске снаге. Разбежали смо се пре почетка демонстрација!

Милан Р. СИМИЋ

фонски позив само у случају пожара, а код вас, нажалост, ништа не гори. Немате среће, тако да морате да се обратите писменим путем у име Скупштине станара.

Пошто је била субота, жена је послала писмо у понедељак. Нико није долазио да уклони леденице, а ни одговора није било до петка, па је супруга поново позвала телефоном.

- Добили смо ваш захтев и проследили смо га Градском ватрогасном центру, зовите њих! - гласио је одговор.

Жена је позвала Градски центар, а од њих је добила обавештење да је захтев наше зграде достављен новоформираном Градском штабу за ванредне ситуације који одређује приоритете.

Када сам сада ја позвао Градски штаб, они су ме љубазно упутили на Републички штаб.

- Уведено је ванредно стање, и сви такви захтеви се разматрају на нивоу државе, јер они имају најбољи увид где је потребно најбрже реаговати - објашњено ми је.

Кад сам се обратио том Републичком штабу да нам пошаљу људе који би уклонили лед, казали су да морамо да им пишемо поново, јер они обрађују само захтеве који су им директно упућени.

Онда је дошао државни празник, па пошта није радила два дана, а на то се надовео викенд.

Захтев је отишао у понедељак. Чекали смо три дана, па смо поново ургирали. У Републичком штабу су нам одговорили да је наш захтев прослеђен Комисији за отклањање последица зимског невремена.

Комисија, међутим, није могла да почне с радом, јер се чекало да Влада донесе Уредбу о њеном оснивању, а Влада није могла да се састане због невремена. - Биће то ових дана - добили смо одговор из Владе.

Када се Влада састала, закључено је да то питање не може да се реши Уредбом, већ мора да се измени Закон о ванредним ситуацијама, а на то мора да се чека седница Скупштине. А Скупштина се не састане, јер Влада више нема већину...

Није нам ништа преостало, него да чекамо.

Одговор на наш захтев добили смо 5. јула. Писало је да ће, по ургентној одлуци Комисије за отклањање последица зимског невремена, ватрогасци доћи већ 11. августа да уклоне лед с крова наше зграде.

Александар ЧОТРИЋ

Србија задовољава највише еколошке стандарде. Одлично се разграђује!

Слободан СИМИЋ

Библиотека

Мало сам закачила данас, на телевизији, пренос прославе из Народне библиотеке Србије. Колико сам видела, међу гостима је најмање било библиотекара. Још мање читалаца. Највише политичара и политички подобних писаца. Живо ме занима да ли икога од њих гризе савест што једна таква институција годинама није радила. Народни музеј је затворен и даље.

Крагујевачка градска, или Народна библиотека, знамо у каквом је стању. Библиотекари су се смрзавали, колико ономад. Не само због зиме, већ и због дотрајалости топлотних инсталација. Нисам чула да се ико од градских челника огласио тим поводом. Још увек вребам, из прикрајка, али нисам успела да видим да градоначелник улази у нашу Народну библиотеку. Ваљда зато што је она за народ, како јој име каже, а не за политичаре. Немају они времена за читање. А и шта ће им, паметнији, него што јесу, не могу да буду.

Последњи пут сам двојицу од овдашњих политичара у библиотеци видела на једној књижевној вечери. Нисам стигла да их питам колико им је било удобно у импровизованој свечаној сали која је, иначе, одељење за кориснике. И, да ли их је, мало, хватала паника што су окружени злочинцима. Нисам мислила на библиотекаре. Злочинци из библиотеке су укоричени. Они тада постају и најопаснији, нарочито ако су у тврдом повезу, где им се резимира величина и открива значај. За разлику од њих, изложеност дела оних који су за живота откривени није никоме битна, а идеолошки су потпуно јасни. Они су распоређени по партијама и не посећују библиотеке.

Мада, ни библиотекари нису баш "чисти". Опште је познато да светом не владају масони, нарко босови и остали набеђени моћници, него библиотекари. Ето, чујем да је управо једна група обучених библиотекара задужена за праћење фејсваца и твитера. Ја бих баш волела ту специјализацију у оквиру своје струке. Их, вазда бих се забављала.

Али, библиотекари имају најлошији маркетинг, зато нас нико не схвата озбиљно. Ето, и шеф установе у којој ја радим, на пример, нема појма да смо колегиница и ја најважније особе у фирми, што нам на сваком семинару кажу. И ја им верујем. Јесте да стално кукамо да смо Пепељуге и да свашта радимо, да нас нико не ферма ни два посто, али ми од туђег знања узимамо оно најбоље и прилично смо заштићене од свакојакх сплектарења и лактарења "подобних".

С друге стране, нико нас никада није питао како ми замишљамо рад у библиотеци. Док ја радим за кршом од рачунара, штампана издања у целом свету потискују електронски извори информација. Постојеће библиотеке се масовно ослобађају "непотребних" издања и тиме добијају простор за удобне фотеље, компјутерске базе и кафиће, као што је на Принстону, рецимо. И тамо се старији корисници буне, тврдећи да су библиотеке места где треба бити тих и где се чита на миру. Ипак, оне морају да окрену наглавачке своју функцију ако желе да остану на мапи било ког савременог универзитета. И наши студенти су Нет генерација: воле кафу и сендвиче уз књигу доступну на лап-топу или "ридеру", воле приступ великим научним базама, воле да их претражују у групи.

Лично, волим папир и окретање страна, и онај специфичан мирис који имају нове књиге кад их први пут отвориш. Тешко да ће ми интернет икада заменити књигу, па сам се, у том смислу, помирила да ћу, због гриња и прашине, умрети са алергијском астмом. Али сам, упркос томе, фасцинирана савременим факултетским библиотекама по свету. Мора да је дивно бити студент, и запослен у њима, тамо негде.

Волим и што сам библиотекар у Србији. Само ме још овде, када кажем шта ми је занимање, мушкарци не питају за библиотечки фонд, већ: "Имаш ли мердевине?" Истина, данашње библиотекарке праве су манекенке, далеко од оних намђорастих прототипова са наочарима и пунђама.

Ипак, бојим се да ће град у коме се родила идеја о првим савременим библиотекама и читаоницама будуће модерне Србије остати упамћен само по једној библиотеци. Оној, код Миљутина!

ЛЕПА ЈЕЛА

Горан Миленковић

ОДВАЛЕ

МИА БОРИСАВЉЕВИЋ, певачица, о утисцима са одмора на Сејшелима:
 - На сваких неколико метара можете се сresti с егзотичним животињама, па није необично да вам пут препрече циновске корњаче, гуштери или ракови, а где год се окренете можете видети јата папагаја свих могућих боја.

РУЖИЦА СОКИЋ, глумица:
 - Популарност ми добро дође код лекара и када одем на Каленић. Бакама на пијаци дођем као ратна другарица.

МИЛУТИН МРКОЊИЋ, министар за инфраструктуру, о томе како одржава физичку кондицију:
 - Повремено водим љубав, а мој спорт је кошарка. Дакле, убацивање је у сваком случају.

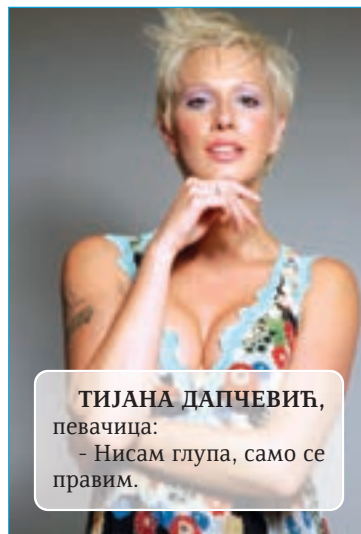

ЛЕПА БРЕНА, певачица:
 - Веома сам узоран грађанин када је реч о поштовању закона. Да су сви попут мене, у целом свету владао би ред.

ЕМИР КУСТУРИЦА:
 - Да сам Енглеz, веома бих био против Владимира Путина. Да сам Американца, чак бих се и борио с њим, али да сам Рус - гласао бих за њега.

МОАМЕР ЗУКОРЛИЋ, муфтија:
 - Северна Црна Гора уствари је јужни Санџак.

ТИЈАНА ДАПЧЕВИЋ, певачица:
 - Нисам глупа, само се правим.

МОМИР БУЛАТОВИЋ, премијер СР Југославије у време НАТО бомбардовања:
 - То је једна од мојих најуспешнијих политичких улога. Могу да се похвалим да сам био председник владе која је прогласила ратно стање, а и сама ратовала.

ЗУМ
 Милош Игњатовић

Кад је двоје – могу узајамно да се чувају

Кад је сам – бандера је сигурнија

Сине, да ниси поранио с мајицом

Ко је Николу Николића начинио плавооким

Можда ће на овој бандери да роди грожђе

На основу чл. 23 Статута Установе Спомен-парк „Крагујевачки октобар“ а у вези чл. 12 став 1 алинеја 3 директор Спомен-парка је донео Одлуку о спровођењу лицитације траве род 2012. године са површина у Меморијалном простору, па овим путем Установа

ОГЛАШАВА

ЈАВНУ ПРОДАЈУ ТРАВЕ

1. Дана **04.03.2012.** одржаће се **јавна лицитација** траве род 2012. године на површинама којим газдује Спомен-парк.
2. Личитација ће бити одржана у згради Музеја „21. октобар“ са почетком у 9 сати.
3. **Право учешћа на лицитацији имају правна и физичка лица.**
4. Почетна цена свих ливада биће доступна заинтересованима на дан лицитације.
5. Разгледање површина које се лицитирају могуће је обавити 02. и 03.03.2012. године са надлежним радником Музеја.
6. **За непродате ливаде лицитација ће се поновити у року од недељу дана (11.03.2012. године), у исто време и на истом месту.**

РЕПУБЛИКА СРБИЈА, ГРАД КРАГУЈЕВАЦ, Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОСТУПКУ ОДЛУЧИВАЊА О ПОТРЕБИ АЖУРИРЊА ПОСТОЈЕЋЕ СТУДИЈЕ О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине обавештава јавност да је на захтев носиоца пројекта „**FIAT АУТОМОБИЛИ СРБИЈА**“ д.о.о. из Крагујевца, донето Решење о потреби ажурирња постојеће Студије о процени утицаја на животну средину Пројекта - Постројење за пречишћавање отпадних вода Катак II у предузећу **FIAT АУТОМОБИЛИ СРБИЈА**, на катастарској парцели 1/1 КО Крагујевац 2, на територији Града Крагујевца, на коју је дата сагласност на Студију о процени утицаја на животну средину решењем XVIII 501-162/11 од 04.07.2011. године.

Увид у донето решење може се извршити у просторијама органа - Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине - Служба за заштиту животне средине, канцеларија број 326., Трг слободе бр. 3.

Против овог решења, заинтересована јавност може изјавити жалбу другостепеном органу, у року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења, а закључно са 15. 03. 2012. године, преко овог органа.

Нашем драгом и поштованом

Гвоздену Јанковићу

1923 – 2009.

Даваћемо трогодишњи помен дана 3. марта 2012. године у 13 сати, на гробљу у Ђуриселу.

Породица Јанковић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОСТУПКУ ОДЛУЧИВАЊА О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је на захтев носиоца пројекта „**Gomma line**“ д.о.о. Крагујевац, спроведен поступак одлучивања о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину Пројекта - производно-пословни објекат за производњу гумених профила, гумено-техничких производа и кочионих црева за моторна возила, чија се реализација планира на катастарским парцелама 4961/17 КО Крагујевац 4 (ул. Каницова бб), на територији града Крагујевца, Град Крагујевац.

У спроведеном поступку донето је Решење да за предметни објекат није потребна израда студије о процени утицаја на животну средину, будући да се за планиране карактеристике пројекта, уз примену важећих техничких норматива и стандарда прописаних за изградњу, коришћење и одржавање ове врста објеката, као и одговарајућих мера заштите које су утврђене наведеним решењем, односно услова које су утврдили други овлашћени органи и организације, не очекују значајни негативни утицаји на чиниоце животне средине у току извођења и коришћења пројекта.

Представници заинтересоване јавности могу изјавити жалбу на донето решење у року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења. Жалба се изјављује Министарству животне средине, рударства и просторног планирања Републике Србије, а подноси се преко првостепеног органа.

Обавештење се објављује на основу чл. 10. став 7. и чл. 29. Закона о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник Републике Србије", бр.135/04, 36/2009).

ОГЛАС

Ако сте млади, амбициозни, креативни и спремни за тимски рад прикључите се тиму који добија.

„**INTERAUTO-TRADE**“ д.о.о. Прељина, заступник возила **OPEL** и **CHEVROLET** оглашава слободна радна места у свом ново отвореном пословно сервисном центру у Крагујевцу:

1. **МЕНАџЕР ПОСТ ПРОДАЈЕ (Шеф сервиса)** – 1 извршилац
Услови:
- Виша стручна спрема (VI) или висока стручна спрема (VII) (Машинског/Електро смера)
- Обавезно познавање енглеског језика
- Обавезно познавање рада на рачунару
- Положен возачки испит Б категорије
2. **АУТОМЕХАНИЧАР** – 1 извршилац
Услови:
- III или IV степен аутомеханичар
- Положен возачки испит Б категорије
- Минимум 3 (три) године радног искуства
3. **АУТОЕЛЕКТРИЧАР/ЕЛЕКТРОНИЧАР** – 1 извршилац
Услови:
- III или IV степен аутоелектричар/електроничар
- Положен возачки испит Б категорије
- Минимум 3 (три) године радног искуства

Телефони за све информације
од 8 до 17 часова:
032 / 380-000, 382-182

Оглас остаје отворен осам дана од дана објављивања.

Пријаве слати на адресу:
» **ИНТЕРАУТО – ТРАДЕ** » д.о.о.,
32 212 Прељина, Чачак или
на е-маил адресу: office@interauto-trade.rs

У мислима и сећању увек са нама

Миленко Арсенијевић

Преминуо 22. фебруара 2012. година у 76-ој години живота.

Породица

СЕЋАЊЕ

У среду, седмог марта 2012. године, навршава се осам година од смрти

Петра М. Ровчанина

7. 3. 2004 – 7. 3. 2012.

Бескрајна љубав, туга и поштовање остају у нама свих ових година.

Супруга Ана, ћерка Злата, унук Никола, унук Ана, Невена и Милица, зетови Дарко и Гага

Мали огласи

Услуге

МАТЕМАТИКА, механика, физика – сви узрасти. Часови у току школске гоине и припремна настава за упис у Математичку гимназију (СМ) и полагањ малих матуре. Студенти (март, април – 2012.). Пријемни (више и високе школе и факултети). Матурски. Такмичења. Тел. 034-360-002, 063-77-11-002, Арсић.

Разно

ОДРИЧЕМ се своје ћерке Мирјане Обрадовић и сина Владана Обрадовића из Драче. Дугове начињене на моје име не признајем. Тражим да се иселе из куће и овим путем их обавештавам их бришем из наследства. Ратко Обрадовић из Драче.

др Драгица Вујадиновић

рођена Лугарић
стоматолог - спец. соц. медицине
1941 – 2012.

Цветићу мој и лептирићу, не брине, ја сам већ тамо,
чекам те...
И опет ћемо боловати љубав...

Твој Мирослав

др Драгица Вујадиновић

рођена Лугарић
стоматолог - спец. мед. рада
1941 – 2012.

Испустила своју добру и племениту душу дана 25. фебруара 2012. године у својој 72-ој години живота. Сахрана драге нам покојнице обављена је у понедељак, 27. фебруара 2012. године, на Старом гробљу у Краљеву.

Ожалошћени: супруг Мирослав, кћи Катарина, син Вујадин, унука Магдалена, зет Александар, сестре, браћа и остала родбина и пријатељи

др Драгица Вујадиновић

рођена Лугарић
стоматолог - спец. соц. медицине
1941 – 2012.

Тихо ноћи, злато наше.

Твоји Катарина и Вујадин

Последњи поздрав за нашу

Стану

Борис, Каћа и Хана

СЕЃАЊЕ

Олга Ковачевић

1998 - 2012.

По добру те памтимо, са поносом помињемо.

Твоји најмилији

ИЗЈАВА ЗАХВАЛНОСТИ

Свима у Клиничком центру који су учествовали у лечењу моје премиле супруге

др Драгице Вујадиновић

рођена Лугарић
стоматолог - спец. соц. медицине
1941 – 2012.

Неизмерно сам захвалан.

др Вујадиновић Мирослав,
неурохирург

Последњи поздрав нашој драгој

Стани Љубисављевић

1926 – 2012.

Преминула 26. фебруара, а сахрањена 27. фебруара 2012. године на Палилулском гробљу.

Ћерке Кинка, Драгана и Зорица, унуци Борис, Сандра, Марија, Ана и Тамара, прауници Сашка, Душан, Леа, Маша и Хана

Деветог марта 2012. године навршава се година од смрти наше мајке, свекрве и баке

Дефиле Тракић

Заувек ће остати у нашем сећању.

Синови Младен и Стеван са породицама

Милица Божовић

22. 3. 1930 – 24. 2. 2012.

Последњи поздрав Милице

од супруга Љубомира, синова Марјана и Владимира, ћерке Анке, зета, снаха, унука и прауника

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ
од 1. до 7. марта

Четвртак 1. март	Петак 2. март	Субота 3. март	Недеља 4. март	Понедељак 5. март	Уторак 6. март	Среда 7. март
СТАЊЕ СТВАРИ						ХРОНИКА 1
20.00 Стање ствари	09.05 Седница Скупштине града	23.00 Фрида	12.05 Шумадијски праг	17.00 Мозаик	20.30 Сутрађани	19.00 Хроника 1
07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 Кулоњца р. 10.30 Путујуће приче р. 11.00 Часни луди р. □ 11.45 Моја шанса р. 12.00 Вести 12.05 Кулоњца р. 12.35 Кућница у цвећу р. 13.00 Музички програм	07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Седница Скупштине града 12.00 Вести 12.05 Кулоњца р. 12.35 АБС шоу р. 13.00 Музички програм	08.45 Најава програма 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Торзан р. 10.00 Документарни програм: Грађански рат 11.00 Нокаут р. 11.30 Улови трофеј р. 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг у гостима: Мокрина Борба гусана р. 13.00 Дрстије 13.30 Fashion files 14.00 Shopping avantura 15.00 Цртани филм: Зов дивљине 16.00 Вести 16.05 Зов дивљине р. □ 17.00 Моја Шумадија 18.00 Fashion files р. 18.30 Мобил Е 18.40 Сајамска хроника	09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Just for laughs р. 10.00 Биографије познатих 11.00 Кућница у цвећу 11.30 Лек из природе 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг: Агро дневник 13.00 Шумадијске снајке 13.30 Документарни програм	07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 Кулоњца р. 10.30 Кућница у цвећу р. 11.00 Часни луди р. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кулоњца 12.35 Стаклено звоно р. 13.00 Музички програм	07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 Кулоњца р. 10.30 Све о животињама р. □ 11.00 Часни луди р. □ 12.00 Вести 12.05 Кулоњца 12.35 Агро дневник р. 13.00 Музички програм	07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 Кулоњца р. 11.00 Часни луди р. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кулоњца 12.35 Куттура р. 13.00 Музички програм
14.00 Комунални сервис р. 15.00 Цртани филм 15.30 Раскрића р. 16.00 Вести 16.05 Зов дивљине р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Приче из књижевности 18.30 Мобил Е 18.40 Сајамска хроника	14.00 Стање ствари р. 15.00 Цртани филм 15.30 Атлас р. 16.00 Вести 16.05 Зов дивљине р. □ 17.00 Моја Шумадија 18.00 Fashion files р. 18.30 Мобил Е 18.40 Сајамска хроника	13.00 Дрстије 13.30 Fashion files 14.00 Shopping avantura 15.00 Цртани филм: Зов дивљине 16.00 Вести 16.05 Колочићи судбине □ 18.00 Интерјеу р. 18.30 Акција р.	14.00 С.А.С.-Економица (мали фудбал, снимак) 16.00 Вести 16.05 Крајска ратова □ 18.00 Нокаут 18.30 Улови трофеј	14.00 Шопинг авантура р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 G.E.T. Report 16.00 Вести 16.05 Зов дивљине р. □ 16.35 Акција р. 17.00 Мозаик 18.00 Све о животињама 18.30 Мобил Е	14.00 Раднички - Војводина (снимак фудб. утакмице) 15.30 G.E.T. Report р. 16.00 Вести 16.05 Зов дивљине р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Ноге на путу	14.00 Патрола 92 р. 14.30 Сутрађани 15.00 Цртани филм р. 15.30 Документарни програм р. 16.00 Вести 16.05 Анализа р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Путујуће приче 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана
18.30 Мобил Е 18.40 Сајамска хроника	19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Интерјеу 20.30 Акција 21.00 Зов дивљине □ 21.30 Акција 22.00 Хроника 2 22.30 Часни луди □ 23.30 Црвенка - Раднички (рукомет, снимак утакм.) 00.00 Вести у полувремену 01.00 Хит дана	19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Лек из природе 20.30 Илузиониста 21.00 Концерт 21.45 Сајамска хроника 22.00 Хроника 2 22.30 АБС шоу 23.00 Фрида □ 00.00 Вести 00.40 Хит дана	19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стаклено звоно 20.30 Just for laughs 21.00 Концерт РТК 21.45 Сајамска хроника 22.00 Хроника 2 22.30 Куттура 23.00 Опсејднут □ 00.00 Вести 01.00 Хит дана	19.00 Хроника 1 19.30 Спортски преглед 20.00 Раднички - Војводина (снимак фудб. утакмице) 21.00 Хроника 2 22.00 Спортски преглед 22.45 Часни луди □ 23.30 Раднички - Војводина (рукомет, снимак утакм.) Вести у полувремену Хит дана	19.30 Хроника 1 Цртани филм 20.00 Патрола 92 20.30 Сутрађани 21.00 Анализа □ 22.00 Хроника 2 22.30 Часни луди □ 23.30 Коперникус - Економица (мали фудбал, снимак утакмице) Вести у полувремену Хит дана	19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Комунални сервис 21.00 Анализа □ 22.00 Хроника 2 22.30 Часни луди □ 23.30 Раскрића 00.00 Вести 00.05 Хит дана
наставка програма ТВ Крагујевац	наставка програма ТВ Крагујевац	наставка програма ТВ Крагујевац	наставка програма ТВ Крагујевац	наставка програма ТВ Крагујевац	наставка програма ТВ Крагујевац	наставка програма ТВ Крагујевац

■ филм □ серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Izvod iz programa
regionalne Televizije **Kanal 9**

OBJEKTIV 2 U 19.00

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

ТАЧНО U 09:00

Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanja iz grada i regiona. Svakog radnog dana, TAČNO U 09:00!

PULS

Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.05, a repriza subotom u 14.00

ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA

Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona, premijera ponedeljkom 20.05h, repriza 12.30h

ARS ANTIKA

Antikviteti i umetničko stvaralaštvo u novom terminu nedeljom u 17.30

CASINO CLUB

Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.05, repriza petkom u 12.30

SPAJALICA

Kratka forma, spaja javne ličnosti kroz različite teme radnim danima u 07.10, 08.10, 11.10, 12.10, 18.15, 20.00 i 23.00

FLASH

Kulturni show biz magazine u "novom ruhu" i novim terminima 10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00

K9 NEDELJOM

Provedite nedeljno popodne uz bogat zabavni sadržaj – muzika, film, moda, sport, kultura, uz zanimljive goste iz regiona. nedeljom od 16.00 h

SERIJSKI PROGRAM

„Moje tri sestre“ (Nova TV novela na programu TV Kanal 9...) premijera radnim danima u 16.15, repriza narednog dana u 10.15

„Nemi svedok“ (Bi Bi Sijeva kriminalistička serija) Premijera radnim danima u 23. 10, repriza narednog dana u 17.10

FILMSKI PROGRAM

„Hotel“ - Subota 00.00
 „China strike force“ - Nedelja 23.00
 „Specijalitet od plave ajkule“ - Sreda 20.05

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

СКАНДИНАВКА

118

	НАДЛЕЖНОСТИ	НАДЛЕЖНОСТИ	НАДЛЕЖНОСТИ	НАДЛЕЖНОСТИ	НАДЛЕЖНОСТИ	НАДЛЕЖНОСТИ
БАШТА						
"ШАР" ЖИВОТИЉА						
ГРАД У ФРАНЦУСКОЈ						
СЛОВО АРАБСКОГ ПИСМА						
ДРУГИ ОСТАЛИ						
ГРАД У ФРАНЦУСКОЈ			ВРАЧАРНИЦА ТАРА	ВРСТА РАИ ТРЕШМЕ	ДАВАТИ ПОКУДУ НА ДИЦИТАЦИЈИ	ЧЕТА ТУРСКИХ ВОЈНИКА
КОРАЦ У ИТАЛИЈИ						
РУДАРСКИ ИНСТИТУТ			ОРГАНИСКИ РАДИКАЛИ	ПРИПАДНИЦИ НАРОДА		
ПОЧЕТНО СЛОВО			СПЕЛ ОДНОСНОСТИ	ИРСКО		
ОДРЕЂЕНА МЕСТА						
ОБЛАСТ КОЈОМ ВЛАДА ЕМИР					ВОЛТ	КОКОШ ОДНА
БАКО ВОЈМАНИ				ИМЕ ПИТВАЧА ТОРПА	ДРЖАВНЕ УСТАНОВЕ	
СЕРВИСНИ ЗАВОД			ОПТИЧКИ СИГНАЛ	СЕНАТОРОВА ЈЕЗНА		
ЈАВНА ПРОДАЈА ПЛАТ						ВРСТА НОВИНОГ ПЕТИМА
ХРВАТСКИ БАДАР ФЕДЕ				СРАМ	МАЈСТОР ЗА ШТЕМНО БАЈА	
СУЈЕТА						
МАМА КАП						
ФУДБАЛСКИ ТРЕНЕР БРУНО				ОЛМЕР ГИД	ПЕРТАНСКИ ВЛАДАР	
АМПЕР			ДИВОВИ КОЛОСИ	НЕМАЧКИ ФУДБАЛЕР	ФАКТОР	
ГРАД У ЕНГЛЕЗКОЈ						ТОНА
ВОЛНИ ЧИП (ЧИП)						ТИД
УКРАЈНА БИМБА						
ВРСТА СЪКОРАТА						

ИЗБОР ИЗМЕЂУ ДВЕ МОГУЋНОСТИ

	1	2	3	4	5	6	7
1							
2							
3							
4				■			
5			■		■		
6		■				■	
7	■						
8							■
9		■				■	
10			■		■		
11				■			
12							
13							
14							

	1	2	3	4	5	6	7
1							
2							
3							
4				■			
5			■		■		
6		■				■	
7	■						
8							■
9		■				■	
10			■		■		
11				■			
12							
13							
14							

ВОДОРАВНО: 1. Нефер поступак, нитковлук - Овера, атест, 2. Најзначајнији драмски писац Мексика XIX века, Педро Антионио де - Крајњи део нечега, 3. Тајанственост - Оздеда, рана, 4. Период од 24 часа - Узвик: гле - Градић у Чешкој, код Прага - Будала у народној песми (тур.), 5. Лична заменица - Трећи самогласник - Ознака за волт - Нота солмизације - Девето и седмо слово азбуке - Египатско врховно божанство, Амон, 6. Ознака за ампер - Златоносна река у Србији - Хемијски симбол азота - Артур одмила - Хемијски симбол сумпора, 7. Јад, туга - Бивши фудбалер Црвене звезде, Митар, 8. Везе за ципеле, шнуре - Хитрост, жустрост, 9. Ознака за темпо - Симбол флуора - Мала спортска једрилица са једним јарболом - Руско женско име - Ознака за Реомиров степен - Ауто-ознака Аустрије, 10. Змијски отров - Мера за површину - Хемијски симбол ербијума - Ауто-ознака Шпаније - Двадесето слово азбуке - Иницијали спортског коментатора Кнежевића, 11. Моменат, трен - Лична заменица - Троцифрен број - Легура бакра и калаја, 12. Врста ударца у боксу - Отисак, препис (грч.), 13. Место у Србији, код Зајечара - Управник универзитета (мн.), 14. Фудбалер који вешто дрибла - Град у Славонији.

УСПРАВНО: 1. Име глумице Андерсон - Хибрид, мелез (итал.) - Аустралијска књижевница, Катарина Сузана - Популарна уметност настала половином XX века (енгл.), 2. Нигеријски фудбалер, Аугустин - Сатира Радоја Домановића - Маслина - Магистар (скр.) - Суседна слова азбуке - Амерички филмски глумац, Гари ("Тачно у подне"), 3. Врста огрева - Италијански песник, Торквато - Стовариште, складиште (енгл.) - Наслов велике кинеске историјске компилације из II века пре нове ере - Перивој - Наглашавање слога при читању, 4. Башта - Скр. за "Радио-телевизија Србије" - Држављанке Ирске - Категорија у боксу - Град на југоистоку Кине - Римски кућни бог, 5. Револвер са буренцетом - Оздеда од дугог седења - Место на северу Албаније - Приповетка Јосипа Козарца - Име америчког глумца, Мек Квина - Језеро у Мауританији, 6. Повратна заменица - Језеро у Финској, Инари - Главни град Грчке - Изведена чињеница - Нота солмизације - Египатски државник, Анвар Ел, 7. Песма посвећена светитељу - Платно, текстил - Метричка стопа од два кратка и једног дугог слога - Храпава и чупава памучна или свилена тканина.

АНАГРАМ

ДУГО ОЧЕКИВАНИ ...

ДО ЛАЛА ЂЕ ПО ЗРАК

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: есс, рол, ало, иб, ото, лид, упад, рич, каматити, минерал, већ, филе, етапе, ка, л, ларсен, иполит, к, ковачница, адитиви, мећа, ема, ор, ланар, рам, мста, анемо, ип, вакероси, ацетилен. **ОСМОСМЕРКА:** ћирилица.

СУДОКУ: а) 742-613-895, 369-458-712, 185-792-463, 278-349-651, 436-125-978, 591-876-234, 814-567-329, 957-234-186, 623-981-547. б) 762-589-143, 941-632-758, 835-741-926, 478-916-532, 316-825-479, 259-473-861, 523-197-684, 694-358-217, 187-264-395.

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: средњи

	5	4		2		6	7
2	7			1		9	4
					2		
7				3			
	1				9		5
5		8				7	1
				6	1	8	
	4	9					
5			1			3	9

НИВО ТЕЖИНЕ: средњи

3	1			2	7		5	
	5	4	7					
							9	
					8	9	3	
8		9	2	4	3		7	
7	6	3						
4								
			7	9			1	
5	9				6		7	4

СТРЕЉАШТВО

Сениорска рапсодија

ТИМ сениора „Чика Мате“, у саставу Стеван Плетикосић (594 круга), Милутин Стефановић (589) и Милош Ивановић (580), освојио је прво место у екипној конкуренцији на првенству централне Србије у гађању стандардном ваздушном пушком, одржаном прошле недеље у Ђуприји.

Успешне су биле и девојке, које су у обе конкуренције, сениорској и јуниорској, заузеле друго место. У старијој групи, за Крагујевчанке су наступиле Олга Тодоровић (393), Селена Чоловић (389) и Андреа Спасојевић (388), а код млађих Јована Мирчески (387), Јелена Живадиновић (377) и Невена Армуш (372).

Млади у Смедереву

ОВОГ викенда на програму је и последње, треће коло Купа Србије за кадете и млађе јуниоре у гађању стандардном ваздушном пушком.

У Смедереву, које је домаћин такмичења, наступиће и 15 стрелаца из Крагујевца, шест у јуниорској и девет у кадетској конкуренцији.

Финале Купа

КРАГУЈЕВАЧКИ стрелци Стеван Плетикосић и Милутин Стефановић, наступиће ове недеље на финалу Купа Србије.

Пут их води у Нови Сад, где ће се надметати у гађању стандардним ваздушним оружјем.

Стева, опет, бољи од најбољих

КАДЕТ Стеван Јовановић победник је традиционалног, 16. „Купа Заставе оружје“ у гађању серијском ваздушном пушком, који је прошле недеље одржан у Крагујевцу.

Јовановић је у финалу имао 181 круг, баш као и другопласирани Ђорђе Ранчић из Пирота, па је одлучила последња серија у којој је млади Крагујевчанин упуцао 92, два више од конкурента.

Добар резултат забележила је и Невена Армуш, чијих је 179 кругова било довољно за друго место у конкуренцији кадеткиња.

Првог дана, иначе дуплог програма у Крагујевцу, одржано је и надметање у оквиру другог кола Купа Србије за млађе јуниоре и јуниорке. Најбољи резултат од наших стрелаца остварио је Милош Јовановић, који је у дисциплини ваздушна пушка заузео друго место са резултатом од 586 кругова у конкуренцији 23 стрелца.

Оба такмичења, по обичају, одлично је организовао стрелачки клуб „Чика Мата“, и овога пута уз помоћ фабрике „Застава оружје“ и града Крагујевца.

С. М. С.

ФУТСАЛ

КОЛУБАРА - ЕКОНОМАЦ 0:4

Рударској закони

НИСУ се прибојавали Крагујевчани гостовања у Лазаревцу, ни сусрета са некадашњим шампионима у чијим редовима игра неколико садашњих али претежно бивших репрезентативаца, односно искусних играча као што је Шошо.

Али, после следа догађаја, првенства Европе у Хрватској, дербија на старту првенства са Марбом, постојала је доза нервозе да се сви успеси, и то са муком стечени и зарађени, не раслину у дуелу са «рударима». Ипак, у самом одмеравању снага, упркос тврдој борби у првих 20 минута и неизвесном резултату, Економац је потврдио зашто су «студенти», не само у овој сезони, већ и претходне две најбољи тим у Србији. И то демонстрирали на најлепши начин - убедљивом победом, «зачињену» са три нова бода и релативно миран наставак такмичења.

ЉИГ - Сала: ОШ „Сава Керковић“. Гледалаца: 400. Судије: Градински (Београд), Лазаревци (Шабац). Резултати по сетовима: 25:22, 22:25, 23:25, 20:25.

СПАРТАК: Ражњановић 13, Шашић 1, Палић 8, Спасојевић 4, Балђић 17, Тошковић 7, Смиљанић (либеро), Мајић 1, Гајић, Каршић, Ристић (либеро), Спасојевић 4.

РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА: Илић, Ђировић 12, Ђорђевић 11, Благојевић 3, Радевић 7, Немет 23, Пантелић (либеро), Јовановић 4, Перовић, Стевановић 4, Благојевић 3, Ойачић.

ОДЛОЖЕНУ утакмицу претпоследњег кола лигашког дела такмичења у Винер штедише Супер лиги Србије крагујевачки састав добио је према очекивањима у сусрету са унапред описаним домаћиним, али не тако лако како то говори резултат.

Какав је већ обичај, Крагујевчани тешко улазе у меч. Споро, без превелике покретности ушли су у меч, па је домаћин успео да се искаже и преломи резултат у своју корист. Тешко је у тим тренуцима функционисала организација напада, па је увидевши да развој догађаја може веома лако отићи у нежељеном правцу, Дејан Матић прибегло не баш омиљеној тренерској замени. Уместо Милана Илића организацију напада преузео је Игор Јовановић, што је убрзало игру, али и променило правце напада на које су ривали Радничког већ одавно навикли. Другу деоницу гост је добио већ на другом техничком тајм ауту, било је 16:8, па се поново кренуло у борбу. Срећом, тензија није пала, ривал се трудио, борио колико је могао, али недовољно за поновни преокрет. За разлику од меча са Клеком, пријем је колико толико профункционисао, Ђировић је био много бољи, нарочито у нападу, а Немет је

Пожаревљани, па плеј-оф

После двонедељне паузе због завршног турнира Купа Србије, за викенд се игра последње коло лигашког дела Винер штедише Супер лиге Србије. Раднички Кредит банка ће сусретишћи завесу утакмицом на свом терену са најјачим овомогадишњим изненађењем, Младим радничком. Утакмица је прилика да се појасише шереће место на табели, али и да се екипа уигра за одлучујуће борбе. Поред ове две екипе састају се Партизан - Клек, Јединство - Спартак, Железничар - Црвена звезда и Војводина - Рибница.

По одигравању последње кола креће се у плеј оф такмичење за пласман у првак. Осам екипа ће ући у борбе, а међусобно за пролаз у полуфинале играју 1-8, 2-7, 3-6, и 4-5. За пролаз даље потребне су две победе, штермини су 7, 10, и 14. март, а мајсторица се игра на терену боље пласиране екипе. Последњи тим на табели сели се у нижи ранг, а претпоследњи игра бараж за остваривање са другопласираним из Прве лиге.

УШЛИ У РИТАМ

А као и увек, за праву атмосферу побринуо се а ко други до опет расположени Коцић. Популарни „Ципи“ је најпре довео своју екипу у вођство а то као да је био сигнал за Јањића и Бразилца Де Соузу, да у истом ритму наставе са решетањем мреже Лазаревчана. Како је почело тако се и завршило, с обзиром да је Коцић са још једним поготком ставио тачку на „и“, тако да је сада са 15 постигнутих голова други стрелац „студената“ одмах иза Данијела де Соузе који је постигао један гол више.

Ипак, тешка серија и нова искушења и даље су пред Крагујевчанима. Следе им три гостовања. Економац је синоћ играо са Сасом у Зрењанину утакмицу одложеног 12. кола, а већ у суботу иде на још једно гостовање, и то у Ниш, тиму Коперникуса.

С. М. С.

ОДБОЈКА

СПАРТАК - РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА 1:3

За позицију три

још једном био убедљиво најфикаснији нападач.

Овом победом обезбеђено је најмање треће место пред последње коло и улазак у борбе за титулу, уједно и међународно такмичење, боље рећи Челинц куп, у-

раво као и прошле године. Војводина је са бодом предности на позицији два, па ће заправо утакмице последњег кола наредног викенда, решити коначна места на табели и ривале у четврт финалу плеј офа.

М. М.

МАЛО ОВАКО, МАЛО ОНАКО

ПРВА ЛИГА - Ж

Раднички не стаје

НАКОН двонедељне паузе због завршног турнира Купа Србије, прошлог викенда одиграно је 16. коло прволигашког српског каравана за даме. Крагујевачке екипе прошле су према ривалима с друге стране мреже.

Раднички је био бољи од Студента у Нишу, екипе која је већ једном ногом у Другој лиги. Велика разлика у класи била је видљива у прва два сета, када је ривал освајао поене само после грешака Крагујевчанки и једва стизао до пристojне залихе. Општање у трећем, по старом одбојкашком правилу, донело је компликације, али само док се наше девојке нису дозволе себи и завршиле посао поново на убедљив начин. Резултат је био 1:3, по сетовима 12:25, 13:25, 25:22, 19:25.

С друге стране „смечерке“ су дочекале лајковачки Железничар, екипу која је у самом врху и доживеле пораз максималним омером, по сетовима 8:25, 14:25, 26:28. Очајан улазак у меч одредио је касније и његов коначан ток. Девојке су биле практично изгубљене на терену, а квалитетан ривал знао је то и те како добро да искористи. „Буђење“ у трећем није донело резултатски успех, али ни поправљање утиска.

Наредно коло доноси Радничком дуел са лидером на табели, Јединством из Старе Пазове у „Станиславу, а Смеч 5 гостује Лазаревцу.

М. М.

РУКОМЕТ

ЖЕЛЕЗНИЧАР 1949 - РАДНИЧКИ
27:35Плитка им
Нишава

НИШ - Хала: "Чаир". Гледалаца: 500. Судије: Марић (Панчево), Машећ (Зрењанин). Седмерци: Железничар 2/2, Раднички 3/3. Искључења: Железничар 10, Раднички 8 минути.

ЖЕЛЕЗНИЧАР: Павловић, Пејковић, С. Јовановић, Ђурић 2, Васиљевић 2, Анђелић, Вељковић 2, Маџар 6, Милосављевић, М. Јовановић 1, Ђукић, Сјанковић 9, Басарић 1, Брњас 4, Сјанић, Ђуџу.

РАДНИЧКИ: Лекић, Сјанојевић 5, Гавриловић 2, Рагеновић, Симић 1, Томић 1, Јанићијевић, Радојичић 7, Злајановић, Пејровић, Цвешиновић 4, Милчић, Илић 5, Рајчевић 6, Продановић, Шмић 4.

могао да их види у најбољем издању, чиме домаћи вероватно нису били одушевљени, јер су претрпе-

ли убедљив пораз - 35:27. Само при "описавању", у првих десетак минута, водила се равно-

Већ ове суботе "тигрице" настављају са суперлигашким надметањем, а ривал ће им бити стари знанац, екипа Књаз Милоша у Аранђеловцу.

В. У. К.

Сања и Кристина за
државни дрес

НА ширем списку женске сениорске репрезентације Србије, нашле су се и две чланице Радничког Лепенице КГ, голман Кристина Ге-

Жребање за Куп

Јуче је у београдском хотелу "М Best Western" обављено жребање за осмину финала Кућа Србије у мушкој конкуренцији.

У 16 најбољих налази се и крагујевачки Раднички, одакле су поручили да су, уколико им жреб буде наклоњен, вољни да буду организатори овогодишњег финалног турнира.

правна борба, а онда је Раднички показао све што уме, и уз феноменалне одбране голмана Златановића, лако створио велику предност до одласка на одмор (21:14).

Наставак је донео још уверљивију игру гостију, који су вишак у разлици попили до 10 голова у 49. минути (31:21). Тада је могло да се одахне, и тријумфално приведе сусрет крају.

Још један екстра занимљив меч одиграће се овог викенда. Јер, трећепласирани Раднички дочекује тренутног лидера на табели, новосадску Војводину.

В. У. К.

БАДМИНТОН

Гавранови се
овајдили

Ања Велимир и Јован Бабајић, бадминтонаши крагујевачког Равенс КГ, победници су у својим категоријама, традиционалног јуниорског турнира "Панчево 2012", који је одржан прошле недеље, а на коме су учествовали такмичари из осам клубова Србије.

Ања Велимир је била најбоља у конкуренцији девојчица до 13 година где је одличан резултат, друго место, забележила и друга крагујевачка представница Милица Соколовић.

У категорији дечака до 17 година све је припало Крагујевчанима. Бабајић је, како смо и навели, био први, друго место је освојио Давид Ђусић, а треће Вељко Симоновић.

С. М. С.

КАРАТЕ

Медаље, медаље,
медаље...

МЕЂУНАРОДНИ карате турнир "Сретење 2012.", одржан је прошле недеље у Аранђеловцу. По реду 11, окупио је око 450 такмичара из 34 клуба, наше државе, Румуније, Словеније, Мађарске и Босне и Херцеговине.

Карате клуб Јуниор, до скорог знан као Смоловић, наступио је са 60 својих чланова и освојио чак 36 медаља. Осам златних, седам сребрних и 21 бронзано одличје донели су им и екипно друго место.

Други крагујевачки представник, тим Заставе, домаћа се четири медаље.

Ово је уједно била одлична провера пред почетак квалификационих такмичења за првенство Србије, која отпочињу у марту.

В. У. К.

ОД ЧЕТВРТА ДО ЧЕТВРТА

ПЕТАК

ОДБОЈКА: Раднички Кредит банка - Млади радник (Пожаревац), хала „Језеро“ (19.00)

СУБОТА

РУКОМЕТ: Раднички - Војводина (Нови Сад), хала „Језеро“ (18.00)

КОШАРКА: Раднички

Ситуденци - Спартак (Суботица), хала "Парк" (19.30)

НЕДЕЉА

ФУДБАЛ: Раднички - Војводина (Нови Сад), стадион "Чика Дача" (14.00)

ОДБОЈКА (Ж): Раднички - Јединство (Стара Пазова), хала „Језеро“ (17.00)

УТОРАК

КОШАРКА: Раднички - Хелиос (Домжале), хала „Језеро“ (18.00)

ПАРАСПОРТ

Истински
ПОДВИГ

НЕВЕРОВАТАН, готово надљудски напор, био је потребан да би двојица такмичара крагујевачког „Јуниора“ остварила зацртан спортски подвиг. У петак Горан Николић и Лазар Филиповић довршили су своју трку десет маратона за десет дана у Мостару. Пошли су на Сретење из Шумарица, па путем Србије и Босне и Херцеговине, трчавши деонице од 42195 метара по изузетно тешким условима, ок-ончали свој пут у граду који је одавно њихов спортски пријатељ. Стазе су трчали у времену које се углавном протезало на око пет сати, што се уклапало у њихов примарни циљ.

У уторак им је у Скупштини града уприличен пријем као признање и награда за изузетне напоре.

М. М.

НАДЉУДСКИ НАПОР
ДВОЈИЦЕ ПРИЈАТЕЉА

ПРВА "Б" ЛИГА - Ж

Звездице
сијају

ТРИЈУМФОМ над солидном, тренутно шестопласираном екипом првенства, Железничарем из Лајковца, од округло 50 поена разлике 97:47, девојке Баскет старса за-бележиле су и 14 тријумф у 15 одиграних кола, чиме су и даље на челу друголигашког, односно "Б" каравана.

Овог викенда Крагујевчанке, у оквиру 16. кола Б лиге, играју у Параћину са тамошњом истоименом екипом.

С. М. С.

КОШАРКА

ПРВА "А" ЛИГА - Ж

Победа за крај

ЈЕДНАЕСТОМ победом кошаркашице Радничког опростиле су се од своје публике, бар што се ове сезоне тиче. У претпоследњем, 21. колу Прве А лиге "црвене" су савладале тим Беочина са 62:58. На тај начин, ова, историјска сезона за "црвене" и овдашњу женску кошарку донела им је и најмање исто толико вредно освојено пето

место у најелитнијем рангу Србије.

Све се добро одвијало током утакмице и без већих проблема а томе у прилог говори и податак да су домаће кошаркашице трећи део игре завршиле са 13 поена предности - 50:37. У последњем делу утакмице, опуштање "црвених" умало да доведе до преокрета,

што, на срећу, није био случај, али је зато дошло до праве драме у финалу сусрета, када су гошће из Беочина дошле на свега "минус два" - 59:57. На срећу, тројком Марине Лешњак, која је постигла укупно 10 кошева, стављена је тачка на ову утакмицу.

Најбоља у редовима "црвених" била је Јелена Првуловић са 21 постигнутим кошом уз осам асистенција, а добар учинак имале су и Кристина Милошевић и Маријана Јовановић са 11 односно 10 поена и по седам скокова. У редовима Беочина треба похвалити Варду и посебно Стаковску, која је била "највећи кривац" за неизвесну завршницу.

У последњем 22. колу Прве А лиге, кошаркашице Радничког играју у Шапцу против истоимене екипе.

С. М. С.

ФУДБАЛ

ПОЧИЊЕ ПРОЛЕЋНИ ДЕО СУПЕР ЛИГЕ - РАДНИЧКИ СПРЕМАН ЗА ВЕЛИКИ ДЕРБИ

Војводина баш и није фаворит

НИСУ се баш показали на генералној проби пред почетак пролећног дела Супер лиге фудбалери Радничког 1923, изгубили су од екипе Јагодине са 3:1 на терену Спортског центра ФСС у Старој Пазови, због лошег стања траве на нашем градском стадиону, али то нимало није покварило атмосферу у екипи пред првенствени старт у коме их очекује велико искушење, новосадска Војводина. Дерби 16. кола биће на "Чика Дачи", у недељу, од 14 часова, и пред целокупним аудиторijумом другог програма националне телевизије.

Ако је судити по томе ко је по-

чео сусрет са Јагодином, може се назрети да великих промена у односу на јесењи састав, за наступајући дерби, неће бити. Дакле, најближи стартних 11 су Чанчаревић, Павловић, Ристић, Милошевић, Тинтор, Недовић, Мутавић, Вукашиновић, Милошковић, Костић

и Симић. Можда још неко, али сигурно не и први стрелац шампионата Дарко Спалевић, који одрађује казну.

Како рекосмо, страха нема. Свесни су у нашем табору да у оваквим дуелима може само да се добије.

У сваком случају, пружићемо максимум. То се од нас очекује. Борбеност до крајњих граница нас је и до сада красила, а резултат ће, ваљда, тиме доћи. Ипак, њиме се превише не оптерећујемо. Важно је да одиграмо најбоље што можемо, и онда замерки неће бити.

У питању су три бода, а таквих изазова имамо још 14 током пролећа. Дакле, идемо корак по корак - по обичају смирен је тренер Кузелевић.

В. У. К.

СУПЕР ЛИГА СРБИЈЕ - јесењи део -

Партизан	15	14	0	1	36:5	42
Црвена звезда	15	10	2	3	27:12	32
Војводина	15	8	6	1	30:9	30
Раднички 1923	15	7	7	1	24:14	28
Слобода	15	7	4	4	21:19	25
Спартак	15	6	7	2	14:12	25
ОФК Београд	15	7	1	7	19:20	22
Јагодина	15	5	5	5	14:13	20
Хајдук	15	5	3	7	13:21	18
Смедереве	15	5	2	8	12:17	17
Јавор	15	4	3	8	9:17	15
Рад	15	3	5	7	17:16	14
БСК	15	3	5	7	9:20	14
Нови Пазар	15	2	5	8	9:24	11
Борац	15	1	5	9	6:21	8
Металац	15	1	4	10	8:28	7

16. КОЛО (субота/недеља): Раднички 1923 - Војводина, Металац - Рад, Нови Пазар - Партизан, Слобода - Јагодина, Хајдук - ОФК Београд, Црвена звезда - Спартак, Борац - Јавор, БСК - Смедереве

РОСИЋ И ПЕТРОВИЋ

Међ' орловима

ДВОЈИЦА фудбалера Радничког 1923, од тројице позваних на припреме омладинске репрезентације Србије, сврстани су у национални тим који је путовао на пријатељске сусрете у Белгију и Луксембург.

Међу одабранима нашли су се Иван Петровић и Лазар Росић, док, по процени селектора Марића, овога пута у нашој селекцији није било места за голмана "црвених" Христијана Јосифовића.

В. У. К.

КОШАРКА

РАДНИЧКИ - ОЛИМПИЈА 88:76

Кад и како је требало

ПОСЛЕ два везана пораза код куће, Раднички је најзад обрадовао своје навијаче. Победом у сваком смислу, али игром половично. Наиме, још једном је Мута изгледа морао да одржи добро „предавање“ у свлачионици не би ли пробудио успаване „професионалце“ и натерао их да раде свој посао онако како најбоље умеју. Тако смо видели два издања, једно растрзано, неуверљиво, „килаво“, а друго онакво какво би смо сви желели да виђамо у великом броју утакмица, пожртвовано, дисциплиновано, без исказања из концепције и потреба екипе која је, ма колико то поједини играчи с времена на време заборављају, ипак изнад појединца.

Срећом ни Љубљанчани нису били на некој нарочитој играчкој

висини, па је најслабији период за домаћина завршен са минусом од

АБА ЛИГА

19. КОЛО: Раднички - Олимпија 88:76, Широки - Златогор 72:64, Цибона - Партизан 77:83, Макаби - Хемофарм 85:64, Крка - Будућност 62:69, Цедевита - Хелиос 98:72, Црвена звезда - Загреб 87:74.

Макаби	20	19	1	1705:1381	39
Цедевита	20	16	4	1716:1467	36
Партизан	21	15	6	1673:1480	36
Будућност	20	14	6	1514:1434	34
Широки	21	12	9	1611:1563	33
Цибона	21	11	10	1698:1664	32
Загреб	21	11	10	1662:1709	32
Олимпија	21	11	10	1595:1656	32
Црвена звезда	21	9	12	1711:1685	30
Раднички	20	10	10	1661:1655	30
Крка	21	5	16	1499:1633	26
Хемофарм	21	5	16	1537:1696	26
Хелиос	21	5	16	1506:1745	26
Златогор	21	2	19	1383:1703	23

22. КОЛО: Загреб - Раднички, Златогор - Хелиос, Црвена звезда - Крка, Цедевита - Макаби, Олимпија - Цибона, Будућност - Широки, Хемофарм - Партизан.

ВЕСЕЉЕ СЕ ШИРИ НА СВЕ СТРАНЕ...

само три поена. Уласком Павковића на место плеја, игра је добила мирнији ток, организованије је деловала, па се предност гостију од девет разлике брзо истомила. После десет неуспешних покушаја за три поена, ушле су две, Бирчевића и Павковића, па је домаћин отишао на одмор чак са предношћу од једног поена. У наставку преокрет. Одбрана је функционисала готово савршено, шут је поправљен, било је доста чистих контри, те се разлика увећала на двоцифрену. Једини расположен са друге стране био је невероватни шутер Јан Мочник, који је до лудила доводио и ривала, више публици, јер лека за његове шутеве није било. Убацивао је преко руке, са десет метара, чинило се одакле је хтео, укупан скор му је

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 2000. Судије: Обрадовић, Јованић и Биједић (БиХ). Резултат по четвртинама: 12:15, 24:20, 33:25, 19:16.

РАДНИЧКИ: Павковић 6, Синовец 8, Сајмон 31, Марковић 9, Бирчевић 13, Брајић, Вуксановић, Марјановић, Скојић 13, Мијајковић 2, Стојачић, Бакић 6.

ОЛИМПИЈА: Рошбарћ 2, Блажич 8, Томисон 11, Мурић 9, Јајогник, Салин 8, Дашић, Мочник 24, Мичел 12, Загорац 2, Морина.

седам од девет, али сам није могао све. С друге стране изузетно добар био је Сајмон, сигурно први играч „Јадрана“, али и Стефан Синовец, „крпивши рупе“ својих центара који и нису баш неки „скакачи“ сакупљајући лопте под ко-

БИЦИКЛИЗАМ

Са Кипра у Израел

БОЈАН Ђурђић, члан крагујевачког Радничког и турског "Салкано тима", освојио је 78. место у генералном пласману у друмској трци високе категорије под називом "Саншајн куп", која се претходне недеље, у три етапе, укупне дужине 43,5 километара, возила на Кипру.

После овог такмичења, Ђурђић се сели у Израел, где ће наставити припреме, а у плану су и две јаке трке категорије Ц2, 9. и 16. марта.

С. М. С.

СКИЈАЊЕ

Пад форме

НАСТУПИ Невене Игњатовић на три велеслаломске трке за Европа Куп протеклог викенда нису били на нивоу њених фебруарских резултата.

У италијанским зимским центрима Паганелу и Абетону заузела је 41., 31. и 47. позицију што је било довољно за само 50,62, 43,86 односно 35,44 ФИС поена.

М. М.

СНОУБОРД

Без конкуренције

ТАКМИЧАРИ Сноуборд клуба АБЦ Крагујевац доминирали су у сениорској конкуренцији на Првенству Србије у слободном стилу протекле недеље на Копаонику.

У категорији Биг ер победник је Дарко Кастратовић, сребрно одличје заслужио је Филип Филиповић, док се на победничко постело са бронзом попео Андрија Ђеранић.

М. М.

шем, нанизавши чак 12 скокова. До краја, уз егзибицију, мало да се стигне предност „змајчека“ од 15 поена из првог меча, која ће можда бити пресудна у борби за позицију у Европи.

Следи веома тежак период такмичења. Раднички до краја АБА лиге играју само још једном пред својом публиком, уз чак пет гостовања. Ову недељу крагујевачки састав провешће у главном граду Хрватске. Синоћ је одигран заостали меч са Цедевитом, у суботу ривал им је Загреб, а већ у уторак у „Језеро“ долази Хелиос из Домжале.

М. М.